

BOP3102 Bacheloroppgave
Kreativ markedskommunikasjon

*På hvilken måte bør Akvariet i Bergen kommunisere
for å fremme sin samfunnsnytte?*

*“People don’t care how much you know until they know how much you care»
— Robert B. Cialdini*

Høyskolen Kristiania – 2018

«Denne oppgaven er gjennomført som en del av utdannelsen ved Høyskolen Kristiania. Høyskolen er ikke ansvarlig for oppgavens metoder, resultater, konklusjoner eller anbefalinger»

Forord

Denne oppgaven er skrevet som en avsluttende bacheloroppgave for studiet Kreativ Markedskommunikasjon ved Høyskolen Kristiania. Etter mange runder med spennende, dog ufruktbar diskusjon skulle det vise seg å være svært vanskelig å lande på en spennende problemstilling. En dag tidlig i januar kom temaet som lyn fra klar himmel hos den ene forfatteren. For den andre forfatteren ble det med en gang klart at dette var kjærlighet ved første pitch. Hvorfor hadde vi ikke tenkt på dette før? Det å skrive en oppgave om Akvariet i Bergen, med fokus på kommunikasjon, er noe vi synes er veldig flott. Det kombinerer to verdener som vi begge interesserer oss for, samtidig som vi føler at vi kan bidra til å gjøre en forskjell. Dette er et tema som har gitt oss både energi og glede.

De rettes en stor takk til tidligere hovedtrener ved Akvariet, markedsdirektør ved Akvariet og ledersekretær ved NOAH for at de alle stilte som nøkkelinformanter og hjalp oss med å skaffe et godt og nyansert bilde av akvarienæringen og dyrevelferd. Vi vil også takke alle som har stilt som informanter til prosjektet vårt, og vi ønsker også trekke frem alle de dyktige fagpersonene vi har hatt gleden av å sparre med disse årene ved Høyskolen Kristiania. Tusen takk!

En siste takk vil vi rette til vår familie, venner og studiekamerater som har hjulpet oss med å holde fokus og komme med nyttige innspill gjennom prosessen.

Vi ønsker deg som leser en god opplevelse, og at denne oppgaven vil gjøre til at du sitter igjen med et helhetlig bilde og forståelse av akvarienæringen.

God lesing!

Det informeres om at vi har fått tillatelse til å benytte bilde på oppgavens fremside.

Bergen 5. juni 2018

Sammendrag

På bakgrunn av en oppfattet endring når det kommer til hold av dyr i fangenskap, og en mulig endret samfunnsoppfatning relatert til dette tema ønsket vi å se nærmere på hvordan dette kan påvirke akvarienæringen. Vi valgte å ta utgangspunkt i Akvariet i Bergen i form av en casestudie for å se nærmere på dette fenomenet. Problemstillingen for studien ble dermed: «På hvilken måte bør Akvariet i Bergen kommunisere for å fremme sin samfunnsnytte?».

Man valgte å se på problemstillingen opp mot ulike teori knyttet til samfunnsansvar, autentisitet, systemteori, påvirkning, samt involveringsstrategier. Ved å spille på teori ønsket vi å danne et grunnlag for empirisk forskning og opparbeidelse av forståelse for våre observasjoner.

Det ble benyttet kvalitativt forskningsdesign for å opparbeide dybdeforståelse for interessenters oppfatning av Akvariet, deres markedskommunikasjon og generelt til næringen. De som ble valgt ut som informanter til studien var fra Akvariets nåværende hovedmålgruppe og potensielt kommende målgruppe.

Drøfting av funn fra intervju og annen empiri har gitt en forståelse for hvilke faktorer som er viktige for at Akvariet skal kunne nå frem med sin kommunikasjon og fremme sin samfunnsnytte. Disse kan oppsummeres i tre hovedelementer: Samfunnsnytte og sosial tilknytning, dyrevelferd, og kommunikasjon. På bakgrunn av disse funnene mener vi at akvariet kan beskrives som en organisasjon med *misguided* CSR-kommunikasjon.

Innholdsfortegnelse

Forord	2
Sammendrag.....	3
1.0 Innledning	6
1.1 Oppgavens tema	6
1.2 Personlig begrunnelse for valgt tema	7
1.3 Problemstilling	8
1.3.1 Problemstilling og undersøkelsesområder.....	9
1.4 Formålet med prosjektet.....	9
2.0 Avgrensing.....	10
2.1 Dette er European Association of Zoos and Aquaria.....	11
2.2 Dette er Akvariet i Bergen	12
3.0 Presentasjon av akvarienæringen.....	13
3.1 En samtale med en sjøpattedyrtrener	13
3.2 En rask innføring akvarienæringen	15
3.3 Den vanskelige rollen som læringsarena.....	17
3.4 Kredibilitet og tillitt til akvarier og dyrehager.....	19
3.5 Et ansvar for å endre holdninger igjennom bevis	20
4.0 Teori.....	21
4.1 Begrunnelse for valg av teori.....	21
4.2 Samfunnsansvar.....	21
4.2.1 Interne og eksterne interessenter	22
4.3 Hvorfor samfunnsansvar kan være viktig	22
4.3.1 Interne faktorer	22
4.3.2 Eksterne faktorer.....	23
4.3.3 Delt verdi.....	23
4.3.4 Autentisitet	24
4.4 Stakeholder involvement	26
4.5 Å kommunisere i systemer	28
4.5.1 Funksjonelle systemer	29
4.6 Robert Cialdinis påvirkningsprinsipper.....	30
5.0 Metodisk tilnærming	33
5.1 Valg av metode og forskningsdesign.....	33
5.2 Validitet og relabilitet.....	35
5.3 Utvelgelse av informanter	35
5.4 Etikk i forskningsprosjektet	36
5.5 Gruppens relasjon til Akvariet i Bergen.....	37
5.6 Intervjuguide og datainnsamlingsmetode.....	37
5.7 Koding og kategorisering.....	42
5.8 Feilkilder	44
6.0 Presentasjon og drøfting av funn.....	45
6.1 Akvariets samfunnsnytte og sosiale tilknytting	45
6.2 Dyrevelferd.....	48
6.3 Kommunikasjon	50
6.4 Drøfting	53

7.0 Konklusjon	57
8.0 Anbefaling i henhold til problemstilling	58
8.1 Hustavle for språk- og ordbruk	58
8.2 Innholdsguide	59
9.0 Forslag til videre forskning	59
10.0 Kommunikasjonsløsning	61
10.1 Skisser til hustavle for språk- og ordbruk	61
10.1.1 Hustavle presentert i form av en plakat for internt bruk	61
10.1.2 Hustavle presentert i form av en folder for ansatte ved Akvariet	62
10.2 Skisse til innholdsguide	65
10.2.1 Målet for markedskommunikasjonen.....	68
10.2.2 Mål for involvering av interessenter	69
10.2.3 Akvariets kommunikative fokusområder	70
10.2.4 Ord- og språklyd	71
10.2.5 Huskeliste ved bilde- og filmbruk	73
10.2.6 Vekting av saker på hjemmeside	75
10.2.7 «Visste du at?» kampanje til SoMe.....	82
10.2.8 Målgrupper	86
Kildeliste	93

Figurer

Figure 4.1: CSR-matrise	25
Figure 5.1: Hovedkategorier fra koding	42

Vedlegg

- I) Oppsummering intervju av med nøkkelinformant markedsdirektør ved Akvariet
- II) Oppsummering av intervju med nøkkelinformant fra NOAH
- III) Utdrag fra informasjonsbrosjyre om Nye Akvariet
- IV) Samtykke og informasjon om deltakelse i forskningsprosjektet
- V) Samlede transkriberinger
- VI) Eksempel fra kodingsprosessen
- VII) Koding og kategorier av intervjuer
- VIII) Begrepstabell positiv/nøytral/negativ
- IX) Begrepstabell med utfyllendesvar fra informanter
- X) Skjermbilder fra Akvariets Facebook-side

1.0 Innledning

1.1 Oppgavens tema

Dyrevelferd og sosialt dyrehold får stadig mer fokus i media og er et tema som hyppig står på dagsorden. Som et resultat av dette økte fokuset fra både publikum, media og politikere ser man nå resultater i form av blant annet nedleggelse av pelsindustrien, innførelse av dyrepoliti og en generell utbedring av dyrs rettigheter. Dette kan nok ikke omtales som mye annet enn positivt. Men med økt fokus på dyrs rettigheter følger også et kritisk syn på andre institusjoner som holder dyr av ulike grunner. Blant disse finner aktører som akvarier og dyrehager.

Internasjonalt ser vi allerede store konsekvenser av en økende kritikk mot akvarier og dyrehager, særlig etter at dokumentarfilmen Blackfish ble gitt ut i 2013. Ifølge en artikkel i Time (Rhodan 2015) har SeaWorld tapt 84% av sin profitt som en konsekvens av bølgene denne dokumentaren skapte. I tillegg har de valgt å fase ut hold av spekkhuggere (Howard 2016).

Bilde 1 Skjerm bilde fra Akvariets Facebook-side og en av deres anmeldelser

Kritikken mot disse institusjonene kan nok til tider oppfattes som subjektiv, og uten forankring i forskning eller vitenskap. Da det er en del personer med stor innflytelse som sprer denne kritikken, vil det kunne bli oppfattet som den totale sannhet hos deres fans, følgere eller lesere (Cialdini 2011). Enkelte av disse influencerne kan nok anklages for å presentere feilinformasjon som fakta, noe som kan føre til urettmessig motstand fra samfunnet for disse institusjonene. Et eksempel på dette ser vi i kommentarfeltet til livsstilblogger Kristin Gjelsvik. Hun vant prisen for «Årets Influencer» under Vixen Awards 2018, som er en stor årlig prisutdeling for norske bloggere og har stor mediedekning. Innlegget hennes "IKKE GJØR DETTE PÅ FERIE!" fikk flere av hennes lesere til å kommentere at de aldri skal besøke akvarier eller dyrehager igjen.

1.2 Personlig begrunnelse for valgt tema

Forfatterne av denne oppgaven har begge en felles lidenskap for dyrevelferd og dyrs livskvalitet, både for dyr i menneskelig omsorg og i det fri. Vi er også bevisste på at man i dagens samfunn kan vinkle noe som i utgangspunktet er godt til å bli oppfattet som noe negativt, og opplever at «mannen i gata» har blitt mindre kildekritisk de senere årene. Et resultat av dette kan være at «fake news» og aktører med en agenda kan rette skarpe skyts mot andre, mindre og/eller uorganiserte aktører, som ikke er i så god stand til å svare på kritikken og med det bli offer for urettmessig behandling. I tillegg har vi begge en delt interesse for kommunikasjon og påvirkning, noe som har vært et stort fokusområde gjennom hele vårt studieprogram.

De siste årene har gruppen sett et økende fokus på sosialt dyrehold og hvilken rolle og nytteverdi aktører som Akvariet i Bergen har og bør ha for samfunnet. Slik som vi selv opplever Akvariet, spiller de en viktig rolle for samfunnet. Vi mener denne samfunnsnyttan kommer til utspill i form av bidrag til:

- Bevaringsprogram, arbeid med å bevare utrydningstruede arter i det fri.
- Forskning som blant annet kan bidra til å løse utfordringer relatert til miljøforurensing og sikring av marint dyreliv.
- Arbeid med god dyrevelferd.
- Læring. De arbeider for å opprette relasjoner mellom enkeltpersoner og naturen, som igjen kan skape empati ovenfor naturen og dyrene som lever i den.

1.3 Problemstilling

Med et økende fokus på dyrs rettigheter, dyr i fangenskap og kritikk mot akvarier og dyrehagers rolle i samfunnet kan det tenkes at de kan dra nytte av en mer proaktiv strategi hvor man tar en aktiv del i debatten, og har mer fokus på hvordan man kommuniserer utad om dyrehold. Konnotasjon rundt ordbruk som «show» og «fangenskap» gjenspeiler trolig ikke hvordan disse institusjonene faktisk jobber og behandler dyrene. Et eksempel på dette er hvordan IMATA, den største interesseorganisasjonen for sjøpattedyr-trenere, omtaler sin misjon:

«IMATA is dedicated to providing and advancing the most professional, effective, and humane care of marine animals in all habitats» (IMATA 2018)

Problemstillingen lyder som følger:

«På hvilken måte bør Akvariet i Bergen kommunisere for å fremme sin samfunnsnytte?»

Jacobsen og Thorsvik (2013, 62) definerer begrepet samfunnsansvar, og dets engelske oversettelse corporate social responsibility (CSR) som et ansvarsforhold knyttet til økonomiske, lovmessige, etiske og filantropiske perspektiver. Slik har bedrifter et ansvarsområde som blant annet dekker miljømessige forhold i samfunnet.

I denne oppgaven kommer vi til å ta utgangspunkt i Mazutis og Slawinskis definisjon av CSR, lyder som følger: «organizational activities designed to make a positive impact on society» (Mazutis og Slawinski 2015, 139).

Med utgangspunkt i sistnevnte definisjon, velger vi å benytte ordet samfunnsnytte om de aktivitetene Akvariet gjør som gir verdi til samfunnet utover de mer synlige, «kommersielle» aktivitetene mange forbinder dem med. I denne oppgaven mener vi å kunne si at selve grunnlaget til Akvariet kan omtales som CSR, og dermed har det meste av Akvariets aktiviteter samfunnsnytte.

1.3.1 Problemstilling og undersøkelsesområder

Grunnet en begrenset tilgang på faglitteratur om valgt tema for denne bacheloroppgaven, og en så og si fraværende litteratur og mangel på eventuelle andre relevante kilder innen norske zoo- og akvariemiljø, valgte vi å gjennomføre intervjuer med tre utvalgte nøkkelinformanter for å opparbeide oss en bredere forståelse og innsikt.

For å få et helhetlig bilde av situasjonen var det viktig for oss å innhente informasjon fra både den kritiske siden av debatten, samt hvordan Akvariet selv oppfatter sin samfunnsrolle. Når det kom til valg av nøkkelinformanter fra Akvariet så vi det som hensiktsmessig, med tanke på oppgavens problemstilling, å innhente informasjon fra markedsdirektør ved Akvariet. Vi valgte også å intervjuer nå tidligere leder for sjøpattedyr ved Akvariet. Denne personen er i tillegg medlem av IMATA og kunne derfor også komme med informasjon som kunne bidra til å gi et mer generelt bilde av hvordan denne yrkesgruppen jobber og tenker. For å få informasjon om kritikken som blir rettet mot blant annet Akvariet falt valget på dyrevernsorganisasjonen NOAH, hvor en av deres ledersekretærer stilte til intervju. Det kan legges til at både Akvariet og NOAH var veldig positive til å bidra til denne oppgaven.

Vi har valgt å legge oppsummering av intervju med nøkkelinformantene markedsdirektør ved Akvariet (se vedlegg I) og ledersekretær fra NOHA (Se vedlegg II) som vedlegg for å bedre leseropplevelsen av oppgaven. Oppsummering av intervju med sjøpattedyrtrener vil følge senere i oppgaven.

1.4 Formålet med prosjektet

Organiserte aktører som PETA tar flittig i bruk kjendiser og influencere for å fremme sine meninger, uten at de nødvendigvis bidrar med noen form for forskning, bevaring, eller rehabilitering av skadde dyr i det fri. Dette gjør at aktører som Akvariet kanskje ikke blir fremstilt på en sann og rettferdig måte. For å kunne møte en potensielt endret samfunnsoppfatning av Akvariet, kan det være hensiktsmessig å opparbeide seg en forståelse for hvordan deres kritikere rasjonaliserer rundt sin oppfatning om akvarier og dyrehager. Ved å finne gode kommunikasjonsløsninger har man mulighet til å sikre, samt synliggjøre viktigheten av denne næringen overfor samfunnet, og med dette kan Akvariet i Bergen kanskje fungere som en motvekt mot den til tider ensidige kritikken.

Målet med dette bachelorprosjektet er å se om det er en endret oppfatning av næringen, samt om det er tiltak innenfor markedskommunikasjon man kan benytte for å svare på den eventuelle endringen og fremme Akvariets samfunnsnytte. Dette i lys av endringer i publikums holdninger til slike former for dyrehold – selv om Akvariet sin Markedsdirektør hevder at de ikke har merket noen store ringvirkninger etter Blackfish (se vedlegg I for oppsummering av intervju). Det kan likevel tenkes at man, etter å ha gjort disse observasjonene i media, vil være tjent med at Akvariet tar en mer proaktiv rolle når det kommer til denne problematikken, en potensiell endring i samfunnet og synet på hold av dyr i fangenskap.

Om man velger å ikke ha en stemme i denne debatten vil muligens man risikere å «tape» kampen, og kritikerne får mulighet til å nå frem med sine budskap. Vi mennesker liker å se på oss selv som konsistente både ovenfor våre omgivelser og oss selv. Om man gjør seg opp en mening om en sak skal det mye til for at vi endrer oppfatning, og det krever mye for å overbevise oss om at den oppfatningen man har hatt ikke stemmer (Cialdini 2011).

2.0 Avgrensning

Prosessen begynte med at vi ønsket å danne oss et bilde av dagens situasjon innenfor akvarienæringen, hvor man begynte å se spesielt på akvariers samfunnsrolle. Vi valgte videre å avgrense oppgaven til kun å se på akvarier som oppfyller kravene til EAZA, samt har ansatte som er medlemmer av organisasjoner som IMATA. Begrunnelsen for denne avgrensingen er at man ønsker å se på de institusjonene som faktisk har fokus på god dyrevelferd og bidrar til samfunnet.

Med utgangspunkt i denne avgrensningen har vi i dette bachelorprosjektet valgt å fokusere på Akvariet i Bergen, og bruke det som et utgangspunkt for en case-studie. Siden prosjektgruppens medlemmer er bosatt i Bergen vil denne avgrensingen lettere gi mulighet til å kunne innhente informasjon fra Akvariet, samt rekruttere informanter som har kjennskap til parken.

Metodedelen av bacheloroppgaven avgrenses til kvalitativ metode, i form av intervju. Det vil gjennomføres til sammen seks intervjuer, fordelt på to ulike informantgrupper. Denne avgrensingen er gjort blant annet med hensyn til prosjektets størrelse og tidsramme.

2.1 Dette er European Association of Zoos and Aquaria

EAZA er en organisasjon som ble opprettet i 1992, med ønske om å fungere som et felles kvalitetssikringsorgan for akvarier og dyrehager i Europa. De ønsket å jobbe for å fremme sin funksjon for samfunnet igjennom å utdanne publikum om biodiversitet, samt bidra til å oppfylle sitt samfunnsansvar i form av arbeid med utdanning, forskning og bevaring (EAZA 2018).

Målet er at deres medlemsparker skal ha en sentral rolle i samfunnet, og de hevder at dyreparker og akvarier spiller en viktig rolle når det kommer til bevaring av naturen og dyrelivet. På denne måten gir de europeiske borgere mulighet til å lære om viktigheten av god dyrevelferd, samt innsikt i globale mål for bevaring av biodiversitet. (EAZA 2018).

EAZA stiller strenge krav til parker som ønsker å bli medlem, og man må gjennom en omfattende godkjenningssprosess som gjennomføres av deres egen komite.

Et EAZA-medlemskap vil kun bli tildelt dyreparker og akvarier som oppfyller EAZA sine standarder og forpliktelser, hvor man blant annet forplikter seg til å jobbe ut i fra rettingslinjer som innbefatter: arbeid med bevaringsprogram, at man ikke har lov til å selge dyr mellom parker, at man har visse minimumskrav til dyrenes fasiliteter, trening (medisinsk trening), at man bidrar til forskning, at man har god dyrevelferd, at man jobber med utdanning, m.m. I tillegg til disse kravene har EAZA utviklet en "Etisk-kode", som angir noen verdier som må opprettholdes av medlemsparken og måten verdiene skal praktiseres (EAZA 2016).

De oppdaterer disse rettingslinjene fortløpende slik at man til en hver tid jobber for å gjøre det beste for samfunnet, naturen og dyrene (EAZA 2016).

2.2 Dette er Akvariet i Bergen

Akvariet er i dag lokalisert på spissen av Nordnes i Bergen. Det ble opprettet i 1960, og har hatt samme plassering siden oppstart. Ifølge markedsdirektør ved Akvariet i Bergen har de årlig ca. 200.000 besøkende, hvor omkring 10% av disse er elever fra nærliggende skoler og barnehager (se vedlegg I).

I følge informasjonsbrosjyre om «Nye Akvariet» (se vedlegg III) og markedsdirektør (se vedlegg I) for Akvariet, vil de innen en tiårsperiode bli nødt å bygge nye lokaler fordi bygningsmassen de har i dag er svært dårlig etter å ha stått i saltvann i mange år. Det er havforskningsinstituttet som eier bygningen til Akvariet. Begge parter har et ønske om å kunne samlokalisere seg på et nytt sted i fremtiden, men da også sammen med Nasjonalt institutt for Ernærings- og Sjømatforskning samt Fiskeridirektoratet. I disse dager er de i gang med planleggingen av Nye Akvariet som de ønsker å etablere på Dokken i Bergen.

Akvariet er organisert som en stiftelse og har en formålsparagraf som lyder:

«Akvariet har som målsetting å spre kunnskap om livet i havet ved å gi publikum en representativ fremstilling av norsk marin fauna og en instruktiv innføring i dyrelivet i havet med sikte på å øke kunnskapen om havets dyreliv og å vekke interesse for og forståelse av naturgrunnet for norsk fiske, fangst og havbruk» (Akvariet 2018).

Innen Akvarienæringen har det vært en stor utvikling siden 1960, og i 2015 gjennomgikk Akvariet en større prosess hvor man fikk lagt til en visjon til denne formålsparagrafen for å kunne trekke den mer mot dagens situasjon, samt at man ønsket å få mer fokus på læring. Dermed ble begrepet «LæreLyst» etablert, og viktigheten av læring gjennom underholdning ble forankret. Visjonen til Akvariet lyder som følger:

«Norsk marin fauna er en av våre viktigste næringer, en del av et ømfintlig, globalt økosystem og dypt fascinerende. Samfunnet har alt å tjene på at våre besøkende fra inn- og utland, små og store, forstår at det er nære sammenhenger mellom det man finner under nærmeste brygge og vilkårene for alt liv på jorden. Å spre kunnskap om norsk marin fauna var i sin tid selve grunnlaget for å etablere Akvariet i Bergen. Det forandrer seg aldri. Når vi likevel har mange dyr fra andre deler av verden, er det for å

gi opplevelsen av mangfold og sammenheng. Vi tror at vi best oppfyller ambisjonen om å vekke begeistring og interesse for norsk marin fauna ved å tilby opplevelser sammen med dyr som har det godt. Besøker du Akvariet skal du sitte igjen med en opplevelse for livet, litt klokere og med en sterk trang til å lære mer» (Akvariet 2018b)

3.0 Presentasjon av akvarienæringen

3.1 En samtale med en sjøpattedyrtrener

Intervjuet ble gjennomført 30. januar, og var mer en samtale enn et intervju. Vi hadde en generell gjennomgang av bransjen vi skulle skrive om, rollen som dyretrener og dyrepasser. Det ble ikke tatt lydopptak, men informanten har gjort sitatsjekk i etterkant for å sikre validitet. Målet var å få en innføring i akvariebransjen og utviklingen den har hatt de siste årene. I tillegg ville vi tilegne oss forståelse for hvordan kritikken i media mot ens yrke oppleves etter blant annet dokumentaren Blackfish. Det opplyses at denne personen, av urelaterte årsaker, ikke lenger jobber ved Akvariet ved publiseringsdato for denne oppgaven.

Hovedtrener pekte på ulike forhold i dyrevernmiljøet hvor organisasjoner bevisst eller ubevisst villeder publikum med misinformasjon. Han mener at organisasjoner som PETA har en populistisk tilnærming hvor kommunikasjonen er propagandabasert og lite nyansert.

Han presiserer at moderne dyrehager og akvarier setter dyrevelferd høyt, og hold av dyr under menneskelig omsorg er i stor grad forskningsbasert. *«Det har vært en enorm utvikling de siste tiårene og institusjonene spiller en essensiell rolle når det kommer til bevaring, forskning og formidling».*

Han forteller at akvariebransjen har opplevd mye kritikk internasjonalt de senere årene. Kritikk de mener i stor grad er basert på myter og ikke fakta. Han forteller videre at bransjen har valgt å la kritikken forbigå i stillhet, da slik kritikk historisk sett har kommet fra en marginal gruppe. Med dokumentaren Blackfish har dyrevernerne derimot klart å mobilisere et stadig bredere lag av befolkningen, og mange aktører innser nå at kritikken burde vært tilbakevist på et mye tidligere stadium. Da han deltok på siste IMATA konferanse i 2017 ble

dette diskutert. Han forteller at måten de tidligere har besvart ”propaganda” fra aktører som PETA, er med *«ofte lange og kompliserte – vitenskapelige dokumenter, men med dagens medievirkelighet innser man at svært få tar seg tid til å lese slike innlegg»*.

Nøkkelinformant mener i likhet med IMATA at zoo- og akvariebransjen har gjort for lite for å kjempe mot kritikken. Han opplever at dyrevernerne har hatt en felles front, mens dyrehager og akvarier har i større grad forsvart seg en-og-en når enkelte parker har blitt utsatt for kritikk. Han mener at man her på et tidligere tidspunkt burde samlet seg og prøvd å motsi kritikken som en enhet og opplyst publikum om hva bransjen virkelig gjør for dyr. *«Gjerne bruke lignende kommunikasjonsgrep som dyrevernerorganisasjonene i henhold til tekst og bilder, men alltid med verifisert vitenskap i bunn»*.

Han mener at det finnes mye misoppfatning om hold av dyr i dyrehager og akvarier. For eksempel er det viktig at dyr får utøve naturlig atferd, men samtidig kan noe atferd i naturen enkelt forklares som en konsekvens av naturlige behov. Han forteller at noen arter for eksempel vandrer lange distanser. Dette gjøres alltid av en grunn, for eksempel for å få tilgang til mat, trygghet eller partnere. Er behovene tilfredsstilt der dyret er, er det ikke sikkert det vil flytte på seg. I akvarier og dyrehager er slike behov ofte oppfylt og trangen til å flytte på seg over store avstander er ikke nødvendigvis tilstede. Dette ser man tydelig hos ville individer fra ulike arter. Når behovene er oppfylt vil det være unaturlig å bevege seg vekk. Han forteller videre at dette er tema dyrevernerne sjelden er villige til å være med på å diskutere. *«De spiller heller på menneskers følelser og kommer med utsagn som «ville du likt å bo i et badekar?»*. *Antropomorfisme av dyr er et effektivt virkemiddel som spiller på menneskers følelser og er en nøkkelfaktor for PETA og lignende organisasjoners suksess»*.

Han tror at mange ser på dyrehager og akvarier som institusjoner som utnytter dyr for å tjene penger, mens de tenker at PETA gjør sine aktiviteter kun ut i fra et altruistisk perspektiv. Han tenker at folk flest trolig ikke er klar over at dyrevernerindustrien er en milliardindustri, og at det er en grunn til at de angriper de mest kjente som for eksempel Sea World i stedet for mindre og virkelige dårlige dyrehager. Det ville ikke gitt den samme oppmerksomheten, og heller ikke samme inntjening.

Med flere års erfaring som dyretrener og aktivt medlem av det internasjonale sjøpattedyrmiljøet opplever han at kritikken man har sett internasjonalt de senere årene har fått større fotfeste i Norge. Han presiserer at dette er noe han opplever som en klar trend. «*Det er derfor viktig at man klarer å etablere en bevissthet i samfunnet rundt viktigheten av institusjoner som Akvariet i Bergen når det kommer til bevaring, forskning og formidling – spesielt med tanke på miljøutfordringene man står ovenfor, som i stor grad påvirker dyrelivet negativt*».

3.2 En rask innføring akvarienæringen

Å holde ville dyr i fangenskap har vært vanlig i samfunnet vårt i flere hundre år. Disse institusjonene har fungert som både underholdnings- og læringsarenaer. Det har gjerne ikke før nå i nyere tid blitt stilt spørsmål ved deres rolle i samfunnet, eller om de skal eller bør være en del av fremtiden. Det er også først i senere tid man begynner å stille spørsmål ved samfunnsbidraget som næringen hevder å bidra med, og om den faktisk er til nytte for samfunnet.

På tross av dette har næringen gått gjennom en naturlig utvikling gjennom årene, og har selv tatt store grep for å etablere flere kvalitetssikrende organ og organisasjoner som jobber for best mulig dyrevelferd ved akvarier og dyrehager. De er ansvarlige for en rekke bevaringsprogram, samt at de bidrar til ulike forskningsprosjekter. Noen av de største og mest etablerte av disse organisasjonene er blant annet Marine Animal Trainer's Association (IMATA), European Association of Zoos and Aquaria (EAZA) og World Association of Zoos and Aquaria (WAZA). Disse organisasjonene har dog ikke jobbet i noen særlig grad for å fremme sin rolle utenfor sine fag- og forskningsmiljøer.

De siste årene har vi stadig oftere kunnet lese i media og hørt uttalelser fra influencere at de mener disse institusjonene tilhører fortiden og bør avvikles (Gjelsvik 2018). I kjølevannet av dokumentaren *Blackfish* som handler om livet til spekkhuggeren Tilikum, har det vært det vært en massiv kritikk av både dyrehager og akvarier. SeaWorld ble spesielt utsatt for denne kritikken, og det resulterte i store endringer i næringen. De har blant annet besluttet å avvikle avl på spekkhuggere, som vil føre til en langsiktig utfasing av disse dyrene i fangenskap. I tillegg har SeaWorld byttet ut sine verdenskjente teatraliske underholdningsbaserte show, med

mer nedtonede presentasjoner som har fokus på de ulike artene, deres naturlige atferder og læring (Howard 2016).

Det er ikke bare SeaWorld som har måtte gjøre endringer. Etter flere ulike konflikter og press, valgte Vancouver Aquarium i mai 2017 å avvikle sitt hold av hvaler og delfiner. Vancouver Aquarium er en av de parkene som har reddet flest strandede og skadde sjøpattedyr i det fri. De dyrene som kan, rehabiliteres og settes ut igjen etter behandling, mens de dyrene som har blitt klassifisert som «non-releaseable» har til nå fått leve ut sine dager på akvariet. Som en konsekvens av denne avviklingen vil ikke akvariet lenger kunne gjennomføre slike redningsaksjoner i samme grad som tidligere, og kompetansen deres innen dette feltet vil på sikt kunne svekkes. Grunnen til at de til slutt valgte å gi opp kampen for å få samfunnet og media til å forstå, forklarer direktør John Nightingale på følgende måte:

«The ongoing discussions about whales and dolphins in our care have been a distraction from real threats to the ocean and have sidelined the critical work we lead [...] We aim to inspire people in every corner of the planet to participate in creating healthy oceans, and it's time to get on with it [...] The ongoing controversy and the discussion in the community had gotten to the point where it's debilitating our ability to get on with our principal mission, which is engaging more people» - John Nightingale (Lupick 2018)

Omlegging for å møte kritikken, motargumentasjon og bruk av PR-tiltak har blitt forsøkt uten suksess. Parkene har opplevd stadig nedgang og svekkede besøkstall (Bryan 2016), og den 27. februar i år valgte direktør i SeaWorld Joel Manby å trekke seg fra sin stilling med umiddelbar virkning (Bomey 2018).

Selv om parkene opplever økende kritikk er det på verdensbasis et sted mellom 700-800 millioner mennesker som besøker akvarier og dyrehager årlig (Gusset og Dick 2011; «Zoo and Aquarium Statistics» 2017; South Carolina Aquarium 2016d).

Verdens dyre- og akvariefellesskap har vært, og er fremdeles, en svært viktig bidragsyter når det kommer til bevaringsprogram og arbeid for å redde skadde og strandede dyr i det fri. I 2008 uttalte WAZA at de alene hadde brukt ca. 350 millioner amerikanske dollar på bevaringsprogram det året (Gusset og Dick 2011). Det kan nevnes at dette tallet trolig er et

underestimat, da kun ca. halvparten av parkene som deltok i undersøkelsen «*The global reach of zoos and aquariums in visitor numbers and conservation expenditures*» sendte inn beløpet de hadde brukt på bevaringsprogram i løpet av 2008 (Gusset og Dick 2011). I følge undersøkelsen er det på verdensbasis Nord-Amerika og Europa som bidrar mest til bevaringsformål. Hele 97% av kostnadene relatert til bevaring kom fra disse to regionene (Gusset og Dick 2011).

3.3 Den vanskelige rollen som læringsarena

Ulike studier viser at foreldre gjerne tar med seg barna sine til akvarier og dyrehager for å kunne overføre noen av sine verdier til dem (Wagoner og Jensen 2010), i tillegg til at de ser på dette som en positiv arena for barns læring. Det er gjort svært lite forskning på barns læring innenfor denne kategorien, men en studie viser at både den kvantitative og kvalitative kunnskapen hos barn økte etter å ha besøkt London Zoo (Wagoner og Jensen 2010).

Et fellestrekk for mange akvarier og dyrehager er at de promoterer seg som fornøylesparker gjennom sin markedskommunikasjon, selv om mange har som visjon å være en læringsarena. Når man markedsfører seg som en fornøylespark skaper man trolig en kundeforventning om at de skal bli underholdt. De er gjerne ikke i modus for læring. Ser man bort i fra presentasjonene som institusjonene holder, er det gjerne informasjonsskiltene de besøkene har mulighet til å få informasjon fra. Informasjonen de får fra disse har gjennom tiden vært ganske så standardisert uavhengig av hvor i verden du har besøkt et akvarium eller en dyrehage. På grunn av dette ble det gjennomført en studie for å se hvilke typer informasjon de besøkende fant mest interessant. Her kom det frem at mye av den typiske informasjonen som blir fremmet på disse skiltene oppleves som lite eller helt uinteressant, kun 2% av respondentene i undersøkelsen fant det latinske navnet av interesse, 7% hvor lenge dyret går drektig og 6% om artsfamilien de var en del av. Av de besøkende var det 34% som fant det av interesse å lese om såkalte «odd facts and behaviors», 31% om hvor utryddingstruet arten var, 28% om hvor i verden arten lever, 25% om dyrets levealder og 24% om hvordan de kom til det aktuelle akvariet/dyreparken. Videre kom det frem at respondentene kunne tenkt seg å vite mer om tema som dietten til dyrene. Ellers var det tema som var mer artsspesifikke, som for eksempel om slangene var giftig, om haiangrep, trening av sjøpattedyr, m.m. (Fraser mfl. 2009). Med bakgrunn i denne studien og våre observasjoner fra Akvariet i Bergen ser vi at de

ikke benytter seg av disse funnene, et eksempel på dette er at de blant annet informasjon på latinsk og artsfamilie på sine informasjonsskilt.

Når man leser visjonene til parker som blant annet SeaWord og Akvariet, om deres ønske om å utgjøre en forskjell, kan de av mange oppleves som gode. Men med økt press fra omgivelsene og med kritikere som hevder at man lærer bort et uetisk syn på dyr, ser vi at næringen er under press. Samtidig er det et stadig økende behov for forskning på miljø og marin forsøpling, og at samfunnet forstår viktigheten av denne. Akvarier er gode arenaer for nettopp å presentere forskning på en forståelig måte til både barn og voksne. På denne måten vil man samtidig kunne vise og rettferdiggjøre sin samfunnsnytte (Wagoner og Jensen 2010).

Designer og miljøarkitekt Janne Gang hevder at hvis disse institusjonene skal lykkes med sin misjon, må de tørre å gjøre større endringer. Hun ønsker at akvarier virkelig skal gå inn for å ta rollen som læringsarenaer, og bli hybrider hvor man kan ta inn barn og unge for å lære dem om økologi og hvordan de ulike systemene i verdenshavene henger sammen (South Carolina Aquarium 2016c). Videre belyser hun at man gjennom markedskommunikasjon og rollen som læringsarena kan være med å skape en ny kultur og interesse for bevaring av verdenshavene. Hun hevder at hvis akvarier skal ha en plass i fremtiden må de klare å fremme sin samfunnsnytte og kapitalisere ved å utnytte all den kompetansen som disse institusjonene alt innehar, samt kapitalisere på de alt verdifulle samarbeidene de har med blant annet forskingsinstitusjoner. Hun mener at ved å benytte denne kompetansen og samarbeidene til det fulle, vil man kunne skape gode læringssentre som kan gi holistiske bilder av hvordan verden henger sammen som selv barn i ung alder kan forstå og lære av. Hun forteller at det alt finnes akvarier som er i gang med omleggingen for bli slike hybride læringsarenaer (South Carolina Aquarium 2016c).

Hvis disse institusjonene virkelig tar rollen som læringsarenaer, har man mulighet til å skape oppmerksomhet og forståelse for de massive klimautfordringene vi alle står ovenfor. Her mener biolog Sylvia Earle (konsulent for National Geographic siden 1998) at akvarier og dyrehager spiller en sentral rolle for å kunne møte disse utfordringene vil vi bli nødt til å skape en sosial bølge. Denne bølgen må greie å endre menneskers syn når det kommer til verdien som alle dyr har, og at det ikke bare er deres habitat vi ødelegger, men faktisk vårt eget. Vi må ikke bare bevare det vi kan se, men tenke på naturen både over og under vann. I

følge Earle er svaret at vi må få de besøkende til å identifisere seg med ulike arter som de ser når de besøker akvarier eller dyreparker, om det er en fisk eller sel spiller ingen rolle. Hvis man klarer å skape en relasjon, eller kjærlighet til et individ, vil man lettere kunne skape endring og bevissthet hos enkeltpersoner (South Carolina Aquarium 2016b; Earle 2009). I lys av at omtrent 1 av 7 personer på verdensbasis besøker et akvarium eller en dyrehage i løpet av et kalenderår, forteller det noe om potensialet disse institusjonene har til å påvirke sine besøkende.

Et panel bestående av ledere og meningsbærere innen akvarienæringen diskuterte hvordan de kan bidra til å øke fokus på blant annet bevaring. Det ble reflektert over at man kanskje ikke skal prøve å endre folks holdninger gjennom opplæring eller belæring, men at det viktigste man tar med seg etter et besøk ved et akvarium er at man begynner å «elske». Når vi elsker noe vil vi bevare det. Altså burde man heller jobbe for å skape øyeblikk mellom menneske og dyr. De hevder at forhold mellom mennesker og dyr skapes gjennom interaksjon, og at en slik relasjon ikke kan skapes gjennom bilder eller tekst.

Teknologi er naturligvis viktig for å skape forståelse, siden det ikke er alt som er like lett å vise på andre måter. Det er dog de møtene man får ved et besøk på et akvarium, og ringvirkningene som skapes i form av empati og forståelse som er det unike (South Carolina Aquarium 2016d). Oppsummert kan man gjerne si at representantene fra bransjen mener akvarier, dyreparker og andre bevaringsinstitusjoner sin viktigste oppgave er å bidra til å øke sine gjesters evne til bekymring, empati, kjærlighet og omsorg for alt liv og naturen vi lever i.

3.4 Kredibilitet og tillitt til akvarier og dyrehager

Som en konsekvens av kritikken som har vært mot næringen har det også oppstått en debatt innad i bransjen, både når det kommer til eget forbedringspotensial og også til hvordan de skal kunne bevise og fremme viktigheten av sin eksistens.

Et spørsmål Scott Corwon mener det er viktig at alle akvarier og dyrehager stiller seg er at gjør man virkelig denne aktiviteten for bevaring eller forskning? Hvis dette stemmer gjør man det på den beste mulighet måten? Det er ikke godt nok å gjøre noe bra, det må være det beste man kan gjøre. Man må evaluere sin egen eksistens og kunne begrunne valgene sine for at

man skal kunne møte den økende kritikken som gjerne spesielt kommer fra «millennials - generasjonen» (South Carolina Aquarium 2016a).

Et eksempel på dette er hvordan mange akvarier har fokus på forsøpling av verdenshavene og de negative konsekvensene plast har for naturen og dyrelivet. Da kan det bli oppfattet som dobbelmoralistisk at man selger produkter som er miljøskadelige (som for eksempel er laget av plast) i suvenirbutikkene, benytter engangsbestikk i kiosken, etc. (South Carolina Aquarium 2016c). For at man skal bli oppfattet som en seriøs aktør er det viktig at man er konsekvent og går foran som et godt eksempel når det kommer til bevaring og miljøhensyn.

3.5 Et ansvar for å endre holdninger igjennom bevis

Bransjen argumenterer selv med at vi trenger akvarier og dyrehager for kunne tilegne oss ny kunnskap om artene de har i sin omsorg, som man kan benytte seg av i forskings- og bevaringssammenhenger. Samtidig støtter og bidrar deres arbeid til vern og bevaring i naturen og dyrene som lever i den, samt opptre som læringsplattformer for sine besøkende. Både for dyrene bor i fangenskap og de som lever fritt i naturen er dyreparker og akvarium viktige forskningsinstitusjoner, og får en stadig større rolle innen vitenskapen. Med så mye man enda har å lære, bygger vår kunnskap om den naturlige verden tungt på det vitenskapelige arbeidet i akvarier og dyreparker (Giljam 2018). Det er derfor viktig at man har gode kommunikasjonsstrategier for å kunne fremme sitt arbeid ovenfor felles instanser som politikere, media, publikum, m.fl.

Disse institusjonene har mulighet til vise omverden, og fungere som sannhetsbevis, for hvordan endringene i naturen påvirker oss, og konsekvensene dette har fått og kommer til å få. Dette er vesentlig for at vi som samfunn skal ha forståelse for hva vi gjør med kloden vår, dyrene som lever på den og ikke minst mot oss selv (South Carolina Aquarium 2016b). Sylvia Earle sier at vi trenger en instans som kan vise oss, fordi vi ikke kan besøke polene eller de dypeste hav selv, og dermed ikke får sett disse endringene med egne øyne. Dette kan, og er, akvarier med på å bidra til. Vi er alle, både dyr, mennesker og planteriket offer for denne endringen, men det er kun vi mennesker som kan skape endring. Vi må lære barna at dyrene i havet har større verdi enn bare som mat. Vi har mange nasjonalparker på land – men vi trenger flere blå-nasjonalparker, hevder Earle. Hun mener at det man må jobbe mot er å finne

ut hvordan akvarier kan bidra til å belyse, samt opparbeide forståelse og empati ovenfor viktigheten av livet i og rundt havet (South Carolina Aquarium 2016b).

«No water – no life. No blue – no green». - Sylvia Earle 2009 (Earle 2009)

4.0 Teori

4.1 Begrunnelse for valg av teori

Basert på observasjoner og innhentet informasjon fra nøkkelinformanter i starten av prosjektet, kom vi frem til at det ville være et behov for å se på litteratur som kunne belyse problemer knyttet til kommunikasjon og samfunnsansvar. Dette har dannet grunnlaget for utforming av intervju spørsmål. Etter hvert som empiriske undersøkelser ble gjennomført, så vi behovet for å dels spisse og endre på fokuset i teorien. Til slutt ble det også valgt ut teori som skulle hjelpe med å utforme en kommunikasjonsløsning basert på forskningens funn. Vi vil først ta for oss CSR-begrepet og andre begreper knyttet til dette, før vi går over til å beskrive Luhmanns systemteorier. Til slutt presenterer vi Robert Cialdinis seks prinsipper for påvirkning.

4.2 Samfunnsansvar

Jacobsen og Thorsvik (2013, 62) definerer begrepet samfunnsansvar, og dets engelske oversettelse corporate social responsibility (CSR) som et ansvarsforhold knyttet til økonomiske, lovmessige, etiske og filantropiske perspektiver. For å definere CSR i dette prosjektet ser vi til Mazutis og Slawinski (2015) som først viser til Aguinis definisjon av CSR, som brukes av Aguinis og Glavas (2012): «context-specific organizational actions and policies that take into account stakeholders' expectations and the triple bottom line of economic, social, and environmental performance» (Aguinis og Glavas 2012). Mazutis og Slawinski mener på sin side at definisjonen ikke tar hensyn til samfunnsmessige aspekter og definerer det dermed bredere, som «organizational activities designed to make a positive impact on society» (Mazutis og Slawinski 2015, 139).

4.2.1 Interne og eksterne interessenter

Alle organisasjoner består av mennesker som har ulike mål og interesser. Disse interessene kan variere veldig, men kommer ofte i form av lønns- og inntjeningsspørsmål, arbeidsmiljø, forsikringer og andre goder. Ofte omtales grupper av interessenter med samme mål «interessegrupper». De fleste organisasjoner har også eksterne interessenter, som har sine respektive mål og ønsker opp imot organisasjonen (Jacobsen og Thorsvik 2013, 164–65).

Forenklet kan man si at en organisasjon har tre interne og fire eksterne interessegrupper. De interne er de ansatte, ledelsen og eierne mens de eksterne er samarbeidspartnere, fagforeninger, spesielle interessegrupper og offentlige myndigheter (2013, 165).

4.3 Hvorfor samfunnsansvar kan være viktig

CSR-tiltak kan ha mange funksjoner, og fungere opp mot ulike typer interessenter. Det kommer frem at det både er interne og eksterne interessenter som kan påvirkes positivt av vellykkede og gode CSR-tiltak.

4.3.1 Interne faktorer

CSR kan ha en stor betydning for blant annet HR-relaterte faktorer i en organisasjon. Oppfattet CSR og tydelige etiske retningslinjer i en organisasjon har en positiv effekt på jobbtilfredshet, og er med på å gjøre at de ansatte opplever bedriften på en mer positiv måte i sin helhet (Valentine og Fleischman 2007, 167–68). Mennesker søker oftere mot organisasjoner som passer til deres ønsker og verdier, og derfor kan det være fornuftig å bygge opp organisasjonens merkevare gjennom ulike aktiviteter som kan danne et positivt bilde av organisasjonen (Jacobsen og Thorsvik 2013, 244–45).

Når ansatte i en organisasjon opplever jobben sin som noe som er viktig for mennesker i og utenfor organisasjonen, øker motivasjonen deres, de yter bedre arbeid og får høyere trivsel (Jacobsen og Thorsvik 2013, 262–64). Ifølge Dawkins og Lewis (2003, 191–92) øker sannsynligheten for at ansatte framsnakker organisasjonen de jobber for, om de er involvert i organisasjonens CSR-aktiviteter. Bare det å ha god kjennskap til organisasjonens CSR øker sannsynligheten for at de ansatte omtaler organisasjonen positivt eksternt, noe som er viktig da en organisasjons ansatte er noen av dens mest effektive talspersoner.

4.3.2 Eksterne faktorer

Social License to Operate (SLO) er et begrep relatert til CSR, og defineres slik: «[T]his relatively new expression refers to mainly tacit consent on the part of society toward the activities of the business» (Demuijnck og FASTERLING 2016, 675). Hall og Jeanneret (2015, 214) trekker inn at SLO er et pågående konsept i definisjonen de bruker: «[T]he ongoing acceptance or approval for a development granted by the local community and other stakeholders», og understreker at en SLO ikke er statisk, men som hele tiden kan påvirkes i både positiv og negativ retning.

Selv om SLO ofte er forbundet med aktiviteter som i stor grad påvirker miljøet og/eller mennesker som bor i et område, så kan det i praksis gjelde enhver organisasjon som har aktiviteter som kan ses på som kontroversielle (Demuijnck og FASTERLING 2016, 675–76). En SLO er ikke bare viktig som et moralsk ideal, men det er også viktig for at en organisasjon skal kunne overleve. Om man strategisk jobber for å manøvrere ens SLO i ønsket retning, kan en oppnå moralsk legitimitet og sørge for at en får økt aksept til sine handlinger (2016, 680).

Tap av SLO innenfor et spesifikt prosjekt eller aktivitet trenger ikke nødvendigvis å ha store konsekvenser for organisasjonen. Likevel kan et tap av SLO undergrave den generelle legitimiteten som organisasjonen har. Til forskjell fra legitimitet omhandler SLO i større grad spesifikke deler av en organisasjons aktiviteter, mens organisasjonens totale legitimitet baserer seg på et større og historisk bilde av organisasjonen (Demuijnck og FASTERLING 2016, 178–82).

Hall og Jeanneret (2015) konkluderer i sin forskning med at SLO kan ses på som en utvidelse eller et tillegg til begrepet CSR. Altså ikke et frittstående begrep som påvirker den eksterne delen av en organisasjons CSR. Om man skal klare å opparbeide seg en SLO fra en aktuell interessentgruppe er det spesielt noen faktorer som trekkes frem som essensielle: Den sosiale dimensjonen av begrepet, samt engasjement og kommunikasjon opp mot de berørte interessentene.

4.3.3 Delt verdi

De senere årene har organisasjoner fått et større fokus på deres samfunnsansvar. Til tross for dette møter de stadig mer motstand og kritikk fra samfunnet nå enn før. Dette er på grunn av

at de fleste organisasjoner enda ser for smalt på verdiskapning, og er mer opptatt av kortsiktig vinning enn langsiktige mål. Resultatet av dette er at bedrifter risikerer å på sikt ødelegge for seg selv gjennom for høy utnyttelse av naturressurser, lokalsamfunn og ansatte. Slike utnyttelser vil kunne resultere i at myndigheter i større grad griper inn og regulerer aktiviteten til organisasjonen. For å unngå restriksjoner, samt utnyttelse av naturressurser og ansatte må organisasjoner fokusere mer på å skape delt verdi istedenfor ren profitt, fordi det er det som er mest lønnsomt for organisasjonene i det lange løp (Porter og Kramer 2011, 64).

Ifølge Porter og Kramer (2011, 76–77) har tradisjonell CSR-tankegang hatt for stort fokus på omdømme og har ofte for lite å gjøre med organisasjonens kjernevirksomhet. I denne sammenhengen introduserer de begrepet de kaller Creating Shared Value (CSV). Dette går ut på at organisasjonen, gjennom å gjøre gjennomtenkte tiltak som skal være til det beste for samfunnet, får både økt fortjeneste samtidig som at samfunnet også tjener på det. «Consider, for example, what happens when a firm invests in a wellness program. Society benefits because employees and their families become healthier, and the firm minimizes employee absences and lost productivity» (Porter og Kramer 2011, 68).

Man utvikler delt verdi ved å ta utgangspunkt i sin egen konkurransesituasjon, og gjør tiltak basert på dette som samtidig løser eller er med på å videreutvikle den sosiale situasjonen i de områdene man opererer i. Ved å skape samfunnsverdi kan organisasjonen til slutt oppnå en økonomisk fortjeneste. Delt verdi kan skapes ved å se på tre ulike områder: ved at man redefinerer ens produkt eller marked, ved at man ser på organisasjonens verdikjede, eller man kan se på mulighetene for relokasjon eller eventuelle klyngestrukturer (Porter og Kramer 2011, 66–68).

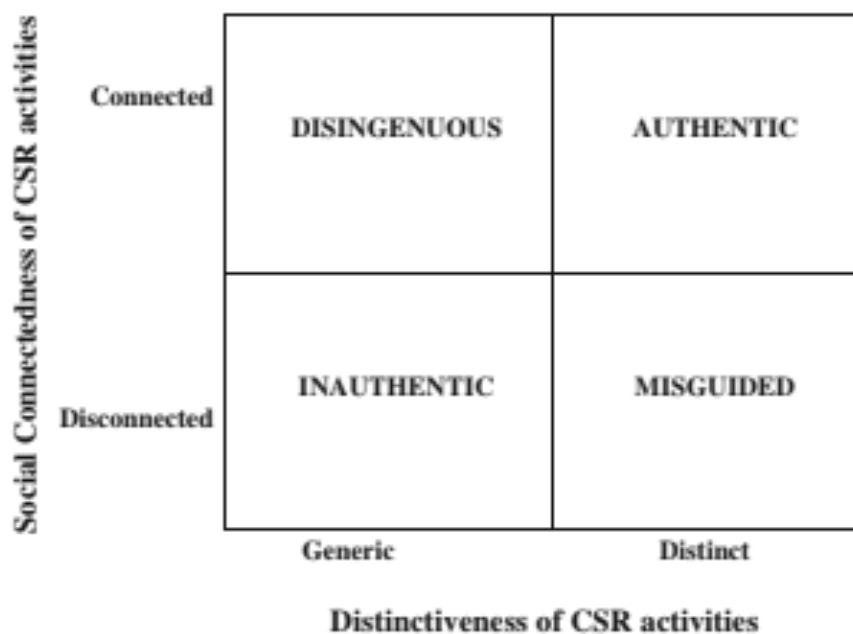
4.3.4 Autentisitet

Mazutis og Slawinski (2015) mener at på grunn av den tidligere nevnte skepsisen mot organisasjoner og deres CSR-aktiviteter, så må organisasjoner sørge for å gjøre aktiviteter som blir sett på som autentiske av interessentene sine. Om interessentene ser på CSR-aktivitetene som autentiske, er det en større sannsynlighet for at de vil ha tillit til aktivitetene. At en organisasjon har autentisitet defineres som et resultat som består av de to faktorene «egenart» og «tilknytning til organisasjonens sosiale kontekst.» (2015, 142).

Egenart satt i kontekst med autentisitet handler om at en organisasjon og dens medlemmer har en godt definert og felles oppfattelse av organisasjonens identitet og verdier. Slik kan en organisasjons CSR-aktiviteter bli en del av organisasjonens identitet, og dermed kunne oppfattes som autentiske av organisasjonens interessenter (Mazutis og Slawinski 2015, 142–43).

Tilknytning til organisasjonens sosiale kontekst handler om at organisasjonens CSR-aktiviteter må samsvare med den sosiale konteksten som organisasjonen opererer i, noe som betyr at organisasjonen må forstå hvilken effekt deres aktiviteter kan ha på samfunnet og at de må ha en dialog og et samspill med sine interessenter (Mazutis og Slawinski 2015, 143)

Figure 4.1 CSR matrise

Notat: Matrise som viser interessenters oppfatning av en organisasjons CSR (Mazutis og Slawinski 2015, 144)

Mazutis og Slawinski beskriver fire måter en organisasjons interessenter kan oppfatte organisasjonens CSR-tiltak. Basert på kombinasjonen av autentisitets to dimensjoner kan man plassere organisasjonen i en matrise og si noe om en organisasjon har *authentic CSR*, *inauthentic CSR*, *disingenuous CSR* eller *misguided CSR*.

En organisasjon som blir sett på som *authentic* har både en tilknytning til sin sosiale kontekst og en egenart. Disse organisasjonene tar hensyn til interessenters og samfunnets behov, og de har internt forankrede CSR-tiltak som de gjennomfører på (Mazutis og Slawinski 2015, 144).

En organisasjon som blir sett på som *inauthentic* mangler både den sosiale tilknytningen og egenart i sine CSR-aktiviteter. De har generiske CSR-tiltak som ofte kommer i form av filantropiske aktiviteter. De har ikke internt forankrede tiltak, og fokuserer heller på enkle mål som å maksimere profitt. De ser ikke på seg selv som en del av omverden, og engasjerer ikke interessentene sine (Mazutis og Slawinski 2015, 145).

En organisasjon som blir sett på som *disingenuous* er sosialt tilknyttet og søker til interessentene sine for å finne CSR-aktiviteter. En *disingenuous* organisasjon gjør dog ikke aktiviteter som henger sammen med kjerneverdiene sine. Enten fordi de ikke har sterke verdier eller fordi de gjør aktiviteter som ikke stemmer over ens med verdiene sine. På denne måten kan interessenter oppfatte organisasjonen som at de kun ønsker tilfredsstillende dem (Mazutis og Slawinski 2015, 145–46).

En organisasjon som blir sett på som *misguided* mangler en sosial tilknytning, men de har aktiviteter som er sterkt knyttet til verdiene sine. De mangler en god interaksjon med interessentene sine, og gjør aktiviteter uten å involvere interessentene i beslutninger. Uten å engasjere interessenter eller ta imot tilbakemelding fra dem, er det mindre sjans for at aktivitetene oppnår støtte og tillit blant interessentgruppene (Mazutis og Slawinski 2015, 146–47).

4.4 Stakeholder involvement

Morsing og Schultz (2006) har formulert tre strategier for hvordan organisasjoner kommuniserer og utvikler sin CSR-kommunikasjon. I disse presenterer de to uttrykk: «make sense» og «give sense», som vi har valgt å oversette til «skape mening» og «gi mening». Med å *skape mening* menes det at en innhenter informasjon om hva andre ønsker, tolke det og tilegne det et meningsinnhold. Med å *gi mening* menes det at en prøver å påvirke hvordan andre tolker eller skaper mening (Morsing og Schultz 2006, 324).

4.4.1 Stakeholder information strategy

Er en kommunikasjonsstrategi som går ut på at en organisasjon kommuniserer enveis ut mot sine interessentgrupper. Det legges ikke vekt på tilbakemelding. Organisasjonens kommunikasjon behøver ikke å ha påvirkning som mål. Det kan også være kommunikasjon av en informerende karakter. Måten interessenter kan påvirke organisasjonen i denne situasjonen er i hovedsak kun ved å støtte eller motarbeide den i form av kjøpsrelatert atferd eller omtale. Gjennom formidling av kommunikasjon på denne måten prøver organisasjonen å påvirke og *skape meningsinnhold* ovenfor sine interessenter (Morsing og Schultz 2006, 326–27).

4.4.2 Stakeholder response strategy

Er en kommunikasjonsstrategi som går ut på at organisasjonen kommuniserer asymmetrisk med interessentene sine. Dette ved å kun ha fokus på å påvirke mottakernes syn og holdninger, uten å bry seg om å forandre seg selv. Organisasjonen må dermed prøve å gjøre sine handlinger relevante for interessentene. Ofte gjøres dette ved at organisasjonen gjennomfører markedsundersøkelser for å finne ut om de har forbedret CSR-aktivitetene sine eller om hvordan de kan bli bedre. I denne modellen *skaper* mellomledere mening ved innhenting av tilbakemelding fra respondenter, mens ledelsen *gir* mening gjennom sine avgjørelser. Morsing og Schultz påpeker spesielt at selv om det oppfattes som toveis kommunikasjon, så ligger all vekten på avsender, og strategien er dermed veldig ensidig. På grunn av alt dette risikerer organisasjonen å få sine egne meninger reflektert tilbake, og de står i fare for å få de svarene som de «ønsker» å høre, istedenfor de de trenger (Morsing og Schultz 2006, 327–28).

4.4.3. Stakeholder involvement strategy

Til forskjell fra de foregående modellene, har denne fokus på at organisasjonen skal holde en dialog med interessentene sine. Også her kan det forekomme overtalelse, men her har begge parter lik mulighet til å påvirke hverandre. Målet med denne strategien er at både interessentene og organisasjonen skal forandre seg som et resultat av den symmetriske dialogen. På denne måten jobber en kontinuerlig med *meningsgivning* og *meningsskaping*. Det er ikke slik at en bare skal åpne for at interessentene skal kunne komme med tilbakemeldinger til organisasjonen. Man skal oppfordre til dialog med interessentene, og igjen tilpasse seg om nødvendig. Involveringsstrategien inviterer til en form for forhandling

med interessentene, hvor man ønsker å høre deres bekymringer knyttet til organisasjonen. Strategien er en kombinasjon av de foregående, samtidig som at den legger til et særlig fokus på involveringsaspektet (Morsing og Schultz 2006, 328–29).

Ifølge (Morsing og Schultz 2006) er «stakeholder involvement»-strategien et ideale som de fleste organisasjoner bør strekke seg etter. Da interessenters forventninger stadig forandrer og utvikler seg, må man sørge for at man hele tiden er på bølgelengde med dem. Samtidig må en selv utnytte denne tilnærmingen for å være med å påvirke interessentenes forventninger (2006, 336).

4.5 Å kommunisere i systemer

I Luhmanns systemteori finnes det tre hovedtyper av sosiale systemer. Man har interaksjonssystemer, organisasjonssystemer og samfunnssystemet. «Det som særlig kjennetegner et organisasjonssystem, er at det finnes formelle regler for samhandling innenfor systemet, formelle systemer for inklusjon og et eksplisitt formulert mål organisasjonssystemet skal realisere» (Aakvaag 2012, 232). Mange interaksjonssystemer og organisasjonssystemer kan befinne seg innad i et samfunnssystem - som ofte omfatter enten hele verdenssamfunnet (2012, 232).

Sosiale systemer består av kommunikasjon, og måten de opprettholder sin eksistens er ved å hele tiden produsere ny kommunikasjon. Grensen mellom et system og omverden tegnes og gjenskapes kontinuerlig gjennom denne kommunikasjonen, og hvis et system slutter å produsere kommunikasjon innad, vil systemets eksistens opphøre (Aakvaag 2012, 235–36).

Det er også slik at det er kommunikasjonen som kommuniserer, ved at den alltid baserer seg på en tidligere kommunikasjon. Det er også den som muliggjør fremtidig kommunikasjon, på grunn av at den «produserer ny kommunikasjon gjennom å skape *tilslutningsmuligheter* for fremtidig kommunikasjon» (Aakvaag 2012, 236). Et menneske kan ikke kommunisere, på grunn av at det er et psykisk system som er operasjonelt lukket (2012, 236).

For at kommunikasjon skal kunne finne sted, kreves det to eller flere psykiske systemer. Selve kommunikasjonen oppstår når de psykiske systemene prøver å komme i kontakt med

hverandre. De psykiske systemene kan dog «kun observere kommunikasjonsprosesser utenfra og forsøke å påvirke dem gjennom å «pirre» og «irritere» dem» (Aakvaag 2012, 238).

4.5.1 Funksjonelle systemer

«Funksjonell differensiering innebærer at samfunnet er delt opp i en rekke systemer som ivaretar hver sin avgrensede *funksjon* for samfunnet» (Aakvaag 2012, 240). De funksjonelt differensierte systemene er avhengige av hverandre, på grunn av at ett system ikke er i stand til å ivareta et annet systems oppgaver. Dette fordi at de er for spesialiserte (2012, 241).

Hvert moderne subsystem har sine binære koder som de bruker for å enkelt skape tilslutningsmuligheter for kommunikasjonen som skal foregå i systemet. Som en konsekvens av differensieringen har ikke samfunnet lenger noe kulturelt sentrum, og de ulike systemene observerer hverandre basert på sine binære koder. Dette betyr at de har totalt forskjellige måter å observere verden på, og med det har man heller ikke ett riktig perspektiv på hvordan verden er. De er også institusjonelt desentrerte, og konsekvensen av dette er at de ikke har mulighet til å løse felles oppgaver sammen fordi de de ikke kan samarbeide (Aakvaag 2012, 241–45). «Systemene opererer uavhengig av hverandre [...] snakker forskjellige språk og kan ikke kommunisere med hverandre når de ivaretar sine oppgaver og leverer sine ytelser» (Aakvaag 2012, 245).

Ifølge Aakvaag (2012, 240–41) er det noen systemer som er viktigere enn andre for samfunnet. Disse er det økonomiske system, det politiske system, rettssystemet, utdanningssystemet, familiesystemet, kunstsysteem, religionssystemet, mediesystemet og helsesystemet.

«Adressater i sosiale systemer kaller Luhmann personer, og personer fungerer som en form for møteplass – grensesnitt – mellom sosiale og psykiske systemer [...]. I funksjonelt differensierte samfunn [...] går grensene mellom de sosiale systemene ikke lenger mellom personene, men *på tvers* av dem. Hver enkelt person tilhører nå flere forskjellige systemer». (Aakvaag 2012, 247)

Dette har store implikasjoner for personene i samfunnet. Hver enkelt må selv definere sin identitet ved å sette sammen de ulike delidentitetene som skapes av at de tar del i så mange ulike sosiale systemer, og utsettes for så mange ulike binære koder (Aakvaag 2012, 247–48).

4.6 Robert Cialdinis påvirkningsprinsipper

4.6.1 Påvirkning

I Robert Cialdinis bok *Påvirkning* (2011) presenteres seks forskjellige prinsipper for hvordan mennesker påvirkes. Disse prinsippene kan hver for seg eller sammen brukes for å påvirke mennesker til å utføre ønskede handlinger. Grunnen til at disse fungerer er at vi mennesker, etter å ha utviklet mer og mer kompliserte omgivelser, har behov for å bruke snarveier for å hjelpe oss med å navigere gjennom mye av beslutningstakingen vår (Cialdini 2011, 27–33).

4.6.2 Gjensidighet

Gjensidighetsprinsippet går ut på at folk misliker så kraftig å stå i gjeld til andre, at en ofte ender opp med å gjøre en gjenytelse som proporsjonelt sett kan være mye større enn det en opprinnelig fikk. Grunnen til dette er at vi som samfunn har utviklet et system for sosiale sanksjoner knyttet til oppfølgingen av gjensidighetsprinsippet, og om vi ikke gjør en gjenytelse for en tjeneste eller gave kan vi bli betraktet som late, smiskete eller snyltere. Gjensidighetsprinsippet skaper dermed en forpliktelse hos oss til å gjengjelde tjenesten eller gaven. Prinsippet kan aktiveres selv om vi ikke egentlig ønsker det vi mottar. Om den aksept-søkende part kommer med et tilbud som du avslår, for så å gjøre en innrømmelse – å nedjustere tilbudet for å komme deg i møte – skaper de en følelse av at du er skyldig dem en innrømmelse tilbake. Slik kan en transaksjon manipuleres frem av den tilbyende part (Cialdini 2011, 42–78).

4.6.3 Indre forpliktelse og konsistens

Mennesker er så opptatt av å handle på en konsistent måte, at en kan risikere å ta valg og gjøre handlinger som kan virke mot ens egen interesse. Dette fordi vi er opplært til at det å handle inkonsistent gjør at vi risikerer å bli sett på som upålitelige, forvirrede og kanskje til og med mentalt syk. Mens på den andre siden vil man gjerne ved å handle konsistent bli sett

på som rasjonell, stabil og ærlig. Det å opptre konsistent anerkjennes «noen ganger til og med høyere enn det å ha rett» (Cialdini 2011, 84). I tillegg er det å være konsistent en måte for oss å slippe å ta stilling til alt alltid, vi handler bare etter hvordan vi tidligere har handlet. Det er indre forpliktelser som får konsistensprinsippet til å fungere så effektivt. Hvis en person opplever en indre forpliktelse, enten ved muntlig eller skriftlig aksept, så vil personen handle konsistent med dette, selv om ens aksept kan ha vært svært lite gjennomtenkt. Det finnes mange måter å skape indre forpliktelser på, men felles for de fleste er at det er aktive handlinger. Det er også slik at en ikke nødvendigvis bryr seg med å handle konsistent om ens forpliktelse ikke på noe vis er offentlig eller bevitnes av andre. Det samme gjelder om det ikke har krevd en innsats eller det ikke oppleves indre motivert (Cialdini 2011, 81–137).

4.6.4 Sosiale bevis

Vi anser oppførsel som riktig om andre personer oppfører seg slik. Dette fordi en har lært at en gjerne gjør færre feil om en følger sosiale bevis, altså at om vi handler på samme måte som de rundt oss kan det være med på å fjerne usikkerhet og eliminere at vi handler feil. Dette betyr med andre ord at vi gjør handlinger basert på om mange andre gjør de, eller om det *virker* som at mange andre har gjort en handling. Et eksempel på dette er hvordan barer ofte har en tipsskål med synlige penger stående, og hvordan denne vil gjøre det mer sannsynlig at vi tipser, selv om denne skålen inneholder penger er ikke dette et bevis på at andre faktisk har tipset likevel påvirker det oss. Den samme effekten kan gjøre at folk lar være å gjøre enkelte handlinger. Om det er mange nok tilstede ved et ulykkestilfelle, kan det risikeres at ingen gjør noe – såkalt tilskuerspassivitet – på grunn av at alle ser etter sosiale bevis på hva en skal gjøre. Det er også slik at om observerer handlinger til personer som er like oss selv, fungerer de sosiale bevisene mer effektivt (Cialdini 2011, 140–67).

4.6.5 Like og bli likt – sympatiregelen

Sympatiregelen går ut på at det er vanskelig for folk å si nei til noe, om det er noen du liker – spesielt om det er en venn – som selger eller henviser deg et produkt eller lignende. Mye på grunn av sosiale bånd som det er vanskelig å avvise. Hvis en selger kommer til deg, og innleder med at en venn av deg sa at du kunne være interessert i produktet hans, er sjansen stor for at du vil føle at du avviser vennen din når du egentlig bare avviser selgeren og hans produkt. På grunn av sympatiregelen er en god selgerstrategi å prøve å få deg til å føle at du er vennen deres, fordi at folk vi liker har mye større påvirkningskraft på oss.

Veien til «å like» kan også skje gjennom fysisk tiltrekning, likhet, komplimenter, kontakt og samarbeid med et felles mål og måloppnåelse. Det som er viktig når det kommer til «å like» gjennom kontakt er at om personen eller tingen oppleves negativt eller er under negative betingelser, vil det slå andre veien og kan føre til konflikt, lavere grad av sympati og frustrasjon. En annen funksjon som kan gjøre at noen blir likt eller mislikt er betinging og assosiasjon. Hvis en person eksempelvis blir assosiert med en god nyhet vil gjerne personen bli bedre likt av andre, selv om de kanskje ikke har gjort noe som helst for å skape det gode resultatet eller nyheten i utgangspunktet. Det samme gjelder personer vi omgås med. Om en omgås med «dårlige» personer risikerer en selv å bli oppfattet med de samme negative kvalitetene (Cialdini 2011, 193–227).

4.6.6 Autoritet

Autoriteter har stor påvirkningskraft på andre mennesker, og kan få enkelte til å følge ordre blindt. Spesielt effektiv er autoritetens påvirkningskraft om den er mye høyere på den aktuelle rang. Det betyr ikke at en behøver å tilhøre det samme «systemet» som en autoritetsperson for å bli påvirket av dem. Så lenge vi vet at personen besitter en form for autoritet, er sjansen stor for at vi stoler mer på dem. I enkelte situasjoner kan vi til og med handle blindt etter autoritetens ordre, selv om vi egentlig hadde visst bedre selv. Det finnes tre måter å tilegne seg autoritet på. Titler er autoritetssymbol som vi ofte oppnår ved å klatre en rangstige, for å for eksempel bli lege, eller overlege. Å tilegne seg en tittel er ofte noe som tar lang tid og prestasjon for å oppnå. Klær er den andre typen autoritetssymbol. Dette kan for eksempel være klærne som personer med en spesiell autoritetstittel besitter, slik som en legefrakk eller en polituniform. Bare fordi at du har de på deg, betyr det ikke at du trenger å faktisk besitte tittelen. Ytre prakt er den tredje og siste formen for autoritetssymbol, og «[u]tover det å fungere som uniformer kan klær symbolisere en mer generell form for autoritet gjennom spesielle, dekorative elementer» (Cialdini 2011, 254). Man kan trekke autoritet ut i fra det å eie objekter som for eksempel dyre smykker og biler fordi det kan symbolisere status og posisjon (Cialdini 2011, 234–55).

4.6.7 Knapphet

Muligheter virker mer verdifulle når de er mindre tilgjengelige. For eksempel slår vi lettere til på et produkt som det er lite igjen av eller som oppleves lite tilgjengelig. Det samme gjelder hvis det ligger en tidsbegrensning på tilgjengeligheten. I tillegg er argument om at vi risikerer

å *tape* noe mye mer effektive enn om vi får høre at vi kan få eller tjene noe. Forbud og sensur kan også være med på å gjøre produkt og tjenester mer attraktivt, og til og med gi et inntrykk av at det er bedre enn noe annet. Særlig sensur kan gjøre det, ved at sensurert informasjon ofte ses på som mer troverdig. Knapphetseffekten er sterkest når den nylig har oppstått, ved at et produkt nylig har gått fra å være svært tilgjengelig og i store mengder, til å være det motsatte. Det samme gjelder ved samfunnsmessige forhold, som for eksempel rettigheter og økonomiske konjunkturer. Faren for borgerkrig er alltid størst ved nylig innskrenkede rettigheter eller ved et nylig økonomisk tilbakeslag – selv om det kan være av den kortvarige varianten. Knapphetsprinsippet spiller også inn når det er konkurranse om en begrenset ressurs. I en budrunde kan dette for eksempel være med på å presse prisene opp. Det blir en konkurranse mellom flere parter som ønsker denne knappe ressursen, og kritisk tenkning viker for redselen for å ikke få tak i den (Cialdini 2011, 264–91).

5.0 Metodisk tilnærming

I det følgende kapittelet presenteres den metodiske tilnærmingen som ble valgt for å besvare oppgavens problemstilling.

Hovedsakelig skiller man mellom to typer metodiske tilnærminger for innsamling av data: kvantitative og kvalitative metoder. Kvantitative data er målbare. Det vil si at de kan tallfestes og kalles derfor ofte harde data (Larsen 2007, 77). Kvalitative data er på den andre siden en metodetilnærming man benytter når man ønsker å etablere dybdekunnskap. Dette gjøres for å opparbeide seg forståelse for et begrep eller fenomen. Når man skal i gang med innsamling av slik type data jobber man ofte ut i fra et tema, og ikke hypoteser som man ofte gjør i kvantitative metoder. Kvalitative metoder er fleksible forskningsrammeverk, som vil kunne gi enn mulighet til blant annet å komme med oppfølgingsspørsmål til informanter, legge til nye spørsmål eller endre på problemstillingen underveis i prosessen (Larsen 2007).

5.1 Valg av metode og forskningsdesign

Det er viktig å velge rett metode og forskningsdesign ut i fra den problemstillingen man har valgt, fordi at dette vil ha konsekvenser for studiens gyldighet (Larsen 2007).

Denne oppgaven er et case-studie av Akvariet i Bergen. Case-studier har en tendens til å velges mer pragmatisk enn andre forskingsprosjekt. Man er som oftest på jakt etter å se på et enkelt tilfelle og det som undersøkes i et case-studie er som regel en konkret enhet – som for eksempel en person, en organisasjon, et samfunn, eller en institusjon. Det man skal være observant på når det kommer til casestudier som er valgt ut på bakgrunn av bekvemmelighet er at det potensielt kan påvirke generaliserbarheten (Tjora 2012).

I denne studien brukes en kvalitativ metode med et eksplorativt design (Jacobsen 2018). Vi ser dette som mest hensiktsmessig med tanke på problemstillingens art hvor man har valgt å avgrense oppgaven til å se på kun en organisasjon, nemlig Akvariet i Bergen og deres kommunikasjon av egen samfunnsnytte.

Formålet med studien er å se på det spesielle og ikke på det generelle, og dermed gå dypere inn i vårt forskningsprosjekt hvor ønsket er å opprette forståelse ovenfor Akvariets nåværende, samt potensielt kommende målgruppe. Vi så det derfor som fordelaktig å gå for en metode som ville gi oss mulighet til å gjennomføre lengre og mer samtalebaserte intervjuer (Larsen 2007).

Fordeler ved denne metoden er at man har mulighet til å stille oppfølgingsspørsmål som gjør at man kan få en dypere kunnskap man ikke ville kunne oppnådd ved valg av en kvantitativ metode. Og man får på denne måten mulighet til å opparbeide en forståelse som vil kunne benyttes i analysen av intervjuene (Larsen 2007, 25).

Mulige ulemper med valg av en kvalitativ metode kan være at man ikke kan generalisere, altså at man ikke kan si om de funnene man mener å ha oppdaget er allment gyldig. En slik metode er også mer tidkrevende, spesielt med tanke på transkribering og analyse. I tillegg kan intervjuer påvirke informanten og derfor påvirke resultatene. Informanten vil kunne prøve å gi det de tror er «rett svar», og det kan resultere i verdiløse resultater (Larsen 2007).

5.2 Validitet og relabilitet

I alle studier er det viktig å være kritisk til de målingene som har blitt foretatt og resultatene som har fremkommet med disse som kilde. I den forbindelse er det to uttrykk som er mye brukt: validitet og relabilitet.

Validitet handler om relevans eller gyldighet, at man klarer å samle inn data som er av relevans i forhold til forskningsspørsmålet. Det er lettere å sikre god validitet ved bruk av en kvalitativ metode da man har mulighet til å stille oppfølgingsspørsmål. I tillegg har man mulighet til å oppklare eventuelle misforståelser eller gi eventuelle tilleggsopplysninger som informanten måtte trenge for å kunne gi et svar de føler de kan stå inne for (Larsen 2007).

Relabilitet viser til om en studie er pålitelig eller dens nøyaktighet. Om en studie har høy relabilitet, betyr det at flere forskere kan gjøre samme undersøkelse og komme frem til like resultater. Dette er ikke like lett når man gjør en kvalitativ undersøkelse (Larsen 2007). En informants dagsform, måten intervjuer stiller spørsmål, intervju lokaler eller andre ting som assosiasjoner er med på å påvirke relabiliteten når man benytter seg av en kvalitativ tilnærming. For å sikre en god relabilitet kan forskeren jobbe for å holde orden i data og gjennomføre transkribering med en gang (Larsen 2007).

For å sikre relabilitet i dette prosjektet har man gjort følgende tiltak:

- Stille spørsmål ut i fra en intervjuguide
- Avholde alle intervju i samme lokale
- Benytte oss av tydelige koder på alle intervju som «intervju 1, gruppe 1», og gitt alle informantene «alias» i transkriberingen.
- Transkribert alle intervju samme dag som de er blitt holdt

5.3 Utvelgelse av informanter

I utgangspunktet er det flere interessegrupper som kunne vært relevante for dette forskingsprosjektet, som for eksempel dyrevernsorganisasjoner, politikere og relevante utdanningsinstitusjoner for å nevne noen. Grunnet en stram tidsramme og behov for fokus ble det besluttet å avgrense til to interessegrupper for denne studien. Vi har valgt å ta utgangspunkt i det Akvariet i dag definerer som sin viktigste interessegruppe (ref. intervju

med Markedsdirektør vedlegg I) og er småbarnsforeldre som er bosatt i Bergen og omegn, samt at vi ønsker å se på mulige forskjeller i den oppvoksende og dermed potensielt kommende målgruppen til Akvariet.

Vi valgte å rekruttere informanter til forskningsprosjektet ved bruk av et ikke-sannsynlighetsutvalg. Da det ikke alltid er nødvendig eller hensiktsmessig å generalisere resultatene fra en undersøkelse (Larsen 2007, 77), slik som i vårt tilfelle hvor vi ønsket nettopp informanter fra Akvariets nåværende og potensielt kommende målgruppe.

Det ble videre valgt å benytte et bekvemmelighetsutvalg der det ble tatt kontakt med avdelingsleder ved en nærliggende barnehage, samt en foreleser ved Høyskolen Kristiania Bergen som videreformidlet e-post og infoskriv til aktuelle kandidater. De som ønsket å bidra til prosjektet kunne melde sin interesse direkte til et av gruppens medlemmer. Tre informanter fra hver gruppe, totalt seks informanter, var ønsket for prosjektet. Dette kom i boks innenfor planlagt tidsramme. Det ble også gjennomført tre pilotintervjuer i forkant av første intervju, for å avdekke mulige svakheter i intervjuguiden.

5.4 Etikk i forskningsprosjektet

Forskningsprosjektet ble meldt inn til NSD og ble godkjent før første intervju ble gjennomført. Alle informantene signerte samtykke og informasjonsskriv om deltakelse i forskningsprosjektet (se vedlegg IV).

Alle studiens informanter er anonymiserte, og man benytter seg av kodene «gruppe 1» og «gruppe 2», samt at alle informantene ble gitt «nye navn» ut i fra gruppen de tilhøre.

Informantene i gruppe 1, «den nåværende målgruppe», har blitt gitt navn som begynner på bokstaven «M»: Mats, Monica og Maja. Informantene fra gruppe 2, «potensiell målgruppe», ble gitt navn på «P»: Pelle, Pernille og Pia. Dette for å sikre anonymitet og bedre leseropplevelsen i av oppgaven. Informantene oppga heller ikke sitt eget navn under intervjuet for å bevare anonymiteten. En av informantene oppga sitt barns navn, som man da valgte å sensurere og bytte ut i transkriberingen med «barnet».

5.5 Gruppens relasjon til Akvariet i Bergen

Et av gruppens medlemmer er samboer med tidligere hovedtrener for sjøpattedyr, som stilte som nøkkelinformant til denne oppgaven. Da gruppen valgte å skrive sin avsluttende oppgave rundt hvordan Akvariet i Bergen bør kommunisere sin samfunnsnytte, falt det som et naturlig valg å snakke med de kontaktpersonene man hadde ved Akvariet.

Det faktum at et av gruppemedlemmene har en nær relasjon til denne organisasjonen har trolig en god del å si for både ens forkunnskaper og tanker rundt dagens situasjon. Dette er noe som er blitt godt debattert innad i gruppen, og man har etterstrebet at dette ikke skal påvirke spørsmålsformulering og lignende. Selv om man har jobbet for at dette i minst mulig grad skal påvirke prosjektet, har vi vært bevisst på at en slik relasjon vil ha en påvirkning. Vi har forsøkt å se studiens resultater fra en forskers perspektiv, og å knytte resultatene opp mot relevant teori. Informantene som deltok i prosjektet har ikke blitt informert om denne relasjonen, da det kunne tenkes at de ville latt seg begrense i en intervjusetting om de hadde den informasjonen.

5.6 Intervjuguide og datainnsamlingsmetode

Forskningsdesignet vårt var basert på fokuserte intervju med intervjuguide, som beskrevet av Tjora (2012, 126–27). Fordelen med bruk av en slik intervjuform er at man lettere kan kontrollere informasjonsmengden og holde på informantens fokus og unngå avbrytelser (Tjora 2012; Larsen 2007). Ved bruk av intervjuguide kan man sikre at alle svarer på de samme spørsmålene, og man har dermed mulighet til å sammenligne innhentede svar når man koder og analysere intervjuene (Larsen 2007, 83). Intervjuguiden skulle også fungere som et hjelpemiddel i intervjusituasjonen, og ble utformet med basis i teoridelen av oppgaven. Intervjuguiden ble strategisk delt inn i fire hovedtema som igjen kunne knyttes til teoridelen av oppgaven og det man her ønsket å undersøke.

Under følger intervjuguide med kort begrunnelse for utforming av de enkelte spørsmålene.

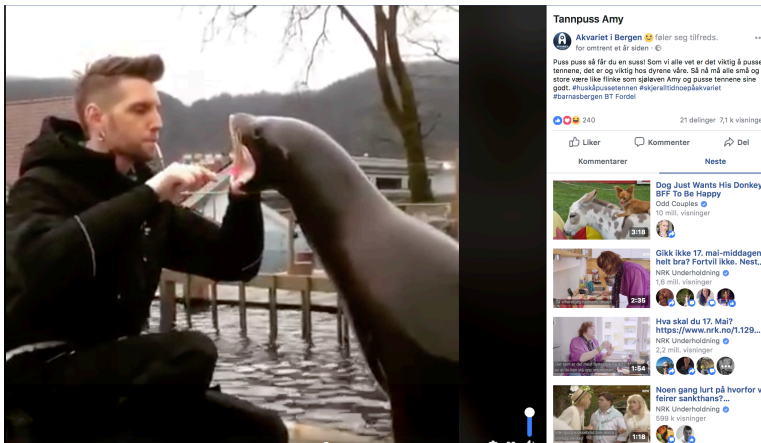
<ul style="list-style-type: none"> • Hva tenker du når du hører «Akvariet i Bergen»? • Har du besøkt akvariet i Bergen? <ul style="list-style-type: none"> Hvis ja: <ul style="list-style-type: none"> ○ Dro du sammen med noen? ○ Husker du hvorfor du/dere besøkte akvariet? ○ Er det noe spesielt du husker fra besøket? (Positivt/negativt) Hvis nei: <ul style="list-style-type: none"> ○ Har du besøkt andre akvarier eller dyrehager tidligere? ○ Dro du sammen med noen? ○ Er det noe spesielt du husker fra besøket? (Positivt/negativt) 	<p>Stilles for å varme opp informanten og få de på spor av at det er deres personlige oppfatning og opplevelser som er det viktige for oss å få vite. Er også med på å kunne gi oss en pekepinn på hvor god kjennskap de har til Akvariet og dets «system».</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Hva er din personlige mening om akvarier og dyrehager? <ul style="list-style-type: none"> ○ Har de plass i samfunnet? ○ Opplever du at slike parker bidrar med noe positivt eller negativt? (Hvorfor?) ○ Er dette en tjeneste du tror du kunne tenke deg å benytte i fremtiden? 	<p>Å finne ut om de er positivt eller negativt innstilt til denne typen institusjoner og hvorfor.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Har du noen tanker om hvorfor Akvariet ble opprettet? 	<p>Teste forkunnskap og kjennskap om Akvariet, samt se om de kjenner til deres CSR</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Har du noen tanker om Akvariet bidrar til samfunnet på noen måte? 	<p>Teste kjennskap og forståelse for hva Akvariet og andre akvarier kan bidra med.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • «Underholdningsarena» eller «læringsarena» hva synes du er mest beskrivende for Akvariet? (Hvorfor?) 	<p>Undersøke hvilken holdning informanten har til Akvariet og hvordan de føler at Akvariet fremstår. Om det er en overenstemmelse med Akvariet sin oppfattelse av seg selv som læringsarena.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Akvariet ser på seg selv som en læringsarena. Hva tenker du om det? 	<p>Få informant til å reflektere over hva de legger i begrepet læringsarena, og hvordan akvariet er eller kan bli det.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Hva er viktigst for deg hvis du skal besøke en slik park? <ul style="list-style-type: none"> ○ Pris, underholdning, gode presentasjoner, ulike dyr, læring, tidsfordriv, god restaurant, ofte nye utstillinger etc. 	<p>Undersøke hva det er som trekker informanten til Akvariet.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Hva føler du at et akvarium eller dyrehage sin viktigste oppgave bør være? 	<p>Hva informanten forventer fra et slikt sted, og hva de kunne tenke seg er optimalt. Kartlegge hva som må eller burde vært oppfylt for at informantene skulle hatt en god følelse ovenfor arbeidet disse institusjonene utfører.</p>

- Har du tidligere delt innhold i sosiale medier (som Facebook, Instagram e.l.) om eller med dyr?
 - Hvilken type innhold var dette?
 - For eksempel:
 - Humoristisk
 - Lærerikt
 - Samfunnsnyttig
 - Ønske om opplysning
 - Eget dyr

Undersøke hvilken type innhold de foretrekker i SoMe.

- 4a) Du skal først få se en post som inneholder en liten filmsnutt, se først filmen og les deretter teksten.

Ønske om direkte respons på hvordan de opplevde språk- og bildebruk.

Se

lenke for post:

<https://www.facebook.com/Akvariet/videos/10155931248878521/>

- Hvis du skulle beskrevet denne posten med tre ord hva ville det vært?
- Hvorfor disse tre ordene?
- 4b) Du skal nå få se en post med et bilde og tekst.

4a) ble valgt ut da vi hadde en tanke om at denne ville bli oppfattet som positiv av informantene. Viser konkret en aktivitet som akvariet gjennomfører for å sikre dyrenes helse i akvariet (medisinsk trening).

4b) ble valgt ut da vi oppfattet kommunikasjonen som uheldig, og trodde at denne ville ha en mer negativ innvirkning på informantene.

 <p>"Jeg er sulten! Kom og se meg spise klokken 13.00"</p> <p>Åpent 7 dager i uka</p> <p>Foringsprogram: 10:30 Vestibyleforing 11:00 Pingvinforing 12:00 Sjøløveshow 13:00 Selforing 14:00 Pingvin 15:00 Sjøløveshow 15:00 Krokodilleforing, fredager 16:00 Fiskeguiding Rotunden 17:00 Pingvin</p> <p>WWW.AKVARIET.NO Mer informasjon</p> <p>Liker · Kommenter · Del · 2</p>	
<p>○ Hvis du skulle oppsummert denne posten med tre ord hva ville det vært?</p> <p>○ Hvorfor disse tre ordene?</p>	
<p>Språkbruk (<i> Dette er de 14 begrepene som følger i skjema under</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Du får nå 90 sekunder på å plassere 12 ulike ord som er relatert til akvarium og dyrehager i tre ulike kategorier. Ordene skal rangeres ut i fra hvordan du opplever dem, om du assosierer de med noe positivt, negativt eller om du opplever de som nøytrale. <p>Etter gjennomførelse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hva synes du om oppgaven? Var det noen ord du var usikker på hvor du skulle plassere? (Hvilke og hvorfor?) • Vi ønsker nå å gå igjennom hvordan du har plassert de ulike ordene. <ul style="list-style-type: none"> ○ Du får positive assosiasjoner til <i>dette/ingen</i> ord, kan du forklare hvorfor? ○ Du får negative assosiasjoner til <i>dette/ingen</i> ord, kan du forklare hvorfor? ○ Og du har plassert <i>dette/ingen</i> ord på nøytral, hvorfor? 	<p>Et eksperiment for å se hvilke følelser og assosiasjoner de knytter til ulike ord som brukes eller som har vært brukt i bransjen eller ved Akvariet.</p> <p>Det ble oppgitt en tidsbegrensning på 90 sekunder for å få informanten til å sortere ordene ut i fra sin umiddelbare assosiasjon, og at de ikke skulle tillatte seg å reflektere for mye over hvert enkelt ord. Dette for å gjenspeile flyktigheten i dagens mediebilde. Det var ikke meningen at intervjuer skulle håndheve denne tidsbegrensningen som ble informert om.</p>

5.5.1 De 14 begrepene

«Dyr i menneskelig omsorg»	Et uttrykk som foretrekkes av bransjen selv. Brukt mer og mer opp mot publikum, istedenfor «fangenskap»
----------------------------	---

Dyrepasser	En person som passer og steller dyrene og deres innhegninger.
Straff	Å straffe et dyr, f.eks. ved uønsket atferd.
Show	En oppsetning for å underholde besøkende, ofte knyttet til teatraliske aktiviteter.
Røktning av dyr	Ord fra fiskeoppdrett, og er knyttet stell og foring.
Medisinsk trening	Å trene dyret slik at man har mulighet til å kunne utføre frivillig helsesjekk av dyret. Skjer på dyrets premisser. Man trenger derfor ikke bruke bedøvelse og lignende. Gjøres for å unngå at dyret skal oppleve unødvendig stress eller bruk av tvang.
«Dyr i fangenskap»	Brukes for å omtale dyr som er under menneskelig «kontroll». De er ikke frie, men kan likevel ha en god livskvalitet. Alle dyr i dyrehager og akvarium er pr.def. i fangenskap.
Positiv forsterkning	En tilnærming til dyretrening som går ut på at ønsket atferd belønnes, mens uønsket atferd ignoreres. Er regnet som den beste og mest humane måten å trene dyr. Den treningsmetodikken alle moderne akvarier og dyrehager benytter.
Presentasjon	En annen måte å omtale «show». En presentasjon kan dog ha et større fokus på læring, og vise frem dyrets naturlige atferd.
Dyretrener	En stilling som teknisk sett er høyere enn dyrepasser. Har ansvar for å stimulere og trene dyret. Krever kompetanse og kursing/utdanning.
Foring	Å gi mat til dyr.
Trening	Å trene dyr for å stimulere de fysisk og mentalt. Trene medisinske atferder som gjør eventuell behandling lettere, samt trene med tanke på fremvisning i publikumpresentasjoner.
Naturlig atferd	Atferd som dyret ville hatt i det fri. Oppførsel og aktiviteter som er vanlig for arten.
Team Sjøløve	Oppdiktet. Innehar lite innhold utover det som konkret står.

Intervjuene ble gjennomført i Høyskolen Kristiania Bergen sine lokaler, og det ble tatt lydopptak av alle intervjuene for å kunne kvalitetssikre transkribering i etterkant. Ett av gruppemedlemmene fasiliterte og gjennomførte intervjuene, mens gruppemedlem nummer to observerte og tok notater. Det ble totalt gjennomført seks intervjuer i tidsperioden 09.04.2018-20.04.2018. Alle intervjuene varte mellom 23 og 29 minutter, det var på forhånd satt av 30 minutter til hvert intervju. De ble transkribert samme dag som de ble avholdt, og det var gruppemedlem som var observatør under hvert intervju som gjennomførte transkriberingen. Lydopptakene var av god kvalitet. På enkelte steder i transkriberingen har man valgt å fjerne «tenkelyder» som «mmm» og «eee», på grunn av at det som er fjernet ikke har noen betydning for innholdet. (Se vedlegg V for samtlige transkriberinger).

Den valgte formen for datainnsamling innebærer tett samspill med informanten, og det er i den forbindelse enkelte aspekter som kan få konsekvenser for studiens gyldighet. Det er viktig at man er bevisst dette når det kommer til gjennomføringen av intervjuene, slik at man i minst mulig grad unødvendig påvirker sine informanter – noe som kan føre til at det oppstår feilkilder i studien (Larsen 2007). En intervjusetting i et forskningsprosjekt er ikke en gjensidig interaksjon mellom to likeverdige parter. Det forekommer en tydelig makt- asymmetri. Intervjueren definerer situasjonen, innfører samtaleemnene og styrer intervjuforløpet ved hjelp av ytterligere spørsmål. Dette er det viktig at man som intervjuer er bevisst.

Intervjusituasjonen krever mye av intervjueren, både i forkant, under og etter for å sikre god kvalitet på studien. I tillegg skal man opprettholde og ivareta de etiske hensynene ovenfor ens informanter. Det forventes gjerne i intervjusituasjoner at en forsker/intervjuer er mer kunnskapsrik, imøtekommende, strukturerende og kritisk enn man ville forventet ved andre sosiale arenaer i samfunnet (Tjora 2012). Selv om forarbeid, pilotintervju, intervjurunder, god validitet og reliabilitet i et prosjekt er viktig, er det gjerne likevel ikke intervjuguiden som er forskningsinstrumentet – men intervjueren selv.

5.7 Koding og kategorisering

Når man skal i gang med en kodingsprosess er det fordelaktig at man prøver å legge til side de tanker og refleksjoner man har gjort seg så langt i prosessen, og møter sitt datamateriale med åpent sinn. Åpen koding som er inspirert av «grounded theory» bygger nettopp på dette

(Nilssen 2012). Her går forskeren igjennom ulike faser. Man begynner med en åpen koding hvor man identifiserer og oppretter koder. Deretter går man inn i det man kaller en Aksial koding. Her skal man identifisere kategorier, og alle kodene skal relateres til sine sub-kategorier. Ved å kategorisere de ulike kodene vil eventuelle funn/fenomen bli lettere å identifisere. I en prosess som dette er det vanlig at forskeren prøver å danne seg et bilde av hvordan de ulike kategoriene er relatert til hverandre og henger sammen, og hva som er selve kjernen i funnene fra studien (Nilssen 2012, 78–79). Vi har tatt utgangspunkt i denne prosessen for vår koding og kategorisering.

En utfordring med koding av kvalitativ data kan være at man tar med seg variabel-tenkningen fra kvantitativ forskning. For å unngå dette er det derfor viktig å etterstrebe så tekstnær koding som mulig (Tjora 2012, 180). Da gruppen skulle begynne prosessen med koding og kategorisering av datamaterialet, gikk vi frem ved å ta for oss ett og ett intervju. Vi identifiserte og opprettet koder fortløpende basert på utsnitt, utsagn, hele svar og lengre deler som inneholdt spørsmål, svar og oppfølging. Disse kodene ble til i form av en svært kort tekst som inneholdt essensen av det informantene hadde sagt. Vi markerte de ulike kodene med tusj, og benyttet ulike farger for å kunne skille kodene fra hverandre. Samt at vi markerte kodene med tall slik at vi enkelt kunne gå tilbake å finne frem til de ulike kodene i etterkant.

Etter å ha kodet de seks intervjuene, satt vi igjen med 83 unike koder som videre ble kategorisert i ulike kategorier (se vedlegg VI for eksempel på koding). Etterhvert som man gikk igjennom kodene ble det tydelig for gruppen at det var tre tematikker som pekte seg ut. Disse var relatert til samfunnsnytte og sosial tilknytting, dyrevelferd, samt kommunikasjon. Det var til sammen 23 koder som ble betegnet som irrelevante med å tanke på problemstillingen, og derfor forkastet, mens 60 av kodene ble fordelt på de tre overnevnte kategoriene (se vedlegg VII for koding og kategorisering). Vi mener å ha observert at kjernen for disse tre kategoriene er at Akvariet sin kommunikasjon er ute av harmoni med nåværende og potensielt fremtidige målgruppe. Disse tre hovedkategoriene vil danne grunnlaget for delkapitlene i analysedelen av oppgaven.

Figure 5.1 Hovedkategorier fra koding

Notat: Hovedkategorier og kjernen fra funn i studien oppsummer

5.8 Feilkilder

Som vi har belyst i denne delen av oppgaven kan man som forsker/intervjuer påvirke informanten i et forskningsprosjekt både bevisst og ubevisst som kan føre til feilkilder. Larsen oppsummerer de mest vanlige formene for feilkilder som intervjueffekten, spørsmåleffekten, kontekst, forforståelse og fordommer (2007, 104–5).

I denne oppgaven vil vi trekke frem noen potensielle faktorer som kan føre til feilkilder:

- Intervjuer kan ha lagt begrensninger eller avbrutt informant før de følte at de hadde svart ferdig.
- Informantene som meldte i seg til «Gruppe 1» kom fra en tilsynelatende homogen gruppe med høyt utdannede informanter. De jobbet alle som forskere og hadde doktorgrad. På en annen side kan dette igjen bety at de har mer respekt for forskingsprosessene, samt vil være mer opptatt av læring og aktiviteter som Akvariet tilbyr.

- Informanter som ble rekruttert fra Høyskolen Kristiania ble intervjuet på sitt studiested, som er en kontekst de alt har sterke assosiasjoner til og kan ha hatt innvirkning på intervjuet og deres besvarelser.
- At vi kun har informanter som er bosatt i Bergen kan ha ført til en mulig skjevhet. Da det kan tenkes at de er mer positive til Akvariet enn noen som er bosatt utenfor Bergen. Det kan oppstå en form for lokalpatriotisme, som kan fungere som en mulig feilkilde.

6.0 Presentasjon og drøfting av funn

I dette delkapitlet av oppgaven har vi valgt å ytterligere renskrive sitatene fra informantene, av hensyn til tekstens lesbarhet. Sitatenes meningsinnhold har ikke blitt påvirket av dette.

6.1 Akvariets samfunnsnytte og sosiale tilknytting

Kjennskapen til Akvariets bakgrunn ser ut til å være lav blant informantgruppene i denne studien. Bakgrunn for denne påstanden er at ingen av informantene kjenner til hvorfor Akvariet ble opprettet, selv om noen av de som har vært der ofte har noen tanker som virker rasjonelle sett i sammenheng med Akvariets historiske bakgrunn og visjon. Det oppleves heller ikke som at de har kjennskap til visjonen. Denne er utgangspunktet for alle aktivitetene til Akvariet, og sier også noe om den samfunnsnyttene som Akvariet skal gjøre. «Monica» spør: «*kunne det ha vært å fremme viten om disse dyrene?*» og «Mats» foreslår at det kunne vært havforskningsinstituttet som ville vise hva som lever i havet i området rundt oss, noe som er rimelig nært sannheten – men fremdeles gjetting.

Vi mener en kritisk faktor for Akvariet i denne sammenheng kan være at de blir oppfattet av informantgruppene som en ren kommersiell aktør. Dette fordi at en av informantene foreslo at det kunne være økonomisk vinning som var motivasjonen for at Akvariet ble opprettet.

«Tenker det er jo, altså det er en måte å tjene penger på. Det er jo en bedrift. Og så, ja det er jo noe som jeg tror er veldig attraktivt da, for mange å delta på, eller hvert fall besøke,» sier

«Pernille», og med det sender et signal om at Akvariet kanskje ikke kommuniserer sin bakgrunn, visjon og status som stiftelse godt nok. I alle fall ikke opp mot denne interessentgruppen. Særlig når man legger til at «Pia» tenker at Akvariets bidrag til samfunnet er at de er en turistattraksjon, og at «Pelle» tror at det kan ha vært årsaken til opprettelsen av Akvariet. Det er dog viktig å påpeke at dette ikke er en kvantitativ studie, og man kan derfor ikke trekke definitive konklusjoner om at denne kunnskapen er lav blant andre som tilhører denne interessentgruppen.

Når «Pia» blir spurt om akvarier og dyrehagers plass i fremtiden, sier hun: *«jeg tror det kommer til å dabbe av, sånn som det har gjort med sirkus. Dyrene er tatt vekk fra sirkus, men det er jo mye mer ekstremt da.»* Med denne sammenligningen opp mot sirkus tolker vi at «Pia» ser på Akvariet som en kommersiell underholdningsaktør som bruker dyr, slik som sirkusene har gjort.

Det kan nevnes at ingen av informantene på noe tidspunkt i intervjuene nevnte «bevaring av dyr» som tematikk eller som Akvariets oppgave. «Pelle» brukte ordet «bevaring», men vi oppfattet at måten han brukte ordet på trolig ikke var på samme måte og med det meningsinnholdet som Akvariet gjerne gjør. Som svar på hva han mener med bevaring, sier han: *«Det er det at de tar hensyn til dyrene. At de har det bra, at de ikke bare bruker dem som utstillingsobjekt men at de faktisk bryr seg om de da. De skal jo ha det bra de og.»* Med det tolker vi det som at han ikke mener bevaring av en dyreart eller på annen måte bidrag inn til bevaringsprogram, men heller det å ta vare på de enkelte dyrene som de har i sin omsorg.

Videre kan det se ut til at informantenes kjennskap til Akvariets CSR er lav. Med tanke på at det meste av Akvariets aktivitet kan omtales som CSR om man ser til Mazutis og Slawinski sin definisjon er det kanskje ikke så rart, siden det kan «tas for gitt». Samtidig er det kanskje overraskende hvor lite de vet eller tenker om Akvariets samfunnsbidrag. Tre av informantene beskriver Akvariet som en læringsarena fremfor underholdningsarena, men selv om «Maja» kaller det en læringsarena innrømmer hun at det er for underholdningen at hun selv har gått dit. Hun understreker likevel at *«hvis jeg skulle tatt med min sønn der, så ville jeg jo med en gang tenkt læring og opplevelse, ja. Ja, heller enn underholdning»*. Vi tolker dette som at hun skiller mellom Akvariet som læringsarena og underholdningsarena ut i fra hvem hun reiser med, og at hun kanskje ikke er helt sikker på hva det skal være.

Dette gir kanskje ikke en tydelig indikasjon på hvorvidt informantene vet at Akvariets formål og visjon omhandler læring og *lærelyst* eller ikke, men vi mener at det viser at dette ikke er noe som informantene umiddelbart tenker er en av oppgavene eller grunnlaget til Akvariet.

6.1.1 Får sett mye, men lærer lite

Vi opplever dog at begge gruppene med informanter ser en verdi av den potensielle læringen man kan tilegne seg ved å besøke Akvariet. Særlig viktig for informantene i gruppe 1 ser ut til å være at barna skal lære noe av besøkene og bli kjent med naturen. *«Jeg vil gjerne at de ser litt på biodiversitet. At livet er ikke bare hund og katt og fisk de finner i fryseren. At de egentlig kommer fra et sted – og at det er så diverse og fargerike. At man bør kanskje, ja utforske litt selv, verden for å se flere av de»* sier «Mats». Både han og «Monica» omtaler læring som det som burde være den viktigste oppgaven til Akvariet. Hun trekker særlig frem det at en bør få oppleve og interagere med dyr, og dermed komme nærmere naturen.

Vi mener å kunne se et fellestrekk ved samtlige intervjuer som handler om et behov for bedre læring. Flere av informantene synes at læringsutbyttet man sitter igjen med etter et besøk ved Akvariet er relativt lavt. Som «Mats» sier, opplever han det *«som et sted hvor du kan få se på dyret, men ikke lærer såpass mye om dyret. Informasjonen på skjermene er relativt begrenset.»* Han tenker det sikkert er nok for barna, men for de voksne synes han det mangler litt. «Monica» er inne på den samme problemstillingen, men mener det har blitt bedre enn det var. Likevel påpeker hun at de kunne gjort en større innsats. For henne er det dog viktigst at barna lærer noe når de er der, men tidligere i intervjuet kunne hun fortelle at de som familie har sluttet å kjøpe årskort på grunn av at det blir for kjedelig for de voksne. Dette, i sammenheng med en tidligere kommentar om at hun hadde ønsket seg bedre informasjonsplakater ved akvariene, tolker vi som at hun kunne tenkt seg at det var mer læring også for de voksne.

I den andre informantgruppen, gruppe 2, er det enda mer tydelig. «Pernille» opplever Akvariet som en underholdningsarena, men hun legger likevel til: *«du lærer jo fortsatt gjennom underholdningen da. Så jeg vil jo påstå at du lærer... en lærende underholdning hvis det kan sies.»* Vi tolker det likevel slik at hun anser Akvariet som et sted hvor man går for underholdningen sin del. «Pia» er enig her, og anser det som et underholdningssted man går

til om man vil ha det kjekt og se noe nytt. Når hun får høre at de ser på seg selv som en læringsarena, sier hun at det ikke er det ordet hun ville brukt, og når hun blir spurt hvorfor svarer hun: *«Føler det er mer sånn underholdning, liksom... se på noe spennende hehe... men jeg ser jo den og at de kan se på det som en måte... spesielt unger da, kan lære litt på. Husker da jeg var yngre og, så hadde vi skoleturer til Akvariet.»* Vi tolker dette som at hun er usikker på hva funksjonen til Akvariet er. Det ser ut til at hun «godtar» at Akvariet er en læringsarena når hun får det forklart, og det virker som hun så prøver å få dette til å stemme ved å se til andre faktorer ved Akvariet som kan bevise eller være med på å bekrefte dette.

Det er kun «Pelle» i gruppe 2 som føler at dette er en læringsarena, og trekker særlig frem det at man opplever nye og fremmede dyrearter og at man også lærer litt bare ved å oppleve dyrene. Han sier også at de *«lærer jo oss å ta vare på de (dyrene) da. Hvis du ser... altså mitt inntrykk er i hvert fall at hvis du er der og ser hvordan de gjør det, så vil du også gjøre det selv. Kanskje det fører til at du tar mer hensyn til dyrene dine hjemme da.»* Det kan derfor tolkes som at det «Pelle» opplever som den største verdien man kan få fra Akvariet er at de lærer oss om dyrevelferd.

Vår oppfattelse er at informantene i denne studien ikke ser på Akvariet som et sted man primært går for å lære noe, og at det man eventuelt måtte tilegne seg av ny kunnskap blir sett på som en bonus. De fleste trekker frem at de går dit for å få en opplevelse, at det er en aktivitet utenom det vanlige, og noe man gjør for å bli underholdt. De fleste ønsker å på nært hold oppleve dyr man ikke ser til hverdags, og det ser ut som at det er den største motivasjonen til å besøke Akvariet. Selv om ikke alle informantene sa direkte at de anså Akvariet som en underholdningsarena, ut i fra dette mener vi å kunne si at helheten av svarene deres ga uttrykk for en slik oppfattelse likevel.

6.2 Dyrevelferd

Dyrevelferd er noe samtlige interessenter trekker frem, i en eller annen form. Vi opplever at dette tema er noe alle informantene synes er svært viktig, og både «Monica» og samtlige av informantene i gruppe 2 sier på en eller annen måte at dyrevelferd og det å passe på dyr er det som bør være Akvariets viktigste oppgave. *«At dyrene har det bra,»* svarer «Pia» enkelt på det spørsmålet. «Pernille» fokuserer litt mer på at *«Det bør være å for eksempel ta vare på dyr*

som ikke kan overleve ute. Utrydningstruede dyr som, em, ja av en eller annen grunn ikke klarer å overleve på egenhånd.» Det oppleves at «Mats» og «Maja» fra gruppe 1 også uttrykker meninger om at dyrevelferd er svært viktig. Dette kommer frem når de blir eksponert for Facebook-innleggene og når vi går gjennom de 14 begrepene fra eksperimentet. Samtlige informanter hadde negative assosiasjoner til ordet «dyr i fangenskap», og i flere av begrunnelsene deres på ulike spørsmål ligger dyrevelferd til grunn. Ingen av informantene liker tanken på dyr som har det vondt.

Vi opplever det som at «Maja» viser tegn til bekymring for dyrs velvære i fangenskap når hun forteller oss om hennes mening om akvarier og dyreparker: *«Det er jo den forutsetningen at de ikke har det bra da, men jeg har ikke satt meg nok inn i det til å vite at det ikke er tilfelle. Og, jeg tipper at i Norge har man masse regler for det, så jeg vil tro at Akvariet ikke er det verste stedet å være... men det er jo noe jeg bærer med meg i tankene da. Når jeg går til sånne steder, at det er litt sånn... litt todelt følelse.»* Vi tolker dette videre til at hun er bevisst når det kommer til tematikk rundt dyrevelferd.

Naturlig atferd er en tematikk som tas opp, hovedsakelig i sammenheng med dyrevelferd. Flere av informantene synes det er viktig at dyrene får mulighet til å oppføre seg som de ville gjort i det fri, samtidig som at de ikke skal måtte gjøre ting eller atferder som ikke er naturlig for arten. *«Det er jo det at de skal ha det bra da, og at de skal kunne oppføre seg slik de ellers gjør, uten å bli straffet for det. Litt sånn som der hvor de kommer fra da, egentlig,»* sier «Pelle». Dyrenes innhegninger er også en tematikk som går igjen når det kommer til dyrevelferden. Enkelte av informantene sier at de er skeptiske til plassen dyrene har i innhegningene sine, noe særlig «Monica» er opptatt av som kommer frem av følgende sitat.

«Negativt er jo da, selv om sjøløvene har noe utvidet område og fint areal, så svømmer jo de i friheten helt andre strekninger, og ikke bare frem og tilbake som de gjør da i Akvariet [...] med sjøløvene som beveger seg jo også i Akvariet veldig mye, da blir det veldig synlig at de... ja. At de svømmer sånn stump frem og tilbake fordi de ikke har mulighet til å svømme i en retning i sjøen sånn.» «Monica»

Vår oppfatning er at de fleste informantene i denne studien er usikre når det kommer til sin egen mening om institusjoner som Akvariet. Flere av informantene trekker frem bekymringer

om dyrenes innhegninger, og problematikk rundt det å holde dyr i innhegninger som kan anses som for små. Likevel velger de fleste å stole på at dyrene har det godt hos Akvariet, enten på grunn av goodwill, eller fordi de velger å tro at man i Norge har strenge regler for dyrevelferd i akvarium og dyrehager.

Samtlige i gruppe 2 trekker frem dyrevelferd også når vi prater om deres bruk av sosiale medier. «Pelle» er aktiv og deler poster om blant annet hunder som blir mishandlet. *«Altså, jeg spredde det jo videre for å vise hvordan verden egentlig er. For å opplyse folk da, for jeg tror ikke nødvendigvis det er så mange folk som er klare over det. Det er forferdelig trist å se på.»* «Pernille» sier på sin side at hun ikke liker å få opp den typen innhold i feeden sin. Det er mest på grunn av at hun synes det er så grusomt å se disse videoene. Dette føler hun at hun gjør opp for ved å engasjere seg med dyrebeskyttelsen i Bergen. Også «Pia» og «Maja» nevner dyrevelferd når det kommer til innhold de er opptatte av i sosiale medier, uten at de utdyper det noe særlig.

6.3 Kommunikasjon

Gjennom intervjuene kunne man se tegn til at det kunne være variasjon i informantenes forkunnskaper. «Mats» jobber som marinbiolog, og har samarbeidet noe med Akvariet tidligere. På grunn av dette hadde opplevde vi at han hadde en god kjennskap til en del av Akvariets aktiviteter, og det er muligens en sannsynlighet for at han derfor også forsto språkbruken som fagbegrep bedre enn da andre informantene. Han var den eneste som anså «medisinsk trening» som et positivt ord, og omtalte det som *«det viktigste»*. Ingen av de andre informantene ga uttrykk for å vite hva dette begrepet betydde, og samtlige i gruppe 2 synes ordet var negativt ladet. Det kunne også se ut til at «Monica», som har besøkt Akvariet en del, kjente bedre til en del språkbruk og forhold ved Akvariet. Begge disse informantene var spesielt opptatt av at læring burde være viktig når man besøker Akvariet, og de var de eneste som visste hva «positiv forsterkning» innebar.

Maja, fra gruppe 1, og informantene i gruppe 2 så ut til å ha generelt lav kjennskap til Akvariet og tilsvarende institusjoner. To av dem hadde vært der i nyere tid, men ikke mer enn en gang. Bakgrunn for denne oppfattelsen er som tidligere nevnt, på bakgrunn av det vi oppfattes som en manglende kunnskap og eller kjennskap om Akvariet. Dette er også tydelig

når man ser på noen av svarene deres på de 14 begrepene (se vedlegg VIII og XI for begrepstabell og informantenes besvarelser)

Vi mener å ha observert en forskjell på de to gruppene når man sammenligner responsen deres på ordet «show». «Mats» og «Maja» synes ordet har negative konnotasjoner. «Mats» får assosiasjoner til sirkus og «Maja» sier at det ikke er et ord som gjør at hun føler at dette er noe de gjør for dyrenes skyld. Også Monica synes egentlig at ordet har negative konnotasjoner, men på grunn av at hun tror at Akvariet bruker det om sine presentasjoner, plasserer hun det i den nøytrale kategorien. Til sammenligning mener samtlige i gruppe 2 at show er et positivt ladet ord og trekker også frem assosiasjoner som ikke er relatert til Akvariet. «Pernille» får assosiasjoner til Dagfinn Lyngbø-show, *«og det er jo kult»*, mens «Pelle» synes show er tøft, og sier *«at du får frem det positive ved dyret, hvor mye de har jobbet og hvor mye de har gjort.»*

Responsen på Facebook-postene var noe overraskende. Som forventet ble en omtalt positivt og den andre negativt. Det som vi ikke hadde forventet var at to av informantene skulle mene det motsatte av de andre. Både «Monica» og «Pia» opplevde 4a som noe negativt. Begge følte den var unødvendig og syntes ikke det virket naturlig at en sjøløve pusset tennene. De syntes også at 4b var positiv. Monica opplevde dyret som nysgjerrig og at bildet var tatt i en kontekst der dyret styrte situasjonen. Pia hadde ikke så mye å si om den, men syntes den var søt og tenkte den kunne være appellerende til barn. Hun fikk gode minner til da hun selv som barn besøkte presentasjonene som den opplyste om.

De andre informantene opplevde 4a som positiv, appellerende til barn, og både «Mats» og «Pelle» syntes det var bra at de viste frem god dyrevelferd, gjennom å ta vare på helsen til dyrene. Samtidig likte ingen av de fire informantene oppgaven 4b. Mats omtaler det som *«formidlingsmessig ufornuftig»*, men sier at han samtidig skjønner at det er en god tanke bak, vi tolker at han her trekker denne sluttingen på grunn av hans kjennskap til Akvariet. De andre får en dårlig følelse av posten. *«Men hvorfor skal vi se en sel spise, liksom?»* sier «Pernille», mens «Pelle» omtaler den som brutal. *«Litt sånn som at du på en måte må komme, ellers får den ikke mat.»* Ut i fra responsen på disse to Facebook-innleggende, mener vi å ha observert at informantene blir veldig på vakt når de ser at innhold hvor et dyr er involvert.

Selv om 4 av 6 i denne undersøkelsen opplevde 4a som positiv, mener vi å ha observert at det å «bruke» et dyr i et Facebook-innlegg kan være risikabelt.

Vi mener at den positive responsen på 4a kan være knyttet til en del forkunnskap, både for «Mats» og «Pernille». Hun trekker frem en venninne som eksempel: *«hun har en hund som blir pusset tennene på hver kveld, og den liker å bli pusset tennene på. Så, jeg tenker at det er noe positivt da.»* Fokus på god dyrevelferd blir trukket frem av flere av informantene når de skal oppsummere posten de får sett på 4a.

Det virker som at «Mats» er den informanten som har mest kunnskap om både Akvariet og generelt om dyr og natur. Han virker også reflektert når det kommer til hvordan det kommuniseres rundt disse temaene, kanskje på grunn av at det er så tett knyttet til hans yrke. Til tross for at «Monica» svarte det motsatte av han på de to delene av oppgave 4 fremstår også hun som kunnskapsrik når det kommer til Akvariet. Hun forteller også at hun har gode assosiasjoner til sjøløvepresentasjonene, noe vi tenker kanskje kan ha gitt henne gode følelser til oppgave 4b. «Monica» var også en av de som fremsto som mest «på vakt» når det kommer til dyrenes velferd. Noe som kanskje kan være en mulig forklaring på hennes skepsis til 4a enn «Mats» og de andre informantene.

Når det kommer til mer fag-spesifikke begrep ser vi at noen av de ikke resonnerer så godt hos informantene. I bransjen trenger ikke «Dyr i fangenskap» å bety noe mer enn «dyr som bor i dyrehage». For informantene derimot, ser dette ut til å i mye større grad bety «dyr som ikke har det godt», og enkelte trekker assosiasjoner til straff og dyremishandling. Også «Mats» har negative assosiasjoner til ordet. «Medisinsk trening» er et begrep som i bransjen er svært positivt ladet og essensielt å trene på for å ha best mulig dyrevelferd. For interessentene i gruppe 2 ble det trukket assosiasjoner til eksperimentering på dyr, og aktiviteter gjort på dyr mot deres vilje. Kun «Mats» visste hva det betydde. De to andre i gruppe 1 antok at det var viktig, men trodde ikke dette var noe som dyret ville like å ta del i. «Røkting av dyr» er det ingen som vet hva betyr, og ingen av informantene synes dette høres ut som et positivt ord.

Det var overraskende å se forskjellen på responsen mellom «dyrepasser» og «dyretrener». I bransjen er dyretrener høyere ansett enn en dyrepasser da man må ha mer kunnskap om dyrs atferd og behov. Dette var nødvendigvis ikke informantene i denne studien klar over, og

samtligge ga uttrykk for at de synes dyrepasser er et positivt ord, mens dyretrener ble sett på som mindre positivt ladet ord av enkelte av informantene. Noen assosierer dyretrener med sirkus, og andre tenker at man gjerne trener dyret for menneskets skyld – altså at det ikke er en aktivitet som er til for dyrets beste. Vi tolker svarene som at ord som er særlig forankret til interne konsepter og kunnskap innen bransjen ikke resonnerer godt hos informantene i denne studien. Særlig eksemplifisert i dyretrener og dyrepasser.

6.4 Drøfting

Det kan se ut til at Akvariet i Bergen står ovenfor en kommunikasjonsutfordring. Dette særlig knyttet til deres visjon. Det virker som at de sier de skal være en noe, mens de kommuniserer noe annet. Vår oppfattelse er at Akvariets intensjoner er gode, men det kommer frem at mye av deres kommunikasjon kan bli tolket i flere ulike retninger, og i liten grad i den retningen vi opplever at de selv ønsker at den skal tolkes. Det kan se ut som at Akvariet opplever seg selv som transparente gjennom mye av sin kommunikasjon, men det hjelper ikke hvis den kommunikasjonen ikke oppfattes eller den mistolkes av mottakerne.

Det er vanskelig å si noe om hvilket funksjonelt system Akvariet er en del av. Som et organisasjonssystem tar de nok del i flere forskjellige, i henhold til Luhmanns systemteorier. Det kan også diskuteres hvor viktig dette er å definere. Vi mener å kunne se at «Mats», som er forsker og biolog, kjenner Akvariet som system bedre enn de andre informantene i denne studien. Som en sannsynlig konsekvens av dette kjenner han kanskje bedre til kodene og kommunikasjonen Akvariet benytter.

Uten å gå for dypt i en sosiologisk drøfting av Akvariets utfordring som et organisasjonssystem i et funksjonelt differensiert samfunn, kan man likevel se at det her kan dukke opp et problem. Informantene i studien ser ut til å tolke Akvariets kommunikasjon basert på koder fra ulike systemer. Ifølge Aakvaag (2012, 245) kan ikke subsystemene kommunisere med hverandre, på grunn av sine ulike binære koder. Derfor kan det hende at enkelte informanter tolker kommunikasjonen til Akvariet feil, relativt til Akvariets intensjon med kommunikasjonen. At de ikke vet hvilke koder som skal brukes kan forklares med at Akvariet tar del, eller ønsker å ta del, i en rekke forskjellige systemer. Blant annet ønsker de å ta del i utdanningssystemet gjennom sitt fokus på læring, vitenskapssystemet gjennom

samarbeid med havforskningsinstituttet m.m. og de tar del i det økonomiske system som en konsekvens av at de har billettpriser, suvenirbutikk og kafe. I tillegg tar de også del i, eller i det minste kommuniserer at de tar del i, et system med fokus på underholdning. Dette kan gjøre at interessentene ikke greier å forstå hvilke koder de skal bruke for å dekode informasjonen fra Akvariet, og kommunikasjonen deres risikerer dermed å bli tolket på bakgrunn av mange forskjellige koder.

I følge Luhmanns teorier må et system kontinuerlig tegne opp grenser mellom seg selv og omverden for at det ikke skal opphøre å eksistere (Aakvaag 2012, 235–36). For Akvariet som et organisasjonssystem gjelder dette også dem. Det kan derfor tenkes at det kan være fordelaktig i større grad å inkludere sine interessenter og lære de opp i språket som Akvariet bruker. På denne måten er det en mulighet for at interessentene vil kunne lære og forstå kodene i kommunikasjonen bedre, og misforståelser vil kanskje kunne forhindres.

En mulig videre konsekvens er at Akvariet kan miste sin SLO. Hvis mange mistolker informasjonen som Akvariet kommuniserer, særlig når det har med dyr å gjøre, kan Akvariet risikere stor motbør fra interessenter til tross for at de selv tror at de kommuniserer godt. 4a er et særlig godt eksempel på dette da to av informantene synes det var ubehagelig å se på, til tross for at tannpuss er en aktivitet som er frivillig og viktig for dyret. Dyrevelferd har blitt identifisert som et særlig kritisk punkt for interessentene, og utnytting av dyr er som tidligere diskutert et svært kontroversielt tema. I tråd med Hall og Jeannerets (2015, 214) definisjon av SLO må man derfor sørge for at interessentenes aksept for Akvariets aktiviteter opprettholdes. Hvis ikke kan Akvariet i den ytterste konsekvens risikere motbør på linje med andre dyrerelaterte næringer som for eksempel sirkus, og til slutt miste sin legitimitet på grunn av en mangel på SLO (Demuijnck og FASTERLING 2016, 679).

Sett opp mot dette ser vi gjennom våre undersøkelser at Akvariets fundament, deres visjon og formål, trolig burde skinne bedre gjennom. Hele Akvariets formål kan, i tråd med vår definisjon, defineres som CSR, men om interessentene ikke vet hva Akvariet bidrar med til samfunnet og hvorfor det eksisterer, spiller det ingen rolle hvor mye bra de gjør. Da risikerer de å kunne bli oppfattet som en organisasjon som tjener penger ved å utnytte dyr.

Flere av informantene ønsker at det skal være et sted for læring, om ikke for de voksne så i det minste for barn. Som en del av kjerneaktivitetene til Akvariet, betyr det at dette er noe som kanskje burde videreutvikles av Akvariet. Sannsynligvis har de mye av den kunnskapen som trengs. Derfor må det trolig bare formidles bedre, og kanskje utvikles ytterligere i samarbeid med interessentene. Her vil det kunne være fornuftig å se om man kan jobbe med CSV i tankene. Akvariet kan utvikle aktiviteter og tiltak, gjerne i samarbeid med interessentene sine, som inkorporerer både samfunnsnytte og en langsiktig økonomisk funksjon (Porter og Kramer 2011). Dette kan gjøre at Akvariet blir sett i et generelt bedre lys ved at de tydelig og mer håndgripelig bidrar til samfunnet. I tillegg kan dette gi en økt inntekt til Akvariet over tid, som sikrer at de kan levere på sin formålsparagraf og visjon.

Vi mener også å ha observert at det er viktig at Akvariets aktiviteter blir sett på som autentiske. Dette på grunn av det store fokuset på dyrevelferd og dyrenes innhegninger, samt at flere tenker at Akvariet har en økonomisk motivasjon. Ser man dette i sammenheng med kommunikasjonsutfordringene kan det være fare for at interessenter på sikt vil kunne miste tillit til Akvariet.

Ser man på Mazutis og Slawinskis beskrivelse av fire ulike interessent-oppfatninger av en organisasjons CSR-aktiviteter, kan man gjennom funnene i denne case-studien se at Akvariet passer til beskrivelsen av en organisasjon med *misguided CSR* (Mazutis og Slawinski 2015, 146–47). Organisasjonen har gode verdier som CSR-aktivitetene deres er forankret i, men mangler tilsynelatende en god tilkobling til sin sosiale kontekst. Med det mener vi å ha sett at minst to av de viktige interessentgruppene ikke ser ut til å vite nok om samfunnsbidraget deres og at det virker som at det kommuniseres for dårlig om andre kritiske faktorer som dyrevelferd. I tillegg kan det se ut til at de har en for svak interessentinvolvering. Vi ønsker derfor å oppsummere med vår oppfatning av at Akvariet er en organisasjon med gode hensikter, men som risikerer å bli misoppfattet på grunn av en stor distanse mellom seg selv og sine interessenter. Som en løsning til dette problemet beskriver Mazutis og Slawinski (2015) et behov for økt transparens, dialog og interessentinvolvering. Dette ser vi igjen som en løsning når det kommer til organisasjonens SLO, som beskrevet av Hall og Jeanneret (2015), og Morsing og Schulz (2006) beskriver en «stakeholder involvement strategy» som den beste

løsningen for å kommunisere og videreutvikle CSR-aktivitetene sine opp mot sine interessenter.

Bilde 2 skjermbilde fra Akvariets Facebook. Viser kommentar (øvest) fra personen som tok vare på en av oterne før den kom til Akvariet og deres mening om navneendringen, respons fra andre på innlegget, og Akvariets svar.

I sluttstillingen av prosjektet ble forfatterne oppmerksomme på et godt eksempel på noe som kan beskrives som Akvariets *misguided* CSR-kommunikasjon. Akvariet skulle motta to nye otere som hadde blitt forlatt av mor, og midlertidig tatt hånd om av privatpersoner. Begge disse hadde alt blitt navngitt og den ene responderte til og med på navnet sitt. Likevel valgte Akvariet å gjennomføre en navnekonkurranse for å finne nye navn til dem til tross for protest fra flere på Facebook. Akvariet har tidligere både hatt navnekonkurranser med ekstern jury og valgt ut navn på bakgrunn av de som har fått flest stemmer. Denne gang kunne publikum komme med egne og stemme på andre ulike navneforslag. Navnene Auro og Emma (som var

det de alt het) var de som fikk desidert flest stemmer. I stedet for å ta hensyn til kritikken fra interessentene, valgte Akvariet å gjennomføre en intern juryering av innsendte forslag der de valgte nye navn til oterne. (Se vedlegg X for flere eksempler fra Akvariets Facebookside)

7.0 Konklusjon

Vi mener å kunne se at Akvariet står ovenfor en utfordring på tre områder, og felles for alle tre er at Akvariets kommunikasjon står sentralt. Deres visjon og formål er ikke godt nok kommunisert, til den grad at enkelte tror de eksisterer med økonomisk vinning som hensikt. De kommuniserer med en ord- og språkbruk som ikke treffer godt hos interessentene. Særlig hos de som befinner seg i «gruppe 2» fra den potensielle målgruppen. Vi ser at kommunikasjon som er knyttet til dyrene og deres velferd må være så konkret og utvetydig som mulig, og at ordlyden i stor grad kan påvirke oppfattelsen om mottakeren ikke kjenner godt til ordnes mening fra før.

Akvariet ble opprettet som en stiftelse med et formål om å spre kunnskap og vekke interesse for havet, norsk marin fauna, fiske, fangst og havbruk. Etter hvert la de også til en visjon som oppsummeres i ordet «LæreLyst». Dette mener vi å ha sett at informantene i denne studien ikke kjenner godt nok til, og det gjenspeiles ikke i de opplevelsene informantene i denne studien sitter igjen med etter et besøk ved Akvariet i Bergen. Akvariet fronter at de skal være en læringsarena, men vi mener å observere at de ofte et annet og mer salgsrettetfokus i sin kommunikasjon. Forfatterne er ikke i tvil om at intensjonen er god, men ut i fra våre observasjoner mener vi å ha kommet frem til at kommunikasjonen til Akvariet kan bli tolket i flere ulike retninger, og i liten grad slik vi oppfatter at de selv ønsker at den skal bli oppfattet.

På bakgrunn av vår observasjon i forkant av prosjektstart og innledende empiriske undersøkelser foreslo vi at det forekommer en mulig endring i folks oppfattelse av hold av dyr i fangenskap, som vil kunne være en trussel for aktører som Akvariet i fremtiden. Dette mener vi har blitt understøttet igjennom våre funn. Vi kan dog ikke vise til statistisk signifikante resultater, da dette er en kvalitativ studie. Ut i fra dette mener vi likevel å kunne konkludere med at Akvariet har en utfordring når det kommer til interessenters skepsis mot hold av dyr i fangenskap, og med tanke på organisasjonens egen kommunikasjon rundt tema. Selv om man

opplevde at informantene i denne studien hadde et positivt helhetsinntrykk av Akvariet, misoppfattet de eller tolket de mye av kommunikasjonen og språkbruken på en annen måte enn det som trolig var hensikten fra Akvariet sin side. Dette understreker hvor kritisk kommunikasjon rundt dette tema er. Dyr som lever under menneskelig omsorg må omtales med omhu for å ikke vekke negative følelser hos publikum, og det skal ikke være rom for at mottaker skal kunne tolke budskapet når man skal kommunisere om disse dyrene. Her er det ikke rom for å «feile».

Annen informasjon som Akvariet kommuniserer ser også ut til å bære preg av en systemutfordring. Særlig fag-spesifikke ord er vanskelige for interessentene å forstå, og bruken av de kan resultere i dårlige følelser hos mottakerne. I verste fall, særlig om de brukes i direkte sammenheng med dyr, kan ordene assosieres til dårlig dyrevelferd eller at ordene rett og slett blir oppfattet som det motsatte av intensjonen bak.

Ut i fra våre observasjoner mener vi at Akvariet har en mulig manglende tilknytting til sin sosiale kontekst. Oppsummert hevder vi derfor at Akvariets samfunnsnytte (CSR-aktiviteter) kan oppfattes som *misguided* av interessentene deres.

8.0 Anbefaling i henhold til problemstilling

Med utgangspunkt i funn fra denne studien og som svar på problemstillingen

«På hvilken måte bør Akvariet i Bergen kommunisere for å fremme sin samfunnsnytte?»

Vil vi anbefale at Akvariet i første omgang igangsetter to ulike tiltak.

8.1 Hustavle for språk- og ordbruk

Informantene i studien ser ut til å tolke Akvariets kommunikasjon basert på koder fra ulike systemer og binære koder. En konsekvens av dette er at enkelte informanter tolker kommunikasjonen til Akvariet feil, relativt til deres intensjon med kommunikasjonen. Slike misforståelser kan være kritisk for Akvariet, da slike misoppfattelser kan føre til at de mister sin SLO hos ulike interessentgrupper. Vi vil derfor anbefale at man etablerer en hustavle for Akvariets språk og ordbruk, som benyttes av både nåværende ansatte, samt som et verktøy for *onboarding*-prosesser ved nyansettelser.

Denne utvikles for å kunne formidle fagbegrep og komplekse budskap på en folkelig måte. Rådende og begrepene på hustavlen skal oppfattes av interessenter på en positiv måte, og begrunnelse for dette er at hustavlen utvikles på bakgrunn av funn fra begreps-testen og generelle funn fra intervjuene i denne studien. Hustavlen skal kun benyttes internt, av Akvariets ansatte.

8.2 Innholdsguide

Etablere og implementere en involverende innholdsguide for hvordan man skal produsere innhold til egne kanaler for å kunne svare på en misguided CSR strategy. Innholdsguiden vil ta utgangspunkt i *stakeholder involvement strategy* (Mazutis og Slawinski 2015). Målet vil være at man skal ha mer dialogbasert innhold, og med en slik strategi vil det både være mulighet for at interessentene kan påvirke Akvariet og at Akvariet påvirker dem. Dette vil resultere i en mer symmetrisk dialog, som på sikt vil knytte Akvariet tettere til interessentene sine. På denne måten jobber en kontinuerlig med «meningsgivning» og «meningsskaping». Har man en tydelig innholdsstrategi eller guide vil denne kunne fungere som et arbeidsdokument og veilede de ansatte om hvilken type innhold som skal produseres, hva man skal kommunisere og hvilket type innhold som skal «få plass» og vektas i egne kanaler. På denne måten vil man kunne sikre at man når interessentene sine og klarer å fremme sin samfunnsnytte som: dyrevelferd, bevaring, forskning for å nevne noe.

Hvordan disse to ulike tiltakene kan tas ut vil vi presentere i oppgavens neste del, kommunikasjonsløsninger, som vil baseres på Robert Cialdinis påvirkningsprinsipper.

9.0 Forslag til videre forskning

Denne studien har avdekket hvordan to interessentgrupper oppfatter Akvariet i Bergen og deres kommunikasjon. Et naturlig videre steg ville kunne være å avdekke flere interessentgruppers oppfatninger, for å få et bedre bilde av hvordan samfunnet opplever Akvariet som aktør.

Et naturlig neste steg for Akvariet ville kunne være å avdekke politikeres mening og oppfatning, knyttet til deres samfunnsnytte, samt støtte og en bygging av «Nye Akvariet». Dette fordi at politisk støtte kan påvirke andre interessenter, samt gjøre vedtak som legger til

rette for utbyggingen. Uten disse kan Akvariet i verste fall ikke få støtte til utbygging, og dermed måtte legge ned når lokalene deres ikke lengre er forsvarlige. Også dyrevernsorganisasjoner som for eksempel NOAH kan være viktige interessentgrupper å få en dypere forståelse for.

Et annet forslag til videre forskning kunne vært å se om de funn man har gjort gjelder for tilsvarende parker. Om de er gjeldene vil våre funn fra denne studien kunne overføres og anvendes av andre tilsvarende aktører.

For akvarienæringen kunne en kvantitativ studie om språkbruk også være på sin plass. Testing og en systematisk avdekking av hvordan ulik ordbruk fungerer opp mot ulike interessenter kunne gitt Akvariet, og andre tilsvarende aktører, en bedre forståelse for hvordan de på best mulig måte skal kommunisere med sin målgruppe og andre interessenter.

10.0 Kommunikasjonsløsning

10.1 Skisser til hustavle for språk- og ordbruk

10.1.1 Hustavle presentert i form av en plakatt for internt bruk

AKVARIET
I BERGEN

Hustavle for språk- og ordbruk

Vi bruker et enkelt språk til å forklare fagbegrep og komplekse budskap

Vi er en ekspertinstitusjon og fremmer viktigheten av akvarienæringen

Vi er en aktør, ikke et «offer»

Vi benytter ikke ord vi vet vekker negative følelser

Vi er alltid på dyrenes og naturens side i vår kommunikasjon

Vi forteller om viktigheten av god dyrevelferd når vi kommuniserer

10.1.2 Hustavle presentert i form av en folder for ansatte ved Akvariet

Tekst fra folder:

Nøkkelementer ved ord- og språkbruk for ansatte ved Akvariet i Bergen

Vi bruker et enkelt språk til å forklare fagbegrep og komplekse budskap

Vi er en ekspertinstitusjon og fremmer viktigheten av akvarienæringen

Vi er en aktør, ikke et «offer»

Vi er alltid på dyrenes og naturens side i vår kommunikasjon

Vi forteller om viktigheten av god dyrevelferd når vi kommuniserer

Vi benytter et språk vi vet vekker gode følelser hos våre besøkende:

- På Akvariet har vi dyrepassere
- Våre dyr skal ha mulighet for en så naturlig atferd som mulig
- Vi har presentasjoner
- Vi jobber kun med positiv forsterkning
- Vi har dyr i menneskelig omsorg
- Vi kaller det for ansatt- eller dyrepasserområdet når vi snakker om det som er «behind the scenes»

Vi benytter ikke disse ordene fordi de kan misoppfattes eller vekke negative følelser:

- Dyretrenere
- Show
- Straff
- Røkting av dyr eller fisk
- Røkterganger
- Dyr i fangenskap

Medisinsk trening er et begrep vi kun benytter under presentasjoner, når vi har anledning til å utdype betydningen og viktigheten av denne treningsformen. Vi ser at dette er et begrep som lett misoppfattes av publikum.

Innholdsguide

AKVARIET
I BERGEN

“People don’t care how much you know until they know how much you care.”

— Robert B. Cialdini

Innhold

- Mål for markedskommunikasjonen
- Mål for involvering av interessenter
- Akvariets kommunikative fokusområder
- Ord- og språkbruk
- Bilde- og filmbruk
- Hjemmeside – vekting av saker
- Skisse til SoMe-kampanje «Visste du at?»
 - Forslag til Instagram-poster
 - Forslag til Facebook-poster
- Hvordan kommunisere med de ulike målgruppene
 - Småbarnsforeldre:
 - Personas
 - Nøkkelementer for målgruppen
 - De unge uten barn:
 - Personas
 - Nøkkelementer for målgruppen

Målet for markedskommunikasjonen

- Vi skal trygge våre «lesere» om at Akvariet har god dyrevelferd
- Vi skal gi våre besøkende, lesere og følgere informasjon som alltid har en merverdi, som:
 - Lærelyst
 - Dyrevelferd
 - Bevaring
 - Eller noe så enkelt som å spre litt dyrerelatert glede, om man eksempelvis må poste et litt «tørt» innlegg med praktisk informasjon
- Å skape lærelyst om livet i havet og viktigheten av akvarienæringen
- At vi oppleves som relevante ut i fra målgruppens premisser
- Vi er så objektive som mulig, slik at vi fremstår kredibel

Ved å gjøre dette kan vise vår samfunnsnytte og være meningsbærere på vegne av akvarienæringen!

Mål for involvering av interessenter

- Øke forståelsen av våre interessentgrupper
- Vi er åpne for nye synsvinkler og tar interessenters bekymringer på alvor
- Vi ønsker å lære fra våre interessenter
- Vi er åpne for endring
- Vi ønsker at våre interessentgrupper skal forstå oss, og viktigheten av vår eksistens
- Vi involverer interessenter for å kunne videreutvikle Akvariet og vårt tilbud til det bedre for dyrene og samfunnet
- Vi ønsker at våre interessenter skal oppleve at de er likeverdige sparringspartnere og ønske å inngå dialog med Akvariet, om vår drift og eventuelle forbedrings- og bevaringsområder.

Ved å gjøre dette vil vi kunne bli en mer dynamisk organisasjon og blir oppfattet som autentisk (authentic CSR strategi)

Akvariets kommunikative fokusområder

Hovedfokusområder

- Fremme god dyrevelferd
- Fremme Akvariets samfunnsnytte
- Evner å benytte enkle ord til å forklare fagbegrep og komplekse budskap
- LæreLyst
- Uformelt, men korrekt språk
- Seriøs og kompetent
- Høy kvalitet på bilder og film
- Aldri post innhold som latterliggjør dyrene våre

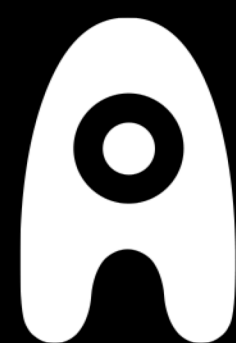
Sekundære fokusområder

- EAZA-medlem. Man kan også repost innhold fra EAZA sine plattformer hvis de oppfyller Akvariets hovedfokusområder
- Ekspertinstitusjon
- Forskning
- Bevaring
- Underholdning utenom det vanlige
- Et sted for felles opplevelser

NB! Før posting, se over og still deg følgende spørsmål: Har innholdet en uformell språktone, men likevel et seriøst og kompetent innhold? Inneholder den minst et av hovedfokusområdene? Hvis ja, post i vei. Hvis nei, ta en ny runde.

Akvariet i Bergen:

Ord- og språklyd

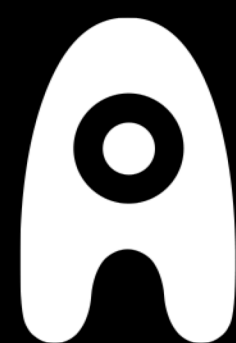
AKVARIET
I BERGEN

Skal:

- Være muntlig, men ikke useriøs
- Være sikker, kompetent, med en vennlig fremtoning
- Være tilgjengelig og invitere til dialog i alle kanaler, samt i stil og tone
- Benytte enkle ord for å forklare fagbegrep og komplekse budskap
- Stille spørsmål og invitere til dialog
- Vise at vi er på dyrenes og naturens lag

Oh snap...

Huskeliste ved bilde- og filmbruk

AKVARIET
I BERGEN

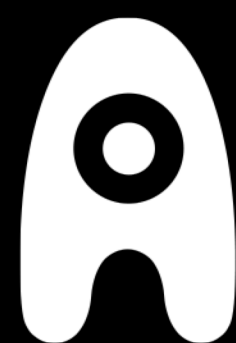
Huskeliste ved bilde- og filmbruk

- Er bilde- eller filmmaterialet av høy kvalitet?
- Er bildet i tråd med designmanual?
- Har Akvariet rettigheter til bilde/film?
- Kan innholdet på noen måte misoppfattes med tanke på dyrevelferdsspørsmål? Om ja, skal det ikke postes!
- Vi skal aldri poste bilder/film som latterliggjør dyrene våre. Er man usikker skal det aktuelle innholdet diskuteres ved neste *dyrepassermøte*, før det eventuelt benyttes.

982186
288628

Vekting av saker på Akvariet sin

Hjemme- side

AKVARIET
I BERGEN

Vekting av saker på nettsiden

Fremsiden til Akvariet skal bestå av fire hovedkategorier, og en «karusell».

Saker i «karusellen» skal vektes likt mellom temaene fra de fire hovedkategoriene, samt eventuelle andre saker av nyhetsverdi.

De fire hovedtemaene er:

- Derfor er vi her
- Dyrevelferd
- Planlegg besøket
- Kjøp billett

Vi har valgt disse hovedkategoriene med følgende begrunnelser:

- Våre interesser er opptatt av dyrevelferd
- Våre interesser må enkelt kunne få informasjon om vårt samfunnsbidrag og visjon
- Vi skal dele av vår kunnskap og vise hvordan våre interesser også kan jobbe for god dyrevelferd
- Et besøk på Akvariets nettside skal trygge og vise at man er en seriøs aktør
- Sikre den kommersielle driften, det må derfor være enkelt å finne praktisk informasjon og kjøpe inngangsbilletter

Dagens vektig på hjemmeside

Kort kommentar til dagens hjemmeside: Den har et salgsrettet fokus, hvor det kan være vanskelig for de besøkende å finne informasjon om dyrevelferd, visjon, samfunnsnytte eller annet som ikke er relatert til det mer kommersielle aspektet av driften. Selv om dette selvsagt er viktig med tanke på drift tror vi et så salgsrettet fokus være med på å svekke Akvariets troverdighet. Det vil derfor være viktig å nyansere denne plattformen og presentere saker som interessentene anser som viktig, i tillegg til det kommersielle.

AKVARIET
I BERGEN

I dag: 09:00 - 18:00 Kontakt In English

PLANLEGG BESØKET HVA SKJER OPPLEVELSER **KJØP BILLETT**

På Akvariet får du en vannvittig bursdagsfest!

Les mer

Åpningstider Priser Aktivitetskalender Kart

Akvariet i Bergen er Norges største akvarium og en av Bergens største turistattraksjoner.

Skisser og forslag til ny vekting av hjemmeside

Videre følger tre slides med forslag til ny vekting av tema på hjemmeside, eksempel på uttak til «karusell» og innhold som bør ligge under de to nye fanene for hovedtema.

Hos Akvariet skal alle
dyr ha det bra

[Les mer](#)[Åpningstider](#)[Priser](#)[Aktivitetskalender](#)[Kart](#)

Akvariet i Bergen er Norges største akvarium og en av Bergens største turistattraksjoner.

[DERFOR ER VI HER](#)[DYREVELFERD](#)[PLANLEGG BESØKET](#)[KJØP BILLETT](#)

JOB BEN VI GJØR

Derfor trenger samfunnet akvarier

Bevaringsprogram

Kampen mot marin forøpling

Årsrapport

AKVARIET I BERGEN

Om oss

Vår visjon: LæreLyst

Vårt formål

Akvariets historie

[🕒 Åpningstider](#)[🎫 Priser](#)[📅 Aktivitetskalender](#)[📍 Kart](#)

Akvariet i Bergen er Norges største akvarium og en av Bergens største turistattraksjoner.

DYREVELFERD

Dyrevelferd ved Akvariet

Møt dyrene våre

Møt dyrepasserne våre

Hva er medisinsk trening?

VIKTIGE AKTØRER

EAZA medlem - hva betyr det?

Dyrebeskyttelsen

Mattilsynet

Dyrepoliti

UTENFOR AKVARIET

Dyrs rettigheter

Dyrevelferd i hjemmet

Hvorfor du bør trene dyrene dine

[Åpningstider](#)

[Priser](#)

[Aktivitetskalender](#)

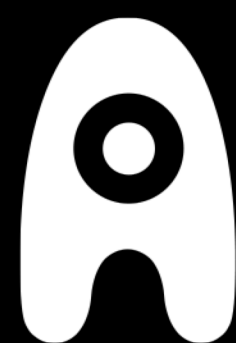

[Kart](#)

Akvariet i Bergen er Norges største akvarium og en av Bergens største turistattraksjoner.

Skisse kampanje til SoMe

«Visste du at?»

AKVARIET
I BERGEN

Kort om kampanje i SoMe

«Visste du at?»

- Denne kampanjen tar utgangspunkt i noen av hovedfokusområdene til Akvariet som at de skal involvere, skape *LæreLyst*, evner å benytte enkle ord til å forklare fagbegrep og komplekse budskap, uformelt, men korrekt språk. Er seriøs og kompetent, og kampanjen oppfyller kravet om at man alltid skal ha høy kvalitet på bilder og film. Fra de sekundære fokusområdene får man vist frem at Akvariet er en ekspert institusjon.
- Formålet med denne kampanjen er å vekke interessen for alle de fantastiske skapningene som lever på Akvariet hos begge målgrupper, men da med litt ulik vinkling, bildebruk og kanalvalg. I følge en studie er det nettopp fakta som «fun facts» som kampanjen «Visste du at?» skal bygges på flest akvariet besøkende i denne studien sytes var mest interessant og ønsket at det hadde vært mer informasjon tilsvarende (Fraser mfl. 2009).
- Man ønsker å involvere Akvariets interessenter, dette gjøres i denne kampanjen ved at de kan stille spørsmål som er relatert til dyrene som bor på Akvariet. Spørsmål besvares fortløpende innenfor åpningstid, samt at noen spørsmål plukkes ut og besvares i samme stil og tone som kampanjen.
- På de neste to slidene følger eksempler på tre ulike Instagram og tre ulike poster til Facebook. Postene er tilpasset hver sin målgruppe, ut i fra deres hovedplattform/kanal. Poster til Facebook er laget med utgangspunkt i målgruppen «Småbarnsforeldre» og postene til Instrgram er laget med utgangspunkt i målgruppen «De unge uten barn».

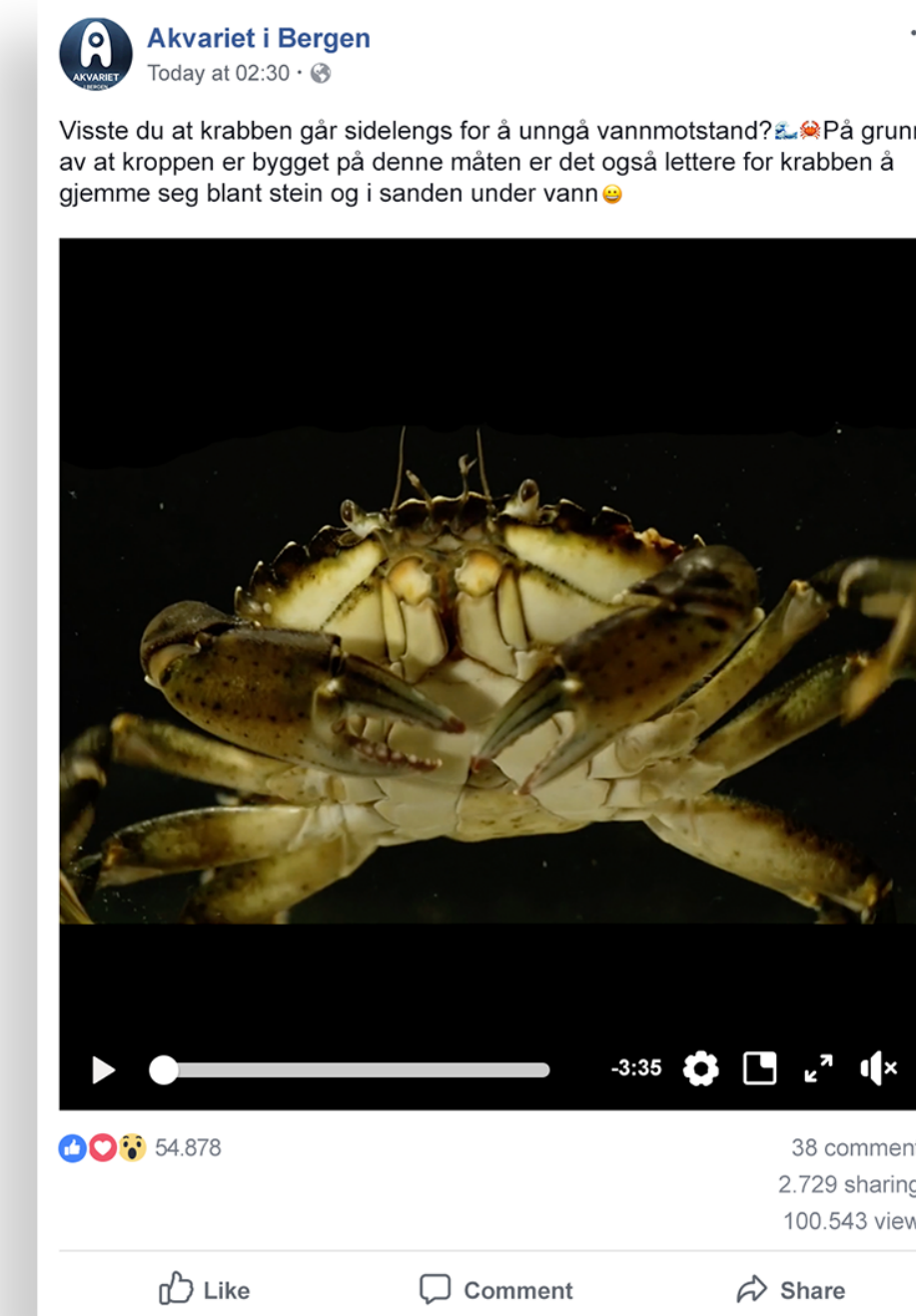
Visste du at - kampanjen på Facebook

MÅL

Vi skal vise våre voksne følgere at de har mye å lære om dyrene våre. Vi skal interessere dem ved å ha et spennende bilde eller film som stoppeffekt, og lære dem noe ved å si noe om det vi viser. Først forteller vi essensen av informasjonen i form av en funfact, før vi utdyper og prøver å lære dem mer om dyret.

FOKUS

- Spennende og voksen-vennlig fakta om dyr.
- Mer "tøffe" og "skumle" dyr
- Bruk video om tilgjengelig

Visste du at - kampanjen på Instagram

MÅL

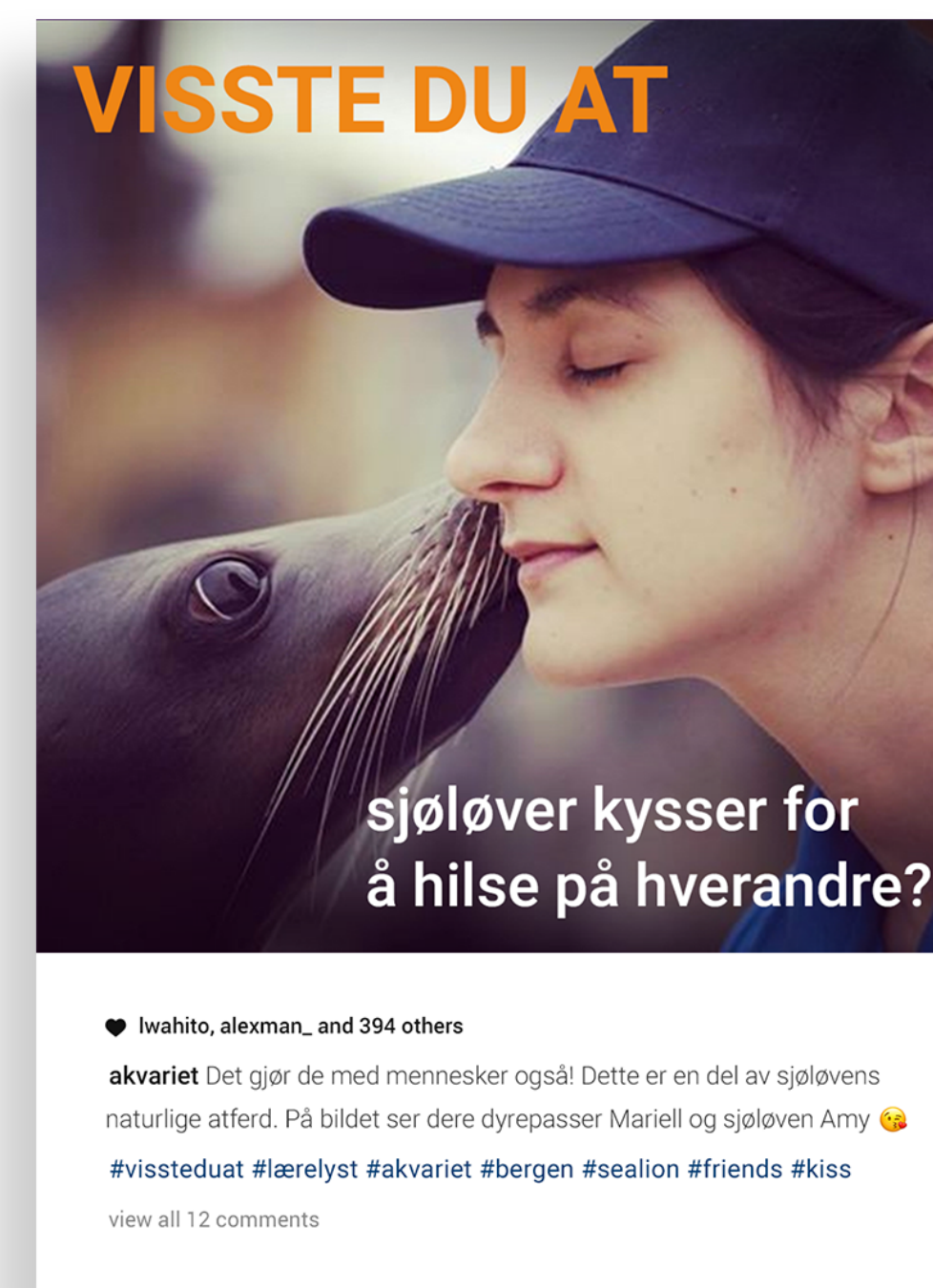
Vi skal vise våre følgere, hovedsakelig den kommende målgruppe, at Akvariet har mye god og gøy kunnskap om dyr. Vi skal gi dem "bite-size" fakta som det er lett å huske og moro å fortelle til andre. Om mulig og passende, skal vi knytte det opp mot våre egne dyr.

FOKUS

- Enkel og lett konsumerbar fakta om dyr
- Mer søte og morsomme dyr
- Må kunne oppsummeres på bildet

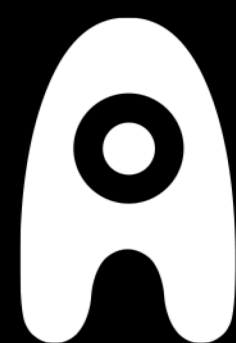
HASHTAGS

#vissteduat #lærelyst #akvariet #bergen

Kommunikasjon med ulike

Målgrupper

AKVARIET
I BERGEN

Småbarnsforeldre

Personas

- «Morten»
- 37år gammel mann
- Bor i Bergen, innenfor bykjernen
- Har samboer og to barn (5 og 8 år).
- Har høyere utdanning, og stabil inntekt.
- For han er det viktig at barna får en god oppvekst og tilegner seg det han opplever som gode verdier. Han er opptatt av familien, og at de sammen bygger relasjoner og skaper felles minner. Han nysgjerrig av natur, og det er viktig for ham å oppleve nye ting.
- Facebook er hovedkanalen, men han benytter også Snapchat flittig. Han leser nyheter både på BT.no og VG-Nett, samt at han ser en del nyhetsinnhold på lineær-TV. Ser noe lineær-TV og streamer serier på Netflix og HBO .

Nøkkelelementer for målgruppen

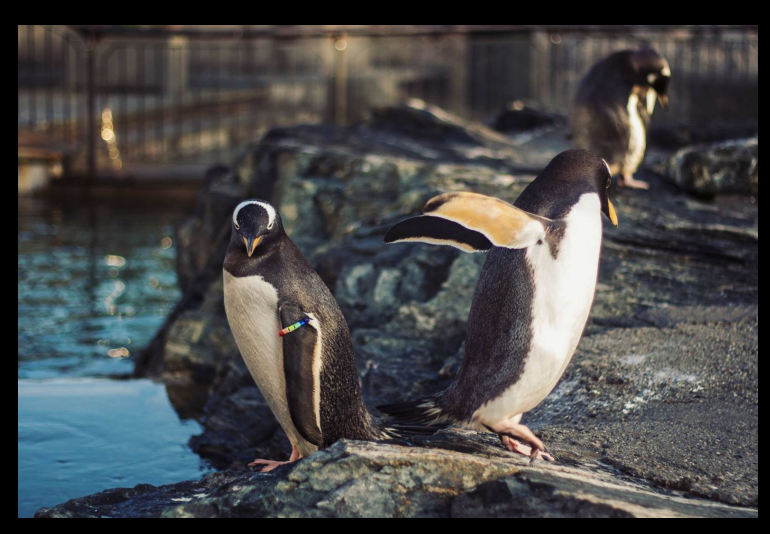
Vi mener det er viktig at Akvariet får fremmet disse temaene i innhold som er rettet mot denne målgruppen:

- Fremme god dyrevelferd
- Fremme Akvariets samfunnsnytte
- LæreLyst
- At man er seriøs og kompetent
- Ekspertinstitusjon
- At man jobber med forskning og bevaringsprogram
- At Akvariet er et sted hvor man får underholdning utenom det vanlige
- Et sted for felles opplevelser med familien

Hva tror vi målgruppen ønsker seg av innholdet de konsumerer:

- Bli underholdt
- Lære noe nytt
- Få en mulighet til å involvere seg
- De vil ha kvalitet fremfor kvantitet

De unge uten barn

Personas

- «Petronella»
- 21år gammel kvinne
- Bor i Bergen sentrum, sammen med to venninner i kollektiv
- Er fulltidsstudent og har deltidsjobb ved siden av studiene
- Hun er sosial og bruker mye av sin fritid med venner. Hun liker å gå på konserter, trene, går tur, og besøke kafeer og barer hyppig med venner
- Hun liker å engasjere seg og deler gjerne saker som vekker hennes engasjement i SoMe. Hun er trygghetssøkende og ønsker i fremtiden å kunne ha en god balanse mellom jobb og fritid. Hun ønsker at jobb skal være interessebasert, men det er ikke kun karriere som er viktig for henne.
- Snap og Instagram er hennes hovedkanaler. Hun er på Facebook, og dette er gjerne kanalen hun leser nyheter på igjennom sin Facebook-feed. Hun besøker VG-Nett daglig. Hun ser ikke på lineær-TV, men streamer serier på Netflix og HBO og ser ellers noe på YouTube.

Nøkkelelementer for målgruppen

Vi mener det er viktig at Akvariet får fremmet disse temaene i innhold som er rettet mot denne målgruppen:

- Fremme god dyrevelferd
- Fremme Akvariets samfunnsnytte
- Seriøs og kompetent
- Høy kvalitet på bilder og film
- EAZA-medlem, man kan også reposte innhold fra EAZA sine plattformer hvis de oppfyller Akvariets hovedfokusområder
- At Akvariet er ekspertinstitusjon som jobber med flere viktige prosjekter som blant annet bevaringsprogram
- Underholdning utenom det vanlige

Hva tror vi målgruppen ønsker seg av innhold de konsumerer:

- De liker å bli overrasket
- Det å kunne tilegne seg ny kunnskap på en enkel måte er viktig
- De vil ha levende bilder og er opptatt av både kvalitet og kvantitet.

Kildeliste

Aguinis, Herman, og Ante Glavas. 2012. «What We Know and Don't Know About Corporate Social Responsibility: A Review and Research Agenda». *Journal of Management* 38 (4): 932–68. <https://doi.org/10.1177/0149206311436079>.

Akvariet. 2018. «Visjonen til Akvariet i Bergen». 15. januar 2018. <https://www.akvariet.no/om-akariet/visjon-laerelyst/>.

Bomey, Nathan. 2018. «SeaWorld CEO Suddenly out as Theme Park Attendance Wanes». USA TODAY. 27. februar 2018. <https://www.usatoday.com/story/money/2018/02/27/seaworld-ceo-joel-manby/376136002/>.

Bryan, Bob. 2016. «SeaWorld got destroyed after reporting a disastrous attendance drop - Business Insider Nordic». 8. april 2016. <http://nordic.businessinsider.com/seaworld-earnings-attendance-drop-2016-8?r=US&IR=T>.

Cialdini, Robert B. 2011. *Påvirkning TEORI OG PRAKSIS*. 2. utg. Oslo: Abstrakt forlag.

Dawkins, Jenny, og Stewart Lewis. 2003. «CSR in Stakeholder Expectations: And Their Implication for Company Strategy». *Journal of Business Ethics* 44 (2): 185–93. <https://doi.org/10.1023/A:1023399732720>.

Demuijnck, Geert, og Björn FASTERLING. 2016. «The Social License to Operate». *Journal of Business Ethics* 136 (4): 675–85. <https://doi.org/10.1007/s10551-015-2976-7>.
Earle, Sylvia. 2009. *My Wish: Protect Our Oceans*.

https://www.ted.com/talks/sylvia_earle_s_ted_prize_wish_to_protect_our_oceans.
EAZA. 2016. «EAZA Accreditation Manual», januar, 23.

———. 2018. «ABOUT US » EAZA». 2018. <https://www.eaza.net/about-us/>.

Fraser, John, Jessica Bicknell, Jessica Sickler, og Anthony Taylor. 2009. «What Information Do Zoo & Aquarium Visitors Want on Animal Identification Labels?» *Journal of Interpretation Research* 14 (2): 7–19.

Giljam, Peter. 2018. «The Zoo Scientist; Zoos as Science Boosters». Zoospensefull. 27. mars 2018. <https://zoospensefull.com/2018/03/27/the-zoo-scientist-zoos-as-science-boosters/>.

Gjelsvik, Erling. 2018. «Bergensavisen - Har ikke Akvariet overlevd seg selv?» 3. mars 2018. <https://www.ba.no/debatt/erling-gjelsvik/akvariet-i-bergen/har-ikke-akvariet-overlevd-seg-selv/o/5-8-753097>.

Gusset, Markus, og Gerald Dick. 2011. «The global reach of zoos and aquariums in visitor numbers and conservation expenditures». *Zoo Biology* 30 (september): 566–569. <https://doi.org/10.1002/zoo.20369>.

Hall, Nina Lansbury, og Talia Jeanneret. 2015. «Social Licence to Operate: An Opportunity to Enhance CSR for Deeper Communication and Engagement». Redigert av Dr Wim J.L.

Elving, Dr Ursa Golob, Dr. *Corporate Communications: An International Journal* 20 (2):

213–27. <https://doi.org/10.1108/CCIJ-01-2014-0005>.

Howard, Brian Clark. 2016. «SeaWorld to End Controversial Orca Shows and Breeding». 17. mars 2016. <https://news.nationalgeographic.com/2016/03/160317-seaworld-orcas-killer-whales-captivity-breeding-shamu-tilikum/>.

IMATA. 2018. «Mission & Values - IMATA - International Marine Animal Trainer's Association». 15. april 2018. https://www.imata.org/mission_values.

Jacobsen, Dag Ingvar. 2018. *Hvordan gjennomføre undersøkelser?* 3. utg. Bd. 3. Oslo: Cappelen Damm.

Jacobsen, Dag Ingvar, og Jan Thorsvik. 2013. *Hvordan organisasjoner fungerer*. 4. utgave. Bergen: Fagbokforl.

Larsen, Ann Kristin. 2007. *En enklere metode: veiledning i samfunnsvitenskapelig forskningsmetode*. Bergen: Fagbokforl.

Lupick, Travis. 2018. «Vancouver Aquarium Announces It Will Cease Keeping Whales and Dolphins in Captivity in Stanley Park». Georgia Straight Vancouver's News & Entertainment Weekly. 18. januar 2018. <https://www.straight.com/news/1021281/vancouver-aquarium-announces-it-will-cess-keeping-whales-and-dolphins-captivity>.

Mazutis, Daina D., og Natalie Slawinski. 2015. «Reconnecting Business and Society: Perceptions of Authenticity in Corporate Social Responsibility». *Journal of Business Ethics* 131 (1): 137–50. <https://doi.org/10.1007/s10551-014-2253-1>.

Morsing, Mette, og Majken Schultz. 2006. «Corporate social responsibility communication: stakeholder information, response and involvement strategies». *Business Ethics: A European Review* 15 (4): 323–38. <https://doi.org/10.1111/j.1467-8608.2006.00460.x>.

Nilssen, Vivi. 2012. *Analyse i kvalitative studier: den skrivende forskeren*. Universitetsforlaget. <https://books.google.no/books?id=RVyYIAEACAAJ>.

Porter, Michael E., og Mark R. Kramer. 2011. *Creating Shared Value : How to Reinvent Capitalism - and Unleash a Wave of Innovation and Growth*. Boston, MA: Harvard University, Graduate School of Business Administration.

Rhodan, Maya. 2015. «Seaworld's Profits Drop 84% After 'Blackfish' Documentary | Time». 8. juni 2015. <http://time.com/3987998/seaworlds-profits-drop-84-after-blackfish-documentary/>.

South Carolina Aquarium. 2016a. *Holland Lifelong Learning Finale: Why Zoos & Aquariums Matter Pt. 1*. <https://www.youtube.com/watch?v=zUQCO3jI53g>.

———. 2016b. *Holland Lifelong Learning Finale: Why Zoos & Aquariums Matter Pt. 2*. https://www.youtube.com/watch?v=U1kDA8N55w4&list=PL5RVvoIFbUV2_Wgqe0vrn1vdX0fzoa2OE&index=2.

———. 2016c. *Holland Lifelong Learning Finale: Why Zoos & Aquariums Matter Pt. 3*. https://www.youtube.com/watch?v=CjByGAY_uU4&index=3&list=PL5RVvoIFbUV2_Wgqe0vrn1vdX0fzoa2OE.

———. 2016d. *Holland Lifelong Learning Finale: Why Zoos & Aquariums Matter Pt. 4*. <https://www.youtube.com/watch?v=P6UklLQz8CQ>.

Tjora, Aksel. 2012. *Kvalitative forskningsmetoder i praksis*. 2. utgave. Oslo: Gyldendal Akademisk.

Valentine, Sean, og Gary Fleischman. 2007. «Ethics Programs, Perceived Corporate Social Responsibility and Job Satisfaction». *Journal of Business Ethics* 77 (2): 159–72. <https://doi.org/10.1007/s10551-006-9306-z>.

Wagoner, Brady, og Eric Jensen. 2010. «Science Learning at the Zoo: Evaluating Children's Developing Understanding of Animals and their Habitats». *Psychology & Society* 3: 65–76. «Zoo and Aquarium Statistics». 2017. oktober 2017. <https://www.aza.org/zoo-and-aquarium-statistics>.

Aakvaag, Gunnar C. 2012. *Moderne sosiologisk teori*. Oslo: Abstrakt forlag.

VEDLEGG I, Oppsummering av intervju med Akvariet sin Markedsdirektør

Intervjuet ble gjennomført 12. mars 2018 på Akvariet i Bergen, det ble gjort lydopptak for å kvalitetssikre at man fikk alt som ble sagt. Spørsmålene som ble stilt var delt inn i fire ulike kategorier, vil vi oppsummere hver enkelt del fra intervjuet hver for seg.

Markedsføring

Akvariets kjernemålgruppe er barnefamilier som er bosatt i Bergen og omegn. Kommunen gir et bidrag på ca. 200.000 kroner i året for at Akvariet skal la barnehager komme gratis inn i lavsesong. Juli måned har noe mer overvekt av turister.

På spørsmål om Akvariet har merket nedgang i besøkstall i kjølevannet av dokumentaren Blackfish slik som blant annet SeaWorld, eller om de har merket noe kritikk på sosiale medier eller andre kanaler, sier de at de ikke har merket noe når det kommer til besøkstall. De sier videre at deres følgere på Facebook er flinke til å forsvare Akvariet når det kommer kritikk.

De viktigste interessegruppene er i dag politikere. Hvis det skal bli mulig å få realisert «Nye Akvariet» er man avhengig av økonomisk bistand. Det er i dag i følge markedsdirektør ingen politiske aktører som er med å trekke i samme retting eller som er villige til å virkelig ta et tak for Akvariet. Men for den daglige driften av Akvariet er det publikum som er den viktigste interessegruppen.

Akvariets markedsarbeid skjer både in-house og eksternt. Markedsdirektør forteller at eksternt reklamebyrå har utarbeidet nåværende visuelle profil, samt at de har ansvar for kampanjemateriell og nettsider. Oktan har vært Akvariet sitt byrå siden 2015. For å opparbeide forståelse for både de ansatte og publikum gjennomgikk Oktan og Akvariet en Design Thinking prosess med nettopp disse gruppene når de ble ansatt. Dette resulterte i en reprofileringsprosess av Akvariet. Dette skjedde i samme år som Akvariet fikk sin nye visjon.

I dag har Akvariet og Oktan noen årlige arbeidsmøter. Markedsdirektør forteller at deltakerne på disse møtene er førstekoordinatorer (de som har ansvarsområder), markedsdirektør og byrået. Formålet med disse møtene er å «kaste ball», slik at man kan komme på nye fokusområder til kampanjer og utstillinger. Markedsdirektør presiserer viktigheten av at Akvariet stadig fornyer seg for å kunne møte publikums forventninger, og da gjerne spesielt i «lavsesong». Hun forteller videre at Oktan blir involvert når det kommer til hvordan man skal «ta ut» de ulike prosjektene, og de har ansvar for å lage de kreative løsningene, men da med utgangspunkt i brief fra Akvariet. Et unntak er bursdagskonsept, det er det Oktan som har laget i sin helhet i samarbeid med markedsteam og i slike saker blir gjerne ikke så mange involvert opplyser markedsdirektør. Et viktig prinsipp i markedskommunikasjonen deres er at de ikke skal latterliggjøre dyrene. Byrå har ingen påvirkning når det kommer til hvilke bevaringsprosjekt Akvariet arbeider med.

Et av temaene for intervjuet var en svært kritisk innlegg i BA som handlet om hvordan Akvariet i Bergen er en institusjon som tilhører fortiden og at det er galt å holde dyr i fangenskap (Gjelsvik 2018), samt Akvariets direktør Geir Olav Melingen motsvar til denne kritikken. Hvor han forklarer at målet er å skape et nytt og moderne kunnskaps- og formidlingscenter om livet i havet, marin forskning og marine næringer (Melingen 2018). Markedsdirektør bekrefter at deres arbeid og mål med nye Akvariet på ingen måte er å bli et nytt Disneyland, de skal være ekte og ærlig. «*Dette skal skje på dyrene sine premisser, vi skal ikke være en showarena, men vi skal ha et hint av noe gøy*»

Når det kommer til ordbruk og bevissthet rundt dette har de ikke noen rettingslinjer, «ordbok» eller dette som en del av sin onboarding prosess.

Vi får informasjon at Akvariet ikke har noen form for planer når det kommer til kommunikasjon ved krisehåndtering, eller standardsvar ved kritikk. Kun en policy om at alt skal besvares, og det skal på en ordentlig måte.

Dyrevelferd og fangenskap

«Dyrevelferd står øverst, men det understrekes at man må tenke to tanker. Man må også tilfredsstille publikum. Har man ikke gjester har man ikke lønn til de ansatte eller mat til dyrene». Markedsdirektør legger til at det er kostbart å drifte en attraksjon som Akvariet, *«for at hjulene skal gå rundt må alle strekke seg, det gjelder både dyrene og de ansatte».*

«Under nattvandring har vi dissekering av fisk og slanger, etc. som kan føre til kritikk. Noe vi er beredt på å ta, man ønsker å være ærlig og det handler om læring. Så lenge man har gode svar vil man kunne gjøre mye og stå i kritikk.»

Akvariet har ingen dialog med dyrevernerorganisasjoner som eksempelvis NOAH eller Dyrevernalliansen.

Samfunnsansvar

I denne delen av intervjuet ble igjen motsvaret til BA Akvariet Direktør Melingen diskutert, og hans utsagn:

«Vi ser det som vårt samfunnsansvar å bidra til at så mange som mulig får kunnskap om livet i havet, om hvordan vi kan produsere mat i havet på en sunn og bærekraftig måte, om hvordan vi forsker på havet og om havets betydning for planeten og helsen vår. Hvorfor ønsker vi å gjøre alt dette? Fordi svaret på flere av de store samfunnsutfordringene i verden står overfor ligger i havet» (Melingen 2018)

Dette utsagnet fikk gruppen til å undre om Akvariet i fremtiden i større grad vil se det som sitt samfunnsansvar å fremme norsk marin matproduksjon og oppdrettsnæring og at kanskje ikke lenger sjøpattedyrene, pingvinene og reptilene ville ha en så naturlig plass ved Nye Akvariet. Dette avkrefter Markedsdirektør og legger til *«samfunnet har alt å tjene på at vi lærer de besøkene om alle synergier, at alle dyr har følelser og at man skal ta vare på alt liv».*

«Ønsket er at nye Akvariet skal være en hybridinstitusjon med ulike arenaer for å vise frem ulike aspekter ved verdenshavene. Slik at man kan få presentert forskning fra blant annet universitetet og Havforskningsinstituttet. Samt oppdrettsnæringen som gjerne da blir sponsorer». Målet er at Nye Akvariet skal være så transparente og at man i større grad skal kunne involvere publikum. *«Ved en mulig flytting vil vi få mulighet til å «stokke kortene» på nytt».* Samtidig påpeker hun at de skal ha med seg de dyrene man har i dag, og samtidig ha et enda større fokus på ansvaret vi har for livet i havet. *«Vi skal være et sted for utdanning, lek og læring».*

Læringsarena

Akvariet omtaler seg selv som en læringsarena, og vi ønsket derfor å høre om hvordan deres arbeid som oppdragende aktør og læringsarena tas ut.

I dag har de et samarbeid med oppdrettsnæringen og presenterer et forskningsprosjekt med et nytt system for vasking av lakselus, samt at de har en utstilling om livet i merrene oppdrettslaksen lever i. Dette synliggjøres for de besøkende på Akvariet, men benyttes lite i markedsføringen. «*Her har vi forbedringspotensial*» sier Markedsdirektør. «*De voksne som besøker oss ser disse utstillingene, og samarbeidsprosjektene er av interesse*». Som utstillingen de tidligere har hatt om regnskogen i samarbeid med Regnskogfondet.

Akvariet går lite aktivt ut mot skoler, da dette er svært resurskrevende. «*Det er noen skoler som har mulighet til å betale oss for slike besøk, men ikke mange*». Akvariet får en del henvendelser i løpet av året og prøver så langt det lar seg gjøre å gi disse klassene omvisninger, pluss litt ekstra info. Dette er ofte folkehøgskoler som har relevante fag i forhold til Akvariet. «*De får da se røktergangene og hvordan det er å jobbe som dyrepasser*».

«Vi hadde en kampanje i 2017 som het «Plastbyen». Da dro en dyrepasser rundt på barnehager og barneskoler (opp til 4-5 klasse) for å oppfordre til deltakelse med «byggverk» til «Plastbyen», samt at vi da ga info om konsekvensene ved å kaste søppel i naturen. Flere elever som hadde deltatt og fått besøk av en dyrepasser på sin skole kom på besøk til Akvariet utenom skoletid. Vi ønsker å søke om midler for å gjøre mer av slike aktiviteter ut mot grunnskolen. Plastbyen skal videreføres i 2018, og da ønsker vi å jobbe mer målrettet med å få komme inn på ulike skoler i Bergensområdet».

Markedsdirektør forteller også at de har en «app» som gjester kan benytte når de er på besøk. Denne skal øke læringsopplevelsen, og er koblet til sensorer på Akvariet som gir deg en interaktiv opplevelse under besøket.

Gruppens refleksjon etter intervjuet

Om man ønsker å være en samfunnsaktør og læringsarena må man gå foran som et godt eksempel. Vi registrer blant annet at man på tross av retningslinjer om å ikke latterliggjøre dyr i markedsføringen har man likevel kampanjer som kan oppfattes på en slik måte med pingviner og krokodiller med hatter og konfetti for å markedsføre bursdagskonseptet.

Besøker man nettsiden oppleves denne som visuelt tiltalende og den er lett å navigere på, men vektingen er preget av salgsutløsende informasjon som åpningstider, «kjøp billett», «bursdagsfest» og aktivitetskalender. Man må gjøre en innsats for å finne informasjon om eksempelvis visjon, bevaringsprogram eller dyrevelferd. Dette er tema man gjerne forventer ville hatt en større plass på nettsiden til en stiftelse som først og fremst ønsker å fronte seg selv som en læringsarena.

Vi tror det finnes en mulighet til å kapitalisere på skolebesøk, selv om Akvariet ser på denne aktiviteten som resurskrevende. Det kan tenkes at det ligger et uforløst kommersielt potensial i dette. Ved å besøke skoler og fortelle om Akvariet og viktigheten av parker som dem vil de kunne vekke nysgjerrigheten hos elevene som igjen tar dette opp med sine foreldre, som igjen kan resultere i besøk og billettinntekter. Dette oppfattet vi at skolebesøkene de gjorde i sammenheng med «Søppelbyen» hadde resultert i.

Med tanke på det tidligere omtalte skiftet internasjonalt innen synet på akvarienæringen, tenker vi at samarbeidsprosjekt med oppdrettsnæringen, som også er en næring under massiv kritikk, muligens kan være et lite strategisk trekk av Akvariet. Kritikken mot denne næringen går mye på marin forsøpling, samt dårlig dyrevelferd. Det er viktig at akvarier og dyrehager går foran som et godt eksempel hvis de skal overleve (South Carolina Aquarium 2016b). Dette gjelder i alle ledd. Hvem de samarbeider med, om produktene de selger i suvenirbutikken sin er bærekraftige, at de resirkulerer søppel og selvsagt har god dyrevelferd.

VEDLEGG II, Oppsummering av intervju med ledersekretær for NOAH

Intervjuet ble gjennomført 22. mars 2018 via telefon. Det ble gjort lydopptak som ble samtykket til, for å kvalitetssikre at man fikk med seg det som ble sagt. Spørsmålene ble sendt ut til ledersekretær i forkant, omtrent en uke før intervjuet, slik at de skulle ha mulighet til å forberede seg. Noe som var viktig for oss ved dette intervjuet var å forsikre NOAHs representant om at vi i denne forskingsprosessen ønsket å opptre som upartisk. Dette for å minimere sjansen for at NOAHs representant ville gå i forsvarsposisjon, og med det miste muligheten for en dialogbasert og nyansert samtale slik vi ønsket.

Under følger en oppsummering av intervjuet med NOAH, representert ved deres ledersekretær.

NOAH sine viktigste interessegrupper

NOAH definerer sin interessegruppe til alle, da deres mål er å øke bevisstheten hos det norske folk om dyrs rettigheter og verdien dyr har i samfunnet. De jobber en del for å treffe «mannen i gata», men det viktigste arbeidet de selv mener å gjøre er å jobbe for politiske endringer. Ut i fra informasjon vi får identifiserer vi to grupper som NOAH jobber mest opp mot. Disse er deres egne medlemmer og politikere.

«Våre medlemmer kommer fra alle samfunnslag, og man har medlemmer som blant annet er jegere, selv om NOAH er mostander av jakt. NOAH jobber bredt og er en organisasjon som utgjør en positiv forskjell i samfunnet, selv om man ikke er enig med alt.» Ledersekretær fra NOAH drar en parallell mellom å støtte dem og støtte et politisk parti, man er gjerne ikke enig i alt, men kjernesakene er så viktige at man likevel velger å støtte.

Dyrerettighetserklæring

NOAH har en dyrerettighetserklæring som de jobber ut i fra. Vi ønsket å høre hvordan institusjoner som Akvariet passer inn i denne. Er det mulig for et akvarium eller dyrehage å oppfylle dyrerettighetserklæringen?

Svaret på dette var svært tydelig fra NOAH sin ledersekretær. Å tjene penger på dyr for folks underholdning er ikke greit i henhold til erklæringen. *«Om dyr i fangenskap er nødt å gjøre show, er det uansett ikke greit. Dyr er ikke til for mennesker. Akvarier og dyrehager er institusjoner hvor målet er å tjene penger på å stille ut dyr for menneskers underholdning og det i seg selv strider mot hvordan NOAH mener dyr skal bli behandlet, så nei.»*

Som et oppfølgingsspørsmål spurte vi om det eventuelt var arter det var ok å ha i fangenskap og stille ut i akvarier, som for eksempel fisk og reptiler. Til dette var svaret også nei. Dyr i fangenskap på menneskers premisser er uansett ikke greit. De mener det er viktig at man anerkjenner at dyr har egenverdi, og da kan man ikke skille mellom ulike arter selv om det gjerne er noen arter det er lettere å holde i fangenskap enn andre.

Ledersekretær hevder at ved slike institusjoner blir et dyrs verdi målt opp mot hvor spennende publikum synes den enkelte arten er. Hun legger til at hvis det skal være unntak når det kommer til denne typen dyrehold, så må det være dyr som er reddet fra forskning, slik som for eksempel sjimpanser som har blitt brukt til medisinske forsøk. *«Disse er «non-releaseable», og da er det fint at de får leve ut livene sine i såkalte «sanctuaries»»*

På oppfølgingsspørsmål om parker som tar inn såkalte «non-releasable» dyr fra det fri, er svaret «*det kan være mange måter man kan prøve å legitimere at man har dyr i fangenskap. Men, så lenge det er på menneskers premisser og for vår underholdning er det ikke greit*».

Akvarier og dyrehager

De fleste akvarier og dyrehager ønsker å bli sett på som læringsarenaer og som en del av dette er flere involvert i både forskings- og bevaringsprosjekter. Det var derfor viktig for intervjuer å høre NOAH sine meninger om arbeidet disse institusjonene gjør innenfor disse områdene. NOAH mener at akvarier og dyrehager som bidrar til forskings- og bevaringsprogram ikke gjør dette for å redde dyrearter, men gjør det for å tjene penger på å ha dyr i fangenskap. Ledersekretær påpeker at det er viktig at man ikke glemmer at dette er en business.

«De gjør jo ikke dette for å redde dyrearter, de gjør jo dette for å tjene penger på å ha dyr i fangenskap. Det kan godt hende de gjør gode ting og har gode intensjoner, og i tillegg prøver å bevare arter, men målet deres er å tjene penger på dyr i fange skap. Tror at dyrehager og lignede institusjoner ofte vil fremstå som om de gjør noe godt for dyrene på denne måten. Men, man må ikke glemme at i bunn og grunn så tjente de penger på å ha dyr i fangenskap» Ledersekretær NOAH

Ledersekretæren mener at forskning bare er enda en unnskyldning for å få ha dyr i fangenskap. Intervjuer kommer med en del eksempler og belyser uttalelser fra forskere og næringen som har rasjonalisert med at det må være slik at det er verdt å ha noen dyr i fangenskap som lever helt greie liv. Fordi, ved å forske på dem kan man redde ulike arter fra utryddelse i det fri, samt på sikt gjøre livet til dyr i fangenskap bedre.

Ledersekretær spør intervjuer

«Det første jeg vil tenke er at de store sjøpattedyrene sine liv er mye verre enn ok. Det er jo en etisk tankegymnastikk, om man kan ofre noen for mange. Da er jo spørsmålet, hva får de forsket på ved å se disse dyrene i et basseng? Hvor de gjør triks? Får man sett, eller får man lært noe som skal benyttes i en helt annen setting i havet ved å se på dem i et basseng? Er det reelt eller er det en unnskyldning? [...] jeg mener at dette bare er enda en unnskyldning for å tjene penger på dyr, de klarer å vri det til å se ut som at de gjør noe positivt. Det er viktig å huske på at de har alt å tape [...] så hvis de klarer å overbevise oss om at de gjør noe nødvendig, da er det jo gull, da har de lykkes med noe som gjør til at de kan fortsette med utnyttelsen sin av dyr. For det finnes forskingsprosjekter på dyr i det fri som gir mye bedre data [...] og er det prøver man eventuelt ikke får tatt i det fri, er det verdt det? Og er det reelt at vi trenger den informasjonen?»

Kan dyrehager og akvarier ha en rolle i samfunnet?

NOAH er bevisst på at mange mener at det kan være positivt fordi det lærer samfunnet noe om dyr, men ledersekretæren legger til at man må tenke på hvor mye man egentlig lærer av å se dyr i en kunstig situasjon. De mener at slike institusjoner er med på å opprettholde et syn på at dyr er noe vi mennesker bruker til underholdning. Man sender et signal om at sånt er greit, ved at vi tar oss til rette på den måten.

NOAH har ikke noen spesiell kritikk rettet mot Akvariet i Bergen, annet enn den samme de har tilsvarende parker. De har registret at Akvariet skal reetablere seg i et nytt og større bygg,

og kommer til å følge nøye med på hva dette vil innebære. Om de ønsker å ta inn flere nye arter, kommer NOAH til å stille seg kritisk til dette.

Som et oppfølgingsspørsmål spurte intervjuer om NOAH gjør noe konkret for å bedre dyrevelferd/vilkår i dyrehager og akvarier. Ledersekretær svarer at om de får høre om saker eller hendelser som er kritikkverdige eller som bryter norsk lov, kan de ta på seg jobben om å varsle samt prøve å få økt fokus på den aktuelle saken. Ledersekretæren sier videre at NOAH skal fungere som en «vakthund» som følger med og eventuelt anmelder kritikkverdige forhold i Norge. De jobber opp mot norsk lov og mattilsynet for å påvirke og for å få endret norsk lov til det bedre for dyrene.

NOAH gjør ikke noen form for aktivitet for å komme i dialog, eller kunne påvirke akvarier eller dyrehager i Norge. På spørsmål om de kjenner til akvarienæringens sine egne kvalitetssikringsorganer, som IMATA og EAZA, og hva NOAH eventuelt tenker om deres arbeid er svaret nokså kort. Ledersekretæren har hørt om IMATA, men ikke EAZA. Det hun tenker om IMATA er at de jobber på vegne av folk som jobber med/utnytter dyr. Samt at de kun fremsnakker trenere og sier at dyrene har det gøy, men hun understreker at hun ikke har satt seg nok inn i dette.

Trening av dyr i fangenskap

Når vi ber ledersekretær fortelle litt om hennes kjennskap til dyretrening og bruk av teknikken positiv forsterkning er hennes umiddelbare respons at det i alle fall høres bedre ut enn straff. Hun forteller videre:

«Jeg vet at steder som bruker såkalt positiv forsterkning, så er det jo det at de ikke mater dyrene i forkant så de er sultne, så de får mat for å gjøre noe. Er det så bra da? Er det positivt når de er sultne og vil ha maten sin og får ikke mat før de har gjort som de skal? Det er det som ligger bak når man benytter det begrepet»

Hun reflekterer videre rundt dette med hvorfor dyrene lar seg trene, at det er fordi de må, at de er redd fordi de har opplevd straff eller er sultne. *«Hvorfor skal en sel ha en time med show, tre ganger om dagen?»* spør hun. Man ser jo ikke dette i naturen, og avslutter med at dette begrepet med positiv forsterkning er noe man lett kan la seg lure av fordi det kan høres positivt ut.

Blackfish og SeaWorld

NOAH opplever dokumentaren Blackfish som svært effektiv. Den gir mottaker en annen side av en sak de gjerne tror de vet mye om. Blackfish setter fokus på dyret som individ, og også trenerne som ikke har det bra i denne settingen. Man ser ikke lenger på dyret som en del av en art, men som et individ og dokumentaren er dyrets historie. NOAH selger dokumentaren i nettbutikken sin, og mener at den viser virkeligheten av fangenskap på en veldig god måte.

På spørsmål om NOAH sin oppfattelse av vinklingen i dokumentaren, sier ledersekretæren at så langt det er kjent for henne er alt som vises i Blackfish sant, selv om SeaWorld sikkert synes at det er en unyansert fremstilling. Hun innrømmer at dokumentaren er ensidig, men sier at hun vet ikke hva de kunne vist som kunne gjort opp for den lidelsen de dyrene har. Hun gjentar seg selv ved å si *«hva er det som er så positivt, at det gjør opp for det grusomme de gjør?»*

PETA og NOAH

NOAH har samme standpunkt som PETA og de jobber for de samme målene, men organisasjonene jobber veldig forskjellig. PETA er kjent for sine ekstreme stunts, og massive bruk av PR og kjendiser for å få frem sine budskap.

NOAH jobber primært politisk for å endre lovverket og for å spre budskapet om norsk dyrehold. De er opptatt av at alt de sier skal være faktabasert og ønsker å benytte tall fra forskning når de uttaler seg. Av samarbeid med andre organisasjoner er de medlem av Fur Free Alliance. Ellers informerer ledersekretær om at de har en god dialog med andre dyrevernorganisasjoner.

Gruppens refleksjon etter intervjuet

Inntrykket gruppen sitter igjen med etter dette intervjuet er hvor sikre NOAH er i sin sak når det kommer til hvordan akvarier og dyrehager driftes. Selv om vi opplever at de har en tilsynelatende lav og eller i alle fall utdatert kunnskap om denne næringen.

Bakgrunn for denne påstanden er ut i fra den kunnskap gruppen har tilegnet seg om dagens situasjon når det kommer til dyretrening og velferd ved moderne dyrehager og akvarier. Grunnlaget for påstanden om NOAH sin manglende innsikt eller kunnskap er at ledersekretær ved flere anledninger kommer med «faktaopplysninger» som at dyrene blir sultet, eller at positiv forsterkning er synonymt med at dyret har blitt straffet tidligere, eller at dyrene har show tre timer for dagen. Selv om ledersekretær presiserer at NOAH sin kommunikasjon og arbeidet til en hver tid skal være faktabasert.

Vedlegg III: Utdrag fra informasjonsbrosjyre om Nye Akvariet

Hjertet i den marine klyngen

Glem Akvariet slik du kjenner det. Vi vil skape et nytt og moderne kunnskaps- og formidlingscenter av internasjonalt format. «Nye Akvariet» skal være hjertet i Bergens marine nærings- og kunnskapsklynge.

Da Akvariet i Bergen åpnet i 1960, var det Nord-Europas største og mest moderne akvarium. Gjennom nesten 60 år har Akvariet vært en av Bergens viktigste attraksjoner, fordi Akvariet har vokst og utviklet seg i takt med tiden.

Nå har vi ikke plass til å vokse og utvikle oss videre. Men det er nettopp å vokse Akvariet må for å kunne være relevant i 60 år til. Derfor ønsker vi å skape noe helt nytt.

Bergensregionen har blitt en internasjonalt ledende region innenfor havforskning og havnæringer. Nå er en sterk marin kunnskaps- og næringsklynge i ferd med å skapes i Bergen. Akvariet er ikke bare en naturlig del av denne klyngen. Akvariet bør være selve hjertet i Bergens marine klynge.

Uten aktørene i den marine klyngen blir vi en fornøylespark. Og uten Akvariet mister klyngen en fremtidsrettet formidlingsplattform der de når svært mange mennesker.

Dagens anlegg setter oss ikke i stand til å ta skrittet inn i en ny tid. Derfor vil vi realisere «Nye Akvariet», et internasjonalt ledende formidlings- og kunnskapssenter om livet i havet, marin forskning og marine næringer.

«Nye Akvariet» bygger på tre pilarer:

- Havforskning: Bergen har verdens ledende havforskningsmiljø
- Næring: Verdens ledende næringsaktører innen havbruk og marin teknologi er lokalisert i Bergen

- Formidling: Akvariet i Bergen er et av Nord-Europas mest anerkjente og best besøkte akvarier, samtidig som Bergen har et svært sterkt media- og teknologimiljø.

«Nye Akvariet» skal vise hvordan livet i havet er uløselig knyttet til menneskeheten, vår helse og vårt livsgrunnlag. Det skal vi gjøre gjennom å være den marine klyngens formidlingsplattform.

Dagens akvarium på Nordnes tåler ikke videre vekst og utvikling. Skal Bergen ha et livskraftig akvarium i fremtiden, må vi bygge nytt. **Dersom Bergen mister Akvariet, vil en institusjon forsvinne, ikke bare fra byen, men fra Norge.** Ingen andre norske byer har et akvarium som vårt, og ingen andre byer har en sjøfarts- og fiskerihistorie som Bergen.

Derfor er det på tide å hente frem tidligere havforskningsdirektør Gunnar Rollesens gamle visjon om et akvarium i Bergen, og oversette den til vår tid: **Vi vil bygge et verdensledende kunnskaps- og formidlingscenter som skal være hjertet i den marine klyngen i Bergen.**

Erik Bøckmann
Styreleder

Geir Olav Melingen
Direktør

Verdens marine hovedstad

Verdens største oppdrettsselskaper hører hjemme i Bergen. Det samme gjør noen av verdens ledende marine forskningsmiljøer.

Siden Akvariet i Bergen åpnet dørene for 57 år siden, har det vokst frem en omfattende, moderne havbruksnæring i Norge. Ifølge Sintef har norsk sjømatnæring i perioden fra 1970 til 2014 nær tidoblet sitt verdiskapingsbidrag. Den største veksten har kommet i perioden etter 1990, og den er ventet å fortsette. I 2050 antas det at den marine verdiskapningen i Norge vil beløpe seg til 550 milliarder kroner.

I dag er ikke sjømatnæringen bare viktig for vår region, men også for Norge og verden. FN har gjentatte ganger anerkjent at bærekraftig fiskeri og havbruk er viktig for å sikre nok mat til verdens voksende befolkning. Her spiller Norge og Vestlandet en svært viktig rolle. Norge eksporterte sjømat for 91,6 milliarder kroner i 2016. Norsk sjømat ble eksportert til 146 land.

Bergen er sentrum for norsk sjømatnæring. Ikke bare landets, men verdens største oppdrettsselskaper har sine hovedkontor i Bergen. Tre av verdens seks største oppdrettsselskaper har adresse Bergen, der vi også finner en verdensledende sjømatklynge. Seafood Innovation Cluster har 146 medlemsvirksomheter med 15.000 ansatte. Virksomhetene i clusteret hadde i 2015 inntekter på svimlende 57 milliarder kroner.

Bergenske Marine Harvest er verdens desidert største lakseoppdrettsselskap målt i slaktevolum. Marine Harvest slakter nesten like mye fisk årlig som de tre neste oppdretterne på topp 6-listen til sammen. På andreplass på listen finner vi Lerøy Seafood Group, mens Grieg Seafood innehar sjette-

plassen på verdensrankingen. Bergen er også hovedsete for store aktører innenfor hvitfisk og pelagisk fiske. Norges Sildesalgslag er verdens største markeds plass for pelagisk fisk, mens Lerøy Seafood Group forventer å selge 120.000 tonn hvitfisk i 2017.

Det er ikke bare havbruksnæringen som har utviklet seg med base i Bergen. Byen vår har også utviklet sterke marine kunnskapsmiljøer, og huser noen av verdens ledende forskningsinstitusjoner knyttet til hav, sjømat og ernæring. Under FNs havkonferanse i New York tidligere i år, ble Norge hedret for sin kunnskap og kapasitet innen marin forskning. Norge er faktisk den nasjonen i verden med høyest tetthet av marine forskere. Mange av dem har sin base i Bergen. Bergensregionen har til sammen Europas største konsentrasjon av marine forskningsmiljøer. Gjennom Bergen Marine Forskningsklynge (se faktaboks) har man skapt byens største, samlede forsknings-satsing noen sinne. Forskningsklyngen vil samle opptil 1.000 forskere.

Bergen er også tilholdssted for våre viktigste marine forvaltningsmiljøer. Her finner vi både Fiskeridirektoratet, Havforskningsinstituttet og NIFES. I tillegg er både Veterinærinstituttet og Mattilsynet tungt tilstede i Bergen. Også flere utenlandske marine virksomheter er tungt representert i Bergen.

Utviklingen av bergensk sjømatnæring og bergensk marin forskning og forvaltning har gjort Bergen til verdens marine hovedstad. Med dette som utgangspunkt vil vi skape «Nye Akvariet». ●

Læring og opplevelser hånd i hånd

«Nye Akvariet» skal være et internasjonalt ledende formidlings- og kunnskapssenter om livet i havet, marin forskning og marine næringer.

Forskning, næring og formidling er bærebjelkene i «Nye Akvariet». Med utgangspunkt i den marine klyngen i Bergen vil vi etablere et verdensledende kunnskaps- og formidlings-senter der publikum får lære om marin forskning, marine næringer og livet i havet.

«Nye Akvariet» skal ikke bare være en publikumsattraksjon. Vi ønsker å bidra til at så mange som mulig får kunnskap om livet i havet, om hvordan vi kan produsere mat i havet på en sunn og bærekraftig måte, om hvordan vi forsker på havet og om havets betydning for planeten vår og helsen vår. Vi vil spre kunnskap og vi vil skape lærelyst. I tillegg vil vi bidra til å øke forståelsen for hvordan havbruksnæringen jobber og hvilke utdannings- og karrieremuligheter som finnes i de marine miljøene. Vi har også et mål om å formidle forskningsresultater til et bredt publikum.

Dette kan vi gjøre fordi vi i Bergen har et marint næringsliv og en marin forskningsklynge vi kan samarbeide tett med. Vi kaller

det «Den marine formidlingsmodellen».

I den marine formidlingsmodellen står formidling og lærelyst sentralt, slik illustrasjonen på neste side viser. Her er det ikke bare Akvariets egne folk som skal bidra til å spre kunnskap. Vi vil bygge et senter der både forskningsinstitusjoner, utdanningsinstitusjoner og ulike næringsaktører kan drive aktiv kunnskapsformidling i samhandling med oss på Akvariet. På «Nye Akvariet» skal det være tilbud til barnehager, grunnskoler, videregående skoler, studenter, forskere i inn- og utland, bedrifter, turister og bergensere flest.

I tillegg skal vi fortsette å gjøre det vi har gjort i snart 60 år – nemlig å gi små og store besøkende spennende dyreopplevelser.

På den måten får vi et formidlings- og kunnskapssenter som synliggjør den aktiviteten og de resultatene som skapes i den marine klyngen, parallelt med at vi styrker vår posisjon som en av Bergens viktigste besøksattraksjoner.

«Nye Akvariet» blir et sted der læring og opplevelser går hånd i hånd. ●

Det foreligger tre fremtidsscenarier for Akvariet i Bergen:

1. Vi realiserer «Nye Akvariet» i tilknytning til den marine klyngen i Bergen.
2. Vi utvikler oss videre på nåværende tomt på Nordnes.
3. Akvariet i Bergen innstiller driften som en konsekvens av vi ikke får realisert et av de to øvrige scenariene.

Scenario 1 – «Nye Akvariet»

Det har rent mye vann gjennom akvariet siden vi åpnet dørene på Nordnes i 1960. Havet har blitt en enda viktigere ressurs. Det er bygget opp en sterk havbruksnæring og et sterkt marint forskningsmiljø i Bergen. Vi ser det som vår oppgave å bidra til å formidle kunnskap ikke bare om livet i havet og ulike arter, men også om havets betydning for kloden og hvordan vi utnytter havet i næringsoyemed. Ikke minst ser vi det som vår oppgave å bidra til å formidle ny kunnskap som stammer fra forskning. Det har vi verken plass eller teknologi til å gjøre i dagens anlegg. Skal vi klare å være et viktig og relevant utstillingsvindu i 60 år til, må vi bygge nytt. Og det er nå vi har muligheten.

Det er nå de marine forskningsmiljøene i Bergen skal samlokaliseres for å kunne levere verdensledende marin forskning, fremtidsrettet utdanning og bedre forvaltning og kunnskap i de marine næringene. Vårt mål er å bli hjertet i denne marine klyngen. Vår rolle som marin formidler og læringsarena vil passe perfekt inn i et miljø som baserer seg på forskning og utvikling.

Vi ønsker å være en viktig aktør for Bergen by, og ha en nasjonal og internasjonal rolle ut fra verdens marine hovedstad. Men vi ønsker også å være en viktig aktør for både reiselivsnæringen, havbruksnæringen og ikke minst forsknings- og utdanningsmiljøene i Bergen, gjennom å realisere «Den marine formidlingsmodellen». Det vil vi ikke klare i fremtiden uten «Nye Akvariet». Derfor er det dette scenariet vi jobber for å realisere.

Scenario 2 – Videre drift på Nordnes

Akvariet i Bergen har vært i kontinuerlig drift i 57 år. Selv om anlegget har blitt utvidet

og modernisert i årenes løp, er det fortsatt gammelt. Og vi har begrenset plass. Det er av to årsaker ikke mulig å vokse og utvikle seg videre på dagens tomt på Nordnes.

For det første: Akvariet på Nordnes er uløselig knyttet til Havforskningsinstituttet vegg-i-vegg. Hvert døgn pumpes det 24 millioner liter vann gjennom Akvariet, blant annet via rørsystem i bygget til Havforskningsinstituttet. Denne infrastrukturelle symbiosen mellom Akvariet og Havforskningsinstituttet går mot slutten. En utredning fra Statsbygg anbefaler å samle Havforskningsinstituttet, NIFES (Nasjonalt institutt for ernæring og sjømat) og Fiskeridirektoratet på ett og samme sted. Når Havforskningsinstituttet flytter, vil Akvariet stå overfor omfattende arbeid for å sikre sin helt nødvendige vanntilstrømming.

For det annet: Skal dagens anlegg fornyes, må anlegget stenge i rehabiliteringsperioden. Det innebærer at alle dyrene må tas hånd om av andre, samt at vi går glipp av billettinntekter, i to-tre år.

Scenario 2 er følgelig lite realistisk. Det gir oss heller ikke mulighet til å realisere «Den marine formidlingsmodellen» i en slik skala vi ønsker.

Scenario 3 – innstille driften

Dette er et «worst case scenario» som vi absolutt ikke ønsker. Men dette kan i verste fall bli en uheldig konsekvens dersom ikke et av de to andre scenariene blir noe av. Det er ikke til å komme fra at lokalitetene på Nordnes neppe tåler en videre eksistens hvis vi ser 10 - 15 år frem i tid. Det skyldes utfordringer knyttet til vanntilførsel, som beskrevet ovenfor, men det skyldes også at den bygningstekniske standarden på dagens anlegg er kraftig merket av tidens tann. Situasjonen er såpass prekær at bygningsmassen neppe tåler drift i mer enn 10 år til uten svært omfattende rehabilitering. Dersom vi ikke får realisert «Nye Akvariet» når Havforskningsinstituttet flytter, kan en nedleggelse dessverre bli aktuelt å vurdere. Det er ikke først og fremst synd for oss. Det vil først og fremst være synd for Bergen by, for reiselivet, for de marine næringene, for forskningsmiljøene og for de marine utdanningsinstitusjonene. Derfor er dette i bunn og grunn et urealistisk alternativ. ●

VEDLEGG IV: Samtykke og informasjon om deltakelse i forskningsprosjektet

**Samtykke og informasjon om deltakelse i
forskningsprosjektet
«En kommunikasjonsstudie av Akvariet i Bergen»**

Bakgrunn og formål

Denne studien er et bachelorprosjekt og gjennomføres som avsluttende oppgave i studieløpet «Bachelor i Kreativ Markedskommunikasjon» ved Høyskolen Kristiania Bergen.

Tema for forskningsprosjektet er: Akvarier og dyrehager.

Utvalget til denne studien er valgt ut i fra Akvariet i Bergen sin nåværende kjernemålgruppe, og de vi antar kommer til å være en del av denne om omtrent 10 år frem i tid.

Hva innebærer deltakelse i studien?

Du som informant i denne undersøkelsen vil delta i ett dybdeintervju, med en tidsramme på maksimalt 30 minutter som gjennomføres i Høyskolen Kristiania Bergen sine lokaler i Kalfarveien 78C.

Intervjuer vil bli gjennomført i perioden 9. til 20. april 2018, og det vil bli tatt lydopptak av intervjuet.

Vi ønsker ikke at navn, fødselsdato, adresse eller arbeidsplass oppgis i løpet av intervjuet. Informasjon vi ønsker at informant oppgir i starten av intervjuet er; kjønn, alder, høyeste gjennomførte utdanning (grunnskole, videregående skole, bachelor, master, doktorgrad), antall barn og hvor gamle disse er.

Denne studien krever ingen forberedelser eller spesielle forkunnskaper fra deg som deltaker. Vi ønsker din umiddelbare og ærlige respons, og det er dette som gjør deg til et velegnet intervjuobjekt.

Spørsmålene vil omhandle akvarier og dyrehager.

Hva skjer med informasjonen om deg?

Alle personopplysninger vil bli behandlet konfidensielt, og vi vil etterstrebe full anonymitet.

Det er kun prosjektgruppens to medlemmer som vil ha tilgang til personopplysninger og lydopptak fra denne studien.

Lydopptak vil ikke bli lastet opp på nettbaserte tjenester, som for eksempel skytjenester, og vil kun bli oppbevart på lagringsenheter som minnepenn og låst bærbar PC.

Prosjektet skal etter planen avsluttes 10. juli 2018 og da vil alle lydopptak, personopplysninger og mailkorrespondanse med deg slettes.

Frivillig deltakelse

Det er frivillig å delta i studien, og du kan når som helst trekke ditt samtykke uten å oppgi noen grunn. Dersom du trekker deg, vil alle opplysninger om deg bli slettet.

Dersom du ønsker å delta eller har spørsmål til studien, ta kontakt med Line Louise Røen på telefonnummer 94 32 32 33. Veileder for bachelorprosjektet er Wenche Witberg og kan ved behov kontaktes på Wenche.Witberg@kristiania.no.

Studien er meldt til Personvernombudet for forskning, NSD - Norsk senter for forskningsdata AS.

Samtykke til deltakelse i studien

Jeg har mottatt informasjon om studien, og er villig til å delta

(Signert av prosjektdeltaker, dato_____)

VEDLEGG V: Samlede transkriberinger

Intervju 1 – Gruppe 1 – "Mats"

Intervjuer:

Hva tenker du på når jeg sier Akvariet i Bergen?

Informant 1:

Oof, opprinnelig jeg hadde sagt fisk, dyr, aktiviteter rundt læring og miljø. Og så som forelder – hvordan man kan bruke 30 minutter opp til 2 timer med barn som trenger, ja å få litt ekstra opplevelse.. ja.

Intervjuer:

Ja.. veldig bra. Em

Ut i fra det du sa nå, har du besøkt akvariet i Bergen tidligere?

Informant 1:

Umm, mange ganger. Hehe.

Intervjuer:

Hvem er det du har dratt sammen med?

Informant 1:

Opprinnelig var det med datteren min, hun er syv år nå, går på skolen. Hun kommer fra samme barnehage [som sønnen]. Men nå er det hovedsakelig med sønnen, som er på nesten fire år. Så, vi tar en tur der ofte, de tre av oss, men det er også.. ja. Flere muligheter for å gå bare to også.

Intervjuer:

Kan du si noe rundt... eller husker du rundt hvorfor dere besøkte akvariet, altså hva var... ønsket du å oppnå?

Informant 1:

Jeg ville gjerne at barna mine er kjent med liv på jorda... naturen og at de får se på så mange dyr som jeg så når jeg var barn selv. Jeg hadde mange gode opplevelser på akvariet hvor jeg kom fra... Jeg var ofte på dyrehage og sånne parker. Så jeg vil gjerne at barna mine får det samme. Jeg vil ikke at de blir helt sånn cityboys eller cityjenter hehe. Jeg vil gjerne at de opplever litt mer... litt mer av naturen. Selv om i Bergen man kan få en god smak av naturen rundt byen.

Intervjuer:

Så, en forståelse av..

Informant:

Ja, em, jeg vil gjerne at de ser litt på biodiversitet. At livet det er ikke bare hund og katt og fisk som de finner i fryseren. At de egentlig kommer fra et sted - og at det er så

diverse og så fargerike. At man bør kanskje, ja utforske litt selv, verden for å se flere av de.

Intervjuer:

Veldig.. bra.. svar

Er det noe spesielt du husker fra besøkene da, ved akvariet?

Informant:

Jeg har vært der så mange ganger...

Intervjuer:

Hvis du skulle sagt noe positivt og eventuelt noe negativt da, hvis du tenker litt sånn. Dette synes jeg er veldig bra ved akvariet og eventuelt forbedringspotensiale eller ting du ikke...

Informant:

Jaa, det som er veldig bra da det er at det finns flere seksjoner der man kan se på miljøet... havet rundt Bergen, som er rotunden. Den der mener jeg er veldig bra fordi man ser den verden rundt kysten og på havn. Det som... haitunnelen har high impact, heh, hos familien. Krokodiller og reptiler det er også fint. Jeg mener at det er veldig bra med alle disse forskjellige avdelingene og diversitet. Det som er... mindre bra, for å si det sånn, det er at jeg opplever det som et sted hvor du kan få se på dyret, men ikke lære såpas mye om dyret. Informasjonen på skjermene er relativt begrenset. Og det kunnskapet man får derfra er også veldig begrenset. Så som en sånn showcase det ser veldig bra ut... mene jeg føler at man får, ja som voksen, man får ikke med seg såpas mye av dette. Men barna synes det er kjempegøy for de er ikke den typen som skal bruke 30 minutter for å lese alle forskjellige bitene som står på veggen.

Intervjuer:

Mens for far så blir det... skulle du ønsket litt mer dybde, eller...?

Informant:

Ja, ikke nødvendigvis mye, men... kanskje en liten em, en a4 side per hver akvarie som beskriver litt de artene som er der, hvor de kommer fra. Emm ja, litt mer om... ja litt mer om de. Og ehe, jeg har en liten synspunkt der på at det eneste stedet, i fjor da, det eneste stedet på rotunden, som har en sånn plakat da, som har litt mer info, om det som var i det akvariet, det var den fra NIFES der det finnes to store plakater med masse informasjon og em... jeg mente det var kanskje bra.. ish? Ja, var litt sånn politisk/vitenskapelig poeng om oppdrettsfisk som var kanskje, ja litt på kanten men ja, om det hadde vært så mye informasjon på de andre avdelingene, det hadde vært kanskje litt mer sånn lærerikt.

Intervjuer:

Så det som på en måte var sponset fra oppdretten, der følte du at du fikk informasjon mens det andre, ja..

Informant:

Ja, jeg fikk på en måte.. jeg fikk en melding. Den ble sikkert kjøpt, heh, og jeg fikk den som en reklame men eee... det kunne vært noe tilsvarende på de andre stedene. Ikke

bare at du finner en laks her og her hvis du leter litt skal du se en blekksprut - du får også en liten skrift om hvordan de lever sammen, eller i nærheten av Bergen i havet. Og em, hva er kanskje utfordringen med eee... forurensing og kordan de... ja... ja...

Intervjuer:

Absolutt... hva er din personlige mening rundt akvarier og dyrehager, em, altså... tenker du har de en plass i samfunnet, opplever du at de bidrar med noe til samfunnet? Type, altså enten positivt eller negativt... og tror du dette her er på en måte institusjoner vi vil se i samfunnet, i fremtiden?

Informant:

Jeg er eh... veldig for at sånne institusjoner blir som en del av samfunnet. De... jeg mener det er flott å vise de artene som vi tenker ikke på for de, fordi de er så sant, så fjern av oss så, men jeg har et ja, negativt synspunkt på det for det betyr at vi fanger disse i et bur eller i akvarie, som de ikke er ordentlig tilpasset. Så, ja. Jeg har en sånn dobbel mening om det. Vi bør se på de, vi bør ha... sånne dyrehager og akvarier rundt oss, men vi må også passe på at disse dyrene som som presenteres til oss har et godt liv. At dyrene ikke bare blir fanget inn i disse institusjonene.

Intervjuer:

Ikke bare for å se på men at de skal gi noe tilbake igjen til de også..?

Informant:

Ja, ja..

Intervjuer:

Gi de et godt liv...?

Informant:

Det må gå, ja...

Intervjuer:

Absolutt... Har du noen tanker om hvorfor akvariet ble opprettet?

Informant:

Her i Bergen? Emm, nei det var langt før min tid tror jeg, så jeg har ikke noe kunnskap om historien rundt akvariet i Bergen. Var det en del av NIFES, kanskje havforskningsinstituttet [som-] vil gjerne vise hvordan et, ja, hva lever rundt området.

Intervjuer:

Helt... ja det er et samarbeidsprosjekt mhm.

Emm... har du noe, altså om akvariet i Bergen igjen, har du noen tanker om de bidrar med noe direkte til samfunnet. Så gir de noe tilbake igjen?

Informant:

Hmm... Litt vanskelig å si, emm, for det med å frontere livet i havet det er den del av det de gjør, og de gjør det godt. Hva annet... de de gjør. Jeg er ikke helt sikker. Ja.. jeg er litt sånn "korrump" her, fordi vi har noen prosjekter som inkluderer meg så jeg er ikke helt nøytral.

Intervjuer:
Det går fint

Informant:

Så, jeg er litt for involvert i dette for å være helt.. nøytral. Men, em... jeg har ikke noe, ja... det prosjektet om plast og havet, forurensing, jeg tror at, det er litt utfor det mmm vanlige eem det vanlige mening bak akvariet, men det bidrar til at folk er litt mer oppmerksom på... de problemene, miljøproblemer... rundt ikke bare Bergen men rundt hele verden, så, ja. På den måten de bidrar, em, på med at folk er mer obs på det som skjer.

Intervjuer:

Mhm, så man kan oppsumere det kanskje med... em, hvis jeg skjønner deg riktig, med at de er med på å skape bevissthet..?

Informant:

Ja...

Intervjuer:

Opplysning..?

Informant:

Ja, ja. Det informerer folk om på at det finns problemer som har med å gjøre dyr og hvordan de lever... Eller ikke lever lenger.

Intervjuer:

Ja.. hvis jeg sier underholdningsarena, eller læringsarena, hva synes du er mest beskrivende for akvariet?

Informant:

Underholdning. Det er det. Em... ja som jeg sa litt før da, den læringsarena er relativt begrenset for tiden. Jeg håper at det skal utvikles. Men, em, som underholdningssted, det, jeg tror det når sine mål. Og det er greit.

Intervjuer:

Hva er da viktigst for deg? Når du skal besøke et sted som dette? Som.. akvariet. Er det eksempelvis pris, eller underholdning, eller gode presentasjoner eller..

Informant:

Em, litt av alt egentlig... mmm... Pris i forhold til kvalitet hehe, mmm, jeg vil gjerne se det jeg betaler for. Jeg mener at prisen den er ikke så veldig høyt i forhold til resten av underholdningsbransjen i Norge. Det er relativt ok tror jeg... Hmm. Ja, hva er viktig for meg da... kan du ta spørsmålet igjen?

Intervjuer:

Ja, hva er viktigst for deg hvis du skal besøke en slik park.. og da er det, kan det jo være for eksempel pris, underholdning gode presentasjoner, ulike dyr, læring, tidsfordriv, at de har en god restaurant, at de ofte fornyer seg, har nye utstillinger

Informant:

Ja, absolutt. Den delen ja, at de fornyer seg litt hehehe, mmm... ja gode presentasjoner det er viktig. Jeg vil ikke bare se på en ting som ikke er relevant for meg når jeg kommer der. Jeg vil gjerne se på litt diversitet. Jeg vil gjerne se på mange forskjellige ting som er, ja fargerike, [ord som ikke oppfattes] hva som helst, men... jeg mener at man må kunne bruke mer enn en halvtime i et sånt sted, ikke se på bare to akvarier med en laks som svømmer på siden fordi den har ikke fått mat i det hele tatt, eller heh nei men jeg... ja den underholdningsdelen er viktig. Den læringsdelen er viktig og, veldig viktig for meg. Spesielt hvis jeg tar barna med. Jeg vil ikke at de bare ser på en fisk. Jeg vil gjerne at de lærer litt mer om fisken. Så... hvis jeg kommer der og det er halvtomt og akvariene står sånn tomt for vann og i ustand fordi man vedlikeholder ikke... jeg blir litt, em, ja forvirret og kanskje misfornøyd. Det med restaurant og vafler og pølser til barna, hmm... det er nok av det tror jeg. Det er bra som det er... men når du har et barn på tre-fire år oppmerksomheten går fort mot restauranten og mot iskrem og sånt. Den plasseringen av isbaren... rett ved inngangen der... veldig dårlig for meg, økonomisk sett hehe

Intervjuer:

Hehehe, dårlig for deg og bra for de hehe

Informant:

Mhm, jeg vil gjerne begynne med krokodillene som ligger på underetasjen, der det finnes ingen is som barna skal spørre om med en gang. Ja, men... heh...

Intervjuer:

Hva føler du er et akvarium eller dyrehages viktigste oppgave. Eller hva det bør være. Hva bør på en måte den...

Informant:

Det bør på en måte... være et sted der det formidles mye om dyrene. Em, biologiske siden, den, em ja. Det bør ikke bare være et sted der du ser på dyr. De bør være et sted der du lærer om dyr, og dyret sitt sin verden. Em, ja... har ikke så mye mer om dette da...

Intervjuer:

Nei men det er bra det. Mer læring?

Informant:

Ja hehe, jeg tror at jeg har sagt det så mange ganger nå at det begynner å bli litt kjedelig

Intervjuer:

Det her er absolutt ikke kjedelig. Det er veldig interessant. Å høre. Mhm. Em, så over til neste del, del tre faktisk. Har vi kommet til. Har du tidligere delt noe innhold på internett som Twitter, Intagram, Facebook eller lignende, om eller med dyr?

Informant:

Ja.. emm. Det har ikke noe å gjøre med akvariet da.

Intervjuer:

Nei, det trenger ikke det dette har ingenting å gjøre med akvariet... (informant: supert) og husker du innholdet i det? Var det liksom humoristisk, eller lærerikt, var det dine egne dyr, samfunnsnyttig....

Informant: Er litt mer koblet til min jobb da. Jeg jobber på institutt for biologi, em, der vi sender studenter på praktisk erfaring, sender de på felt, på tokt, så ja det har vært en god del Instagram-bilder med fisk, på tokt. Studenter som er opptatt med å hente prøver og sånne greier, så hehe, jeg er veldig orientert mot utvikling av utdanningsaktiviteter og rundt biologi. Så jeg er ikke helt nøytral hehehe men ja jeg har delt en god del bilder om dyr og om dyr og insekter og fisk og...

Intervjuer:

Appellerer det til deg, i sosiale medier? Altså, får det din oppmerksomhet når du ser poster i sosiale medier om bilde av dyr, eller...?

Informant:

Ikke nødvendigvis... om du snakker om dyr som videoer om katter som... nei... nei. Det bør være relevant. Det bør være interessant. Jeg vil gjerne se på ting som jeg ikke har sett på før. Em, dessverre jeg reiser ikke så mye, så når studenter deler ting på nettet og jeg ser hva de opplever for eksempel på Svalbard, på andre steder i verden, jeg er veldig giret da. Vil gjerne være med... hehehe, så jeg er veldig... ja jeg vil gjerne bruke sosiale media for å se resten av verden. Nesten på den samme måten som jeg bruker Akvariet for å se em, dyrene som finnes ikke i Norge eller [landet] der jeg kommer fra. Så... ja... Ja. Ja... hehe absolutt.

Intervjuer:

Da, skal jeg vise deg to ulike Facebook-poster som akvariet har hatt. Og her ønsker jeg din ærlige og umiddelbare respons, no filter hehe. Jeg skal først vise deg en liten filmsnutt, som de har postet, så da ser du filmsnutten først, og så leser du teksten som står på siden. Okei?

[macen åpner seg ikke. Det blir litt tullsnakk]

ser videoen

Informant:

Mhm... så det var bare det?

Intervjuer:

Det var bare det, mhm...

Informant:

Mmm... relativt interessant for at fordi man ser at folk tar vare.. ikke tar vare, men... har hensyn på at dyr skal ha det godt. Em, hygiene. Em, helse det er kjekt... det jeg mener, det det her er lenket til akvariet sine aktiviteter, så er det bra at de formidler om det. Mmm... ellers...

Intervjuer:

Hvis du skulle oppsummert den lille snutten her da, med tre ord. Hva ville du sagt da?

Informant:

Emmm... omsorg. Emm. Heh... interesse for dyr... Det er litt mer enn et ord. (intervjuer: tre ting da...) ja... hehe, mmm... en skulle nesten snakke om symbiose mellom mennesker og dyr, at de kan egentlig leve sammen, men i et kontekst som er litt mer som et, ja som et [kan ikke tolkes]

Intervjuer:

... som en interaksjon..? på en måte?

Informant:

Ja... ja...

Intervjuer:

Nei, men det er bra det.

Og så skal du få se en Facebook-post til, men dette er da som du skjønner i billedform. Samme her. Se på teksten og så vil jeg gjerne at du også kommer med tre, på en måte, ord eller ting da til hva du tenker om denne posten.

leser

Informant:

Hehehehehe... (humrer)... ikke veldig gjennomtenkt... mmm...

Intervjuer:

Hvorfor tenker du det?

Informant:

Ehm... presentasjonen er relativt dårlig. Em... "jeg er sulten"... det er ikke det er ikke nødvendigvis det som du vil lese om når de snakker om dyr på akvariet. Jeg er sulten kom og se meg spise... em... den jeg er sulten det er relativt negativt. Det er dårlig. Dårlig kommunikasjon. Mmm... jeg vet hva bakgrunnen for det er at det fins et program der man kan se hvordan de fores, men, jeg hadde ikke gjort det på denne måten.

Intervjuer:

Kan du si tre ting da, hvis du skulle sagt noe om den?

Informant:

Formidlingssett ufornuftig hehe, em...

Intervjuer:

Får du noen følelser?

Informant:

Jaa at kommunikasjonsavdelingen bør eee... hehehe... (ler) må snakkes med. Em... hmm...

Intervjuer:

Så det er ikke noe pos... asså hvis jeg kan oppsummere litt så det er ikke noe positive assosiasjoner til dette?

Informant:

Nei, em, illustrasjonen er litt, nja... den er litt dårlig croppet bilde. Kommunikasjonen er dårlig, teksten passer ikke, den måten det programmet vises er uorganisert. Em... nei det... negativt. Mye negativt. Jeg har ikke noe positivt, men jeg mener ikke... med unntak fra den jeg er sulten setningen: jeg mener ikke det er dårlig om dyret. Det er bare dårlig kommunikasjon.

Intervjuer:

Så da, da kan vi oppsummere med at det appellerte ikke..?

Informant:

Nnn

Intervjuer:

Nei... så, siste oppgave.

Nå skal du få tolv ord av meg, så får du nitti sekunder til å legge de i tre ulike kategorier. Ordene skal rangeres ut i fra om du assosierer de med noe positivt. Da kan du legge dem på det arket. Hvis du ikke har noen assosiasjoner eller det er helt nøytralt så legger du det på nøytralt og hvis du føler det er negativt ladet så legger du det på negativt. Så får du... her er ordene, så da er det bare å legge de ut sånn som du føler.

Informant:

... røkting, hva betyr det?

Intervjuer:

Det betyr... veldig sånn oppdrettsladet ord. Fore, holde i, ja...

jobber videre

Informant:

Litt vanskelig med den her, tar den til siden, vi kan snakke om det... ja...

Intervjuer:

Ja, hva synes du om oppgaven?

Informant:

Ja, em, ikke så vanskelig det... For meg det var relativt lett å finne veien frem. Med unntak for dyretrener og trening. Det har flere meninger. Og, ja.

Intervjuer:

Ja, vil du utdype... litt, da er det noen ord du syns det var litt vanskelig å plassere... eller? som havner litt i mellom eller?

Informant:

For det som er kategorisert som nøytralt her, skal vi se... team sjøløve. Det er ingen mening bak det. Det er bare en team som passer på sjøløve... god eller dårlig, det vet jeg

ikke. Trening/dyretrener. Det er litt sånn ja, det kan godt lenkes til show som er relativt negativt for meg. For det er bare å utstille dyret som objekter. Det... jeg har et dårlig forhold til dette. Men dyretrener det betyr også at disse som skal ta ansvar for at dyrene trenes skal også passe på, og... og sørge for at dyret, dyr har aktiviteter. At de skal ikke bare, bare fanges i et sted og bare bli der uten at man egentlig sjekker at de har det godt (innskudd fra intervjuer: "stimuli"), stimulerer, ja absolutt... så ja det er litt mellom to meninger

Intervjuer:

Ja, så derfor havner trening og dyretrener på nøytral fordi at det kan være begge deler?

Informant:

Absolutt.

Intervjuer:

På positivt da, der har du jo en del ord, vil du forklare litt om hvorfor du har plassert de?.

Informant:

Dyrepasser- jeg mener det er viktig at man passer på. Så det er positivt ladet, om det er det som er ment bak dette ordet. Naturlig atferd det er noe som jeg vil gjerne se oftere. At... fisk dyr og alt mulig skapninger kan egentlig mmm føle seg som hjemme egentlig. Det er ikke nødvendigvis det som skjer heletiden men ja. Presentasjon... ja. Det har å gjøre med formidling av, ja formidling generelt sett. Det er relativt positivt at vi viser hvordan dyret lever, eller miljø... hva miljø består av. Positiv forsterkning, ja. Hehe mmm tror det forklarer seg selv. Dyr i menneskelig omsorg, det kommer vi kommer tilbake til den der videoen som du viste meg, om at en god symbiose mellom mennesker og dyr, og at man passer på at de har alt de trenger. Medisinsk trening em, ja, det viktigste kanskje. Hehehe.

Intervjuer:

Mhm... så du har et forhold til medisinsk trening, og ja.

Informant:

Ja. Ee... ja det er veterinær... [noe lyd som ble uttrykt her, usikker]

Intervjuer:

På negativt ladede ord da, der har du jo også noen ord..?

Informant:

Ja, mmm...

Intervjuer:

Er det noen av de du har lyst til å utdype da, hvorfor de havnet der?

Informant:

Ja, mmm... dyr i fangenskap. Ja, det er relativt negativt... uttrykk. Straff, det vil jeg gjerne ikke se i det heletatt... Hvis man tenker at man skal egentlig fange et dyr et sted, det er ikke for å... for at den skal straffes. Det er kanskje for å vise det [dyret] men vi må også

ha positive tanker. Em, show, em... relativt, ja relativt negativt, for at show, det er et sted der vi prøver å fange publikum rundt et tema, med kanskje et økonomisk bakgrunn. Det er kanskje ikke nødvendigvis formidlings eller læringsbakgrunn. Så, en show for meg det er å skaffe seg penger. Som et sirkus, eller, ja... Foring, ja for meg tanken bak foring er mer å gi mat til et dyr for at det utvikles som man vil. Det er ikke noe vits å gi mat eller god mat. Ja, det er kanskje den litt [hjemlandet] delen av meg som snakker her, hehehe...

Intervjuer:

Det er viktig det, den [landet] delen av oss den trenger vi alle. Mmm... Flott. Da har vi gått gjennom de spørsmålene vi skulle. Men, før vi avslutter, har du noen spørsmål eller noe du har lyst til å legge til?

Informant:

Nja, em... ja kanskje. Som jeg forstår nå så skal vi gå mot en, en ny æra med nye akvariet kanskje i fremtiden, og vil kanskje at den kunnskapen dere får via disse intervjuene kanskje brukes til å få... til å bygge et nytt akvarie som er orientert litt mer mot læring... heh... Om dyr og miljøet. Ikke bare utstilling.. og jeg tror at det er poenget, og jeg vet at det er en del av dette som blir tatt hånd om i fremtiden... nei jeg har ikke så mye å, heh, si da. Jeg er fornøyd med prosjektet uansett, så jeg bare ønsker dere lykke til.

Intervjuer:

Tusen takk. Da skrur jeg bare av opptaket.

Intervju 2 – Gruppe 1 – "Monica"

Intervjuer:

Hva tenker du når du hører akvariet i Bergen?

Informant:

Akvariet i Bergen... hva jeg tenker... hmm... Det første hva jeg tenker på det er egentlig den litt sånn tykke luften som er nede der hvor krokodillene er. Det er det jeg forbinder med akvariet... emmm ... Ellers går vi der med mer... familieutflukt tenker jeg også. To ganger per år, ca.

Intervjuer:

Så da har dere vært på akvariet..?

Informant:

Mhm

Intervjuer:

Så da går dere fast der to ganger i året, cirka?

Informant:

Nei, vi går ikke der fast lenger. Vi hadde innimellom noen år abonnement [årskort] men vi har sluttet med det fordi det ble litt kjedelig for oss voksne å bare gå samme sted, så...

Intervjuer:

Er det ... altså, når dere da har gått på akvariet.. husker du hvorfor dere har gått der? Altså, hva på en måte målet med besøket var?

Informant:

Det er egentlig å ha det litt gøy som familie. Så, vi pleier å ta med alle ungene, så det... vi pleier å være seks når vi går der, og så rullerer vi litt på ting hva vi gjør. Og da var det gjerne såpas dårlig vær at vi ikke kunne gå på tur... vi pleier å ha utflukt hver søndag, og vanligvis går vi på tur til fjells, og da var det helt sikkert, at når vi hadde gått på akvariet vinter og såpas dårlig at vi ikke hadde tenkt at vi kunne gå på tur. Eller hadde ikke lyst...

Intervjuer:

Hehe, ja det har vi forståelse for...

Er det noe spesielt du husker fra akvariet som er... ja, som gjerne er noe ekstra positivt...

Informant (skyter inn):

Ja, haitunnelen. Definitivt. Det er kjekt for oss voksne også. Den er helt topp.

Intervjuer:

Hvis det er noe... noe med forbedringspotensial eller noe du får negative assosiasjoner til... dette besøket, husker du noe av det?

Informant:

Hmm... jeg føler at foringen i seg selv egentlig er veldig spennende, men det pleier å være utrolig fullt der - slik at man egentlig ikke får sett noe.

Intervjuer:

Foring da av...sjøpattedyrene eller bare generelt av alle dyrene?

Informant:

Emm... inne.

...

Krokodillene og så videre... inne. Ute går det egentlig fint, men inne der... men det er vanskelig å gjøre noe med det, sant. Blir vel bare foret en gang per dag eller noe sånt, så det er vanskelig å gjøre noe med det.

Intervjuer:

Men, vil det si at dere har benyttet dere mest av det som inne-område, siden at dere har vært der i dårlig vær, og...

Informant:

Det... kommer an på tidspunkt på dagen, men selvfølgelig er det sjøløvene mest spennende. Ja, vi prøver å komme der også til foring og forestilling.

Intervjuer:

Ja, så kjekt... hva er din personlige mening om akvarier og dyrehager? Emm... har du noen tanker om deres, på en måte... og samfunnsoppdrag for eksempel... rollen i samfunnet?

Informant:

Altså, jeg kommer egentlig fra [Land] og der er det egentlig ganske vanlig med dyrehager. Emm... som har heldigvis forvandlet seg over tid, og er litt mer sånn dyrevennlig nå også. Men jeg synes jo egentlig at det er ganske greit at det fines kun en dyrehage i Norge, for egentlig synes jeg at det er ikke så greit, med det, ja. Men nå har jeg en litt annen tanke da med akvarier og fisker, ja pattedyrene... for meg selv er det sånn følelse at pattedyr, ja nei da går det egentlig ikke så fint, men med fisker der går det nok greit. Kanskje det er helt feil å tenke sånn, men ja. Jeg har ikke sånn så veldig god relasjoner mot fisk, med fisker så ja...

Intervjuer:

Så du tenker da at du har mer forhold til pattedyr, så ja..?

Informant:

Ja, mhm.

Intervjuer:

Har du lyst å utdype litt, liksom rundt tankene dine om at det ikke, at en ikke bør ha på en måte pattedyr da, i fangenskap...? Hvis du har noen tanker om det, selvfølgelig.

Informant:

Mhm. Hva skal jeg si da... Det finns en veldig berømt dikt fra en Østerriksk... dikter om panteren - som beskriver egentlig det veldig bra det hva jeg egentlig tenker, og det beskriver da en panter som er i dyrehagen og dreier sine runder bak disse gitterstavene

der, og lever et liv som ikke er tilsvarende det hva han ville leve når han var ute. Så det med det da, at de er rett og slett innesperret, det er jo de og, ja. Det er nok det da.

Intervjuer:

Opplever du at, altså da hvis vi tenker akvarier da. Em, at de bidrar til noe, altså, noe positivt og/eller noe negativt. Og eventuelt hvorfor?

Informant:

Negativt er jo da, selv om sjøløvene da har noe utvidet område og fint areal, så svømmer jo de i friheten helt andre strekninger, og ikke bare frem og tilbake som de gjør da i akvariet. Mmm... positivt er jo da at... ungene får se dyrene da, men negativt føler jeg likevel at det er... på sjøløvene spesielt. Og kanskje hos pingvinene. Der opplever jeg det ikke jeg det så sterkt fordi de sitter jo hele tiden på steinene, men kanskje de sitter på steinene fordi de ikke har mulighet til å... ja... bevege seg så mye.

Intervjuer:

Mhm, ja... så fiskedelen på en måte, opplever du, forstår jeg riktig at reptildelen og mer det som akvarie-baserte utstillingene at det er, er positivt ladet, mens dyrene...

Informant (skyter inn):

Ja, der opplever jeg hvert fall det ikke så sterkt at, em... de har det helt annerledes i naturen, mens med sjøløvene som beveger seg jo også i akvariet veldig mye.. da blir det så synlig at de.. ja. At de svømmer, altså, sånn stump frem og tilbake fordi de ikke har mulighet til å svømme i en retning i sjøen sånn...

Intervjuer:

Tror du slike parker eller tjenester som akvariet i Bergen har noen plass i fremtiden?

Informant:

Det vet jeg ikke

Intervjuer:

Nei... har du noen tanker om hvorfor akvariet i Bergen ble opprettet?

Informant:

Det har jeg ikke tenkt på.. kunne det enten ha vært å fremme viten om disse dyrene? Eller at det var også med tanke på at skadede dyr kunne få mulighet til å heles igjen, eller , vet ikke... gi dem medisinsk hjelp. I utgangspunkt, og så har, har det blitt noe annet. Nå har de jo bare en liten karantene stasjon for de egne dyr... tror jeg.

Intervjuer:

Har du noen tanker om akvariet bidrar på noen måte til samfunnet?

Informant:

Jo, det er jo viten, formidling av viten.

Intervjuer:

Hvis jeg sier underholdningsarena eller læringsarena. Hva synes du er mest beskrivende for akvariet? Og eventuelt hvorfor?

Informant:

Det er egentlig... det er læringsarena og er, da er læringen delvis underholdende – synes jeg. Det er mer sånn enn omvendt.

Intervjuer:

Det hadde de blitt glad for å høre... hehe

Da er vi kommet til del to av intervjuet. Hva er viktigst for deg hvis du skal besøke en park som akvariet (oppramsing...)

Informant:

Altså, restaurant er definitivt det som er mest... altså som er helt uviktig. Altså den er ikke interessant for oss i det heletatt. Em, Forestillinger er viktige for oss, særlig for de små ungene. Men, for meg er det viktig med disse forestillingene at de lærer seg noe mens de har denne forestilling... Om det er bevegeligheten eller hva som helst, men at de lærer noe. Og så, ja presentasjon om at hvordan akvariet presenterer, ja, dyrene det er ganske viktig... mhm... fint også med litt forandring.

...

Og jeg selv syns som voksen syns det er ganske interessant med disse tavlene ved siden av... har de begynt litt mer med det. – man kan lese der. Det var tidligere nokså dårlig, nå har det blitt bedre. Det kan fremdeles fordypes, jeg ville nok syns at de kunne gjøre der en enda større innsats... Mhm...

Intervjuer:

Hva føler du at dyrehager eller akvariers viktigste oppgave bør være?

Informant:

Den aller viktigste oppgaven de har det er å passe på at dyrene har det bra. At de er i et miljø som er nærmest tilsvarende det hva de skulle ha... i ute i naturen.

Intervjuer:

Så, dyrevelferd og på en måte... mulighet for naturlig atferd?

Informant:

Ja, mhm.

Intervjuer:

Da er vi kommet til del tre, det er fire deler av intervjuet totalt.

Har du tidligere delt innhold i sosiale medier, Facebook Instagram eller lignende om eller med dyr? Og husker du eventuelt hvordan type innhold dette var...? Humoristisk eller...

Informant (skyter inn):

Med dyr sånn generelt?

Intervjuer:

Ja, altså, om du har egne dyr eller det var en morsom snutt med en katt eller om det var lærerik, altså sånn opplysning i forhold til dyrevern eller... en eller annen...

Informant:

Vi hadde tidligere et lite akvarie, og da var der noen fisk oppi der. Jeg husker ikke hva slags fisk det var. Små oransje fisker. Emm... som hadde blitt foreldre, altså det var fisker som hadde fått levende... Du vet hva jeg mener. Hvertfall så har de fått disse små babyer eller hvasomhelst... og da hadde de gjemt seg inn i en sånn, noen planter, undervannsplanter. Men så... ja, men det var overraskende for meg at de fikk levende små babyer, så da delte jeg i hvert fall... de ble da spist av de andre dyrene etter hvert, så da fikk vi lære det også... de må da sitte in en sånn beskyttelsesgreie inne der, om vi hadde lyst at de skulle overleve. Men, ja. Det delte jeg. Og så delte jeg bilder av, vet ikke... ungene med hunden til svigermoren... eller ungene med vår egen hund. Eller, emm. En fin and eller noe sånn.

Intervjuer:

Så, kan du huske om du.. altså når du er på sosiale media for eksempel.. appellerer det til deg, når det er ting med dyr? Synes du det er spennende eller gøy eller interessant på noe vis, når du får det opp i feeden din?

Informant:

Hm... vet ikke. Syns nok at der er fint, mhm

Intervjuer:

Okei, siste del. Da skal jeg vise deg to Facebook-poster som akvariet har hatt, og jeg ønsker din umiddelbare og ærlige mening. Du skal først få se en liten video som de har postet på sin Facebook-profil. Da ser du først filmen og etterpå så leser du teksten som står ved siden av.

Informant:

Da skal jeg si noe hva jeg synes..?

Intervjuer:

Ja, du kan jo begynne med å si hva du tenker generelt om filmen, og hvis du klarer å finne tre ord, som du tenker om denne filmen, om du skulle oppsummert filmen med tre ord. Det kan være følelser, eller..

Informant:

Det var rart... (lengre pause) Og det var klart ikke noe som, jeg vet ikke hvordan jeg skal si det, det hadde noe sånn kunstig... fordi, sjøløven klarte helt tydeligvis ikke å åpne ganen så veldig lenge, bare kort om gangen. Så det var trening, rett og slett. Det var det som kom fram.

Intervjuer:

Fikk du noen følelser?.. i forhold til filmen?

Informant:

Jeg likte den ikke så veldig godt.

Intervjuer:

Nei.. ?

...

Og så... em... skal jeg... det var sånn at det ikke var en god følelse? Du fikk av filmen, fordi det var trening, og du følte at...

(skyter inn) Informant:

jeg følte at sjøløven ikke... nei, det var ikke naturlig atferd og det var ikke noe som han kanskje likte. Vet ikke...

Intervjuer:

Da skal du få se en annen, en post de har hatt med et bilde. Og samme der, lese på den og så beskrive hva du tenker og gjerne oppsummere med tre ord.

Informant:

Mhm... det liker jeg veldig godt.

Intervjuer:

Vil du beskrive hvorfor du liker denne?

Informant:

Det virker litt mer sånn personlig heh... helt tullete å si det sånn, men...

Intervjuer:

Nei, det er ingenting som er tullete her hehe

Informant:

Det virker sånn som at dyret var interessert og nærmet seg kameraet der for å sjekke ut hva det var. Vet ikke om det var fordi han var sulten, men hvert fall var det nysgjerrighet fra dyret, som styrte dette opptak, denne situasjonen da.

Intervjuer:

Har du noen kommentarer til teksten?

Informant:

Hm... tror jeg ikke, nei.

Intervjuer:

Nei, men det er supert det. Så, denne er mer positiv og...?

(skyter inn) informant:

Ja, denne syns jeg er mer positiv fordi det, ja... nysgjerrighet og det var, vet ikke. Dyr styrt, mens det andre var menneskestyrt... ja...

Intervjuer:

Opplever jeg det riktig hvis jeg sier at du fikk en litt, at du føler litt mer relasjon på en måte?

Informant:

Ja, ja. Jeg forestiller meg at det sitter en sånn med kamera, og så kommer dyr nærmere for å sjekke ut hva var for noe.

Intervjuer:

Ja, men kjempefint.

Da skal du få tolv ord av meg. Da får du nitti sekunder på å plassere de i kategorier ut ifra den umiddelbare følelsen du får av ordet. Hvis du ikke forstår eller har noen tanke om hva ordet betyr, så legger du bare ordet ut i fra hvordan ordlyden føles for deg. (forts...)

gjør det

Informant:

Hva sa du hvor man skulle plassere ord som man ikke kjenner til?

Intervjuer:

Da er det bare å plassere ut i fra hvordan du føler at ordlyden er.

ferdig

Informant:

Hva betyr røkting, da?

Intervjuer:

Det er, mer relatert til gjerne fiskeoppdrett, til røkterganger hvor man går og bare forer. Ja, sånn at det er, man kan vel kalle det mer sånn... bare for

Informant (skyter inn):

Emosjonsløst... em, kasting. Ja da var det ganske greit plassert, ja hehe

Intervjuer:

Var det noen av ordene, da bortsett fra røkting av dyr, som du synes var vanskelig å plassere eller du var usikker hvor du skulle plassere?

Informant:

Jeg var så usikkerom show. Det har litt sånn negativt også, men... ja.

Intervjuer:

Hvorfor havnet den på nøytralt da?

Informant:

Den havnet nøytral fordi... jeg ikke akkurat opplever at akvariet i Bergen, altså jeg tror de presenterer de sier det er show, sjøløveshow. Husker ikke helt, kanskje de gjør det ikke, men, så tenkte jeg at det kanskje ikke alltid negativt da. Men, førsteinntrykk var egentlig litt sånn, ess... litt negativt da.

Intervjuer:

Hva synes du ellers om oppgaven, å plassere ordene sånn?

Informant:

Huh... det har jeg tror jeg ikke noen... hehe

Intervjuer:

Kan vi gå gjennom litt de ordene du har plassert på positiv? Har du lyst til å forklare litt hvorfor de ordene... kom i den kategorien?

Informant:

mmm... foring, mat. Er viktig. Trening er også viktig.

Intervjuer:

Kjenner du til positiv forsterkning?

Informant:

Ja, mhm. Det er det fineste trening, trenings... forsterkende... ja. Naturlig atferd, det er bra hvis de kan ha det. Dyrepasser høres veldig positivt ut fordi du passer på dyr. Dyretrener gjerne høres litt mer negativt ut, fordi det er litt mer sånn, det kun KUN på trening og ikke på passing.

Intervjuer:

Ja, så... er det... assosierer du det med litt opp mot disse ordene? At de er litt sånn omsorgsrelatert da, eller?

Informant:

Det høres litt mer sånn omsorgsfullt ut. Mer omsorgsfullt enn dette ordet, for meg.

Intervjuer:

Mhm, ja det er jo for deg vi skal vite nå, så det går bra det

Informant:

Medisinsk trening, havnet på nøytral, fordi jeg forestiller meg det at emmm.. de altså det er nødvendig å gjøre det, for å kunne nærme seg dyrene. Men det må ikke være akkurat sånn at dyret liker det. Men, fordi det er nødvendig så havner det på nøytralt. Det er jo til fordel til dyrene, og trener at dyrene kan det. Derfor havner det ikke på negativt. Presentasjon, det havner på nøytralt for jeg egentlig ikke vet hva de vil uttrykke med det... Presentasjon... presentasjon av dyr, eller presentasjon av... vet ikke, derfor havner det der. Dyr i menneskelig omsorg... det havner på nøytral fordi at, jeg vet ikke. Det føles sånn, det føles ikke positivt og ikke negativt, da. Mens dyr i fangenskap, de er jo fanget. Straff også. Og røkting, ordet røktning hørt veldig sånn... skarp... skarpt ut. Og team sjøløve havnet på nøytralt, for jeg nevnte jo at sjøløvene.. eh, ja. Har det litt trangt der...

Intervjuer:

Men hvorfor havner den på nøytral da, og ikke på negativ?

Informant:

Jeg vet ikke, den kunne gjerne også havnet der.

Intervjuer:

Flott, da er vi faktisk ved veis ende.

Avslutningsvis, er det noen spørsmål du har, eller noe du ønsker å legge til?

Informant:
Nei.

Intervju 3 – Gruppe 1 – "Maja"

Intervjuer:

Hva tenker du når du hører akvariet i Bergen?

Informant:

Jeg tenker at der må jeg dra en dag, med [barnet] når han blir litt større. Og så tenker jeg på pingvinene utenfor, og så tenker jeg på selene... em, jaa... tenker jeg så mye mer enn det egentlig?

Intervjuer:

Det er mye å tenke det

Informant:

Ja, hehe, det holder?

Intervjuer:

Ja, em, har du besøkt akvariet i Bergen?

Informant:

Ja, det har jeg

Intervjuer:

Var du sammen med noen da du besøkte akvariet?

Informant:

Hem, ja, det var jeg nok.

Intervjuer:

Husker du hvem du var der med?

Informant:

Jeg var der i alle fall med ekskjæresten min, em, tror kanskje det var det. Det er jo noen år siden da.

Intervjuer:

Du har ikke vært der med barnet ditt, slik jeg skjønnte det på det første svaret?

Informant:

Nei, jeg har ikke vært der med barnet. Han begynner kanskje å bli gammel nok til å sette pris på det nå da, så kanskje i sommer.

Intervjuer:

Husker du hvorfor dere besøkte akvariet... altså hva var grunnen til at dere hadde lyst til å ta turen dit?

Informant:

Em... det er jo, det er noe å gjøre på da. Noe, ja, en aktivitet som... er litt... utenom det vanlige fra det man ellers gjør, så... det er jo ikke så mye som kan sammenlignes med

akvariet, her i Bergen i alle fall. Det er jo ikke akkurat flust av dyreparker og andre... så det er vel kanskje det som er... gjøre noe annet en dag og, ja.

Intervjuer:

Er det noe spesielt du husker fra besøket? Altså, gjerne noe positivt, eller noe som..

Informant:

Positivt eller negativt?

Intervjuer:

Ja, hehe

Informant:

Ja, jeg husker jo pingvinene da. Og jeg husker selene, og at du kunne se på dem gjennom et vindu, på bakken. Em... og så var det noen reptiler tror jeg, ja. Nei, altså det er jo positive ting, altså kanskje ikke hvis det var noen slanger eller noe sånt så var det kanskje ikke like positivt hehe [kontekst: er redd for slanger].

Intervjuer:

Hehe, ikke like begeistret..?

Informant:

Hehe ikke like begei... mere kanskje sjokkert eller... hehehe

Intervjuer:

Men det er supert, det.

Hva er din personlige mening om akvarier og dyrehager?

Altså... hvis du har noe sånt, altså, har de en plass i samfunnet vårt? Opplever du at de bidrar med noe, på noen måte?

Informant:

Ja, det... det tor jeg. Em, for barn spesielt, å lære noe og oppleve noe... så... ja, absolutt. Det er den positive delen av det... så er jeg jo kanskje ikke like for dyr i fangenskap, men... ja.

Intervjuer:

Har du noen tanker om hvorfor du...

Informant:

... ikke er for det? (intervjuer:ja). Emm nei, ja det er jo den forutsetningen at de ikke har det bra da, men em, jeg har ikke satt meg nok inn i det til å vite at det ikke er tilfellet. Og, jeg tipper at i Norge så har man masse regler for det, så jeg vil jo tro at akvariet ikke er det verste stedet å være... men det er jo noe jeg på en måte bærer med meg i tankene da. Når jeg går sånne steder... at det er litt sånn... litt sånn todelt følelse.

Intervjuer:

Når du sier går sånne steder, vil det si at du har vært i andre dyrehager og akvarium tidligere?

Informant:

Ja, ja, ja, altså, på ferie da

Intervjuer:

Er det en aktivitet som du oppsøker når du er på ferie?

Informant:

Em, ja.. det har vel vært noen ganger, ja

Intervjuer:

Tor du at, sånn type tjeneste som akvariet da, har en plass i vårt fremtidige samfunn?
Altså, tror du det er institusjoner vi vil se...?

Informant:

Jaa, eem... ja, tror egentlig det... kan godt hende at dyrerettigheter kommer enda mer på banen og at det blir enda mer krav om mer plass, eller, jeg vet ikke jeg hehe, vet ikke hvilke krav som finnes jeg. Men, eee, det kan jo være. Ellers så... vi har jo ikke så mange steder å se, disse dyrene da, utenom på internett eller film eller... ja...

Intervjuer:

Har du noen tanker om hvorfor akvariet ble opprettet, i sin tid?

Informant:

Nei, overhodet ikke. Har aldri tenkt over det. Ja.

Intervjuer:

Nei, men det er helt greit det. Det er lov å ikke ha noen tanker i forhold til det.
Men har du noen tanker om akvariet bidrar til samfunnet på en eller annen måte?

Informant:

Altså, med kunnskap i hvert fall, vil jeg tro. Ja... og... ja. Det er vel kanskje mest det...

Intervjuer:

Kunnskap, hvordan tenker du?

Informant:

Em, det blir jo på en måte litt sånn... real life kunnskap da, hehe... det er jo annet å treffe et dyr og se det i virkeligheten enn å se de på film, eller... sånne steder. Å interagere med dyrene, ikke minst, kanskje. I noen tilfeller. Emm... så, jaa... mhm. Er det greit?

Intervjuer:

Em, hvis jeg sier underholdningsarena og læringsarena. Hva synes du passer best til akvariet?

Informant:

Det er vel kanskje læring jeg har tenkt på mest, da. Det tror jeg... men det er absolutt underholdende og. Det er vel, der vel kanskje derfor jeg har gått der selv, som voksen da.

Intervjuer:

Mhm... for å bli underholdt?

Informant:

Jaa... på en måte... kanskje det ikke høres så... fint ut, men det er jo på en måte det. Men hvis jeg skulle tatt med min sønn der, så ville jeg jo med en gang tenkt læring og opplevelse, ja. Ja, heller enn underholdning.

Intervjuer:

Da er vi kommet til del 2 av intervjuet..

Hva er viktigst for deg hvis du skal besøke en park som akvariet?

Er det eksempelvis pris [ramser opp]

Informant:

Em, en av de viktige tingene er at dyrene blir godt tatt vare på... eller da ville jeg følt meg veldig betrygget, da kan jeg gå der på en måte, hvis jeg vet det. Em, med god samvittighet hvertfall, og... ja, pris spiller helt sikkert en rolle for meg. Det... vil jeg tro. Hvert fall hvis du kommer opp til et visst nivå hvert fall kan jeg ville droppet det. Ja, em, sikkert hvilke dyr de har der, em... ja det... kanskje du kan nevne de tingene en gang til?

Intervjuer:

[oppramsing]

Informant:

Altså, hvis jeg, sånn som på akvariet hvor det er... altså byen jeg bor i, så har det sikkert litt å si dette med nye utstillinger og sånn... em, da ville jeg jo kanskje tatt med meg sønnen min, igjen, selv om vi ikke var så lenge siden vi har vært der kanskje. Ser jeg for meg. Hvis det var ny utstilling, ellers er det jo hvilke dyr og em, ja det henger jo litt sammen med om man føler seg underholdt da. Hvis det er noen nye dyr, eller noen man ikke ser så ofte. Em, ja.

Intervjuer:

Ja, det var mye det

Em, vi har snakket litt om hva... akvariet bidrar med. Men hva tenker du at et akvarium eller dyrehage sin viktigste oppgave BØR være?

Informant:

Em, ja... læring, spesielt... og opplevelser... og interagere med dyr. Kanskje kommer.. .man kommer liksom nærmere naturen på en måte da.

Intervjuer:

Da er vi kommet til del 3 av intervjuet, nest siste del.

Har du tidligere enten delt eller postet innhold på sosiale medier med eller om dyr?

Informant:

Hm, jeg er jo ikke så veldig aktiv, kanskje.. krabbe, det husker jeg. Jeg har postet en krabbe en gang, hehehe

Intervjuer:

Hehe, hvis du skulle kategorisert den krabben, ville du sagt det var humoristisk, lærerikt, samfunnsnyttig, ønske om å opplyse dine følgere eller, var det ditt eget dyr?

[Misforståelse, trodde intervjuer sa "eget liv". Latter i rommet.]

Informant:

Åja, mitt eget dyr? Nei, det var ikke mitt eget dyr hehehe

Nei, em... det var jo en ferie da, så det var ikke, det var hvert fall ikke for å... det var mest moro, eller, tror jeg. Det var ikke noe sånn... nei

Intervjuer:

Hva var det med denne krabben da?

Informant:

Vi besøkte en strand med, som hadde mye krabber..

Så da tok jeg bilde av en krabbe...

Intervjuer:

Føler du, når du, hvis du har tenkt over det noen gang da, når du er på sosiale medier.

Legger du merke til poster om dyr, eller, altså...

Informant:

Ja, ja det gjør jeg. Det tror jeg at jeg gjør mhm

Intervjuer:

Har du tenkt, altså hvis du skal reflektere litt over det nå, da. Er det noen spesiell type poster om dyr som du tenker at du stopper opp med?

Informant:

Jaa, dyrevelferd-ting. Em, og så er jo dyr veldig morsomme da, så det er jo en del sånne videoer av dyr som gjør noe morsomme ting eller ett eller annet, så de, de liker jeg å se på hehehe

Intervjuer:

Supert. Da er vi kommet til siste del av intervjuet. Nå skal du få lov til å.. det handler da altså om kommunikasjon, og nå skal du se to Facebook-poster som akvariet har publisert på sin Facebook. Den første filmen er en filmsnutt (etc. Instruksjer)

ser den

Intervjuer:

Hvis du skulle beskrevet denne posten med tre ord, hva ville de vært?

Du kan godt bare si litt hva du tenker om filmen først, hvis du føler det er lettere

Informant:

Jaa, det var en veldig søt film. Søt og morsom. Mmm... med... ja, appellerende til barn da, pga tenksten? Ja, holder det? Det var tre ord det...

Intervjuer:

Det går fint det

Da er det neste. Da er det en vanlig post med bilde du skal få se. Samme her, se på den og les teksten og på samme måte her kan si hva du tenker om den.

Informant:

Emmm, jeg likte den andre bedre... ikke at det er noe, ja, nei hva jeg tenker...

Intervjuer:

Gir den deg en følelse, eller..?

Informant:

Ja, men det er litt sånn. Ja ok, på... tror ikke jeg fikk en like god følelse av denne, fordi at emm... her syns jeg nesten litt synd på selen. Av en eller annen grunn, jeg vet ikke helt... jeg greier ikke å si hvorfor

Intervjuer:

Men du får en følelse, hvertfall...?

Informant:

Ja... en følelse

Intervjuer:

Hva synes du om teksten da? – jeg er sulten kom og se meg spise klokken tretten null null

Informant:

Emm... jo, altså på en måte kan den jo sees på som... mmm... Morsom eller sånn... skjønner jo at en på en måte prøver å opprette en kontakt mellom dyret og den som leser det, kanskje... emm... hemm... jaa... Jeg mangler fortsatt de tre ordene tror jeg. Hehe

Intervjuer:

Du har sagt at du syns litt synd på den. Og... men at den prøver gjerne å skape en interaksjon... det er jo noe... og at det vekker jo en følelse i deg. Det også er jo noe, tenker jeg.

Informant: ja...

Intervjuer:

Så, det er fint det. Det trenger ikke være noe mer enn det (Informant: bekreftende "mhm")

Topp, da skal du få tolv ord av meg. Disse ordene vil du få nitti sekunder på deg, på å plassere i tre kategorier. [osv]

gjør det

Informant:

Hehehe, var vanskelig dette her... eee...

gjør det mer

intervjuer:

ja, hva syns du om oppgaven?

Informant:

Ja, mmm, noen av de var litt vanskelig

Intervjuer, ja, var det noen spesielle ord du synes var vanskelig å plassere?

Informant:

Eee... ja, den var vanskelig [show], den der [røkting] vet jeg faktisk ikke hva betyr

Intervjuer:

Røkting av dyr... det er et ord man bruker mye i oppdretten. Det er sånn at man går bare å kaster ut mat, på en måte foring, ikke interaksjon da...

Informant:

Ja, mmm, ja, altså den der [Show]. kunne jeg sikkert godt plassert et annet sted, men nå havnet den der.

Dyretrener... medisinsk trening, jeg vet ikke helt hva det betyr, egentlig... emm...

Intervjuer:

Det er når man lærer dyrene til å, for eksempel når man lærer dyrene å pusse tenner, ta blodprøve eller at de kan undersøke de uten å bedøve de eller... Det er selvbestemt...

Informant:

Da skulle det kanskje lagt her...

Intervjuer:

Ja, men nå er det slik du oppfatter det som er viktig

Men skal vi gå gjennom først de du satt på positiv kanskje, og så kan vi bare høre litt hva du.. kjapt tenker om hvorfor de har havnet der?.. for eksempel dyr i menneskelig omsorg

Informant:

Ja, mmm, det... det er nok sikkert det omsorgsordet som gjør det til et positivt begrep... at dyret blir tatt godt vare på

Intervjuer:

Naturlig atferd...

Informant:

Da tenkte jeg at dyret får være seg selv, oppføre seg sånn som det skal fra naturen sin side

Intervjuer:

Positiv forsterkning...

Informant:

Ja, den er og litt sånn... jeg kunne kanskje lagt den her, jeg kunne kanskje lagt den der... ja, men det er hvert fall bedre enn negativ forsterkning da for å si det sånn heheheh

Intervjuer:

dyrepasser...

Informant:

Ja, det er ett eee... positivt ord fordi det er en som passer på dyret, så det høres... fint ut.

Intervjuer:

Og team sjøløve..?

Informant:

Ja, altså det skaper sikkert sånn fellesskaps... det høres hvert fall ut som at sjøløvene har det gøy i det teamet. Hehe

Intervjuer:

Men, dyretrener kom på nøytral... hva... hva føler du er forskjell på passer og trener?

Informant:

Emm... jeg tror her, på dyrepasser så er hovedformålet at... em, dyret skal ha det bra... ja det kan jo og være at det ligger i ordet at dyret ikke skal stikke av da, hehehe, at de passer på det, sånn sett... mens med dyretrener så tenker jeg kanskje at man... man trener jo gjerne et dyr for mennesket sin skyld, tenker jeg, at det er ikke for dyret sin skyld at man trener det, så.. det blir kanskje litt..

Intervjuer:

Presentasjon...

Informant:

Ja, det er et veldig nøytralt ord for meg, ja... vet ikke så mer å si

Intervjuer:

Ja, men det er greit det... medisinsk trening tok vi jo... trening, hva tenker du der?

Informant:

Ja, det blir jo masse samme som dyretrener... at de skal lære en atferd eller noe sånn...

Intervjuer:

Negativ, foring.

Informant:

Ja, det høres jo litt sånn, ja det er ikke for dyret sin skyld like mye, eller... hvordan skal jeg forklare det... emm... hmm...

Intervjuer:

Det går helt fint... veldig fint. Og show er på negativ...

Informant:

Em, jaa... ee... som sagt, kunne kanskje lagt det et annet sted, men igjen det er jo kanskje det der at det er for... at det ikke er for dyret... så mye da.

Intervjuer:

Røkting av dyr tok vi jo... litt igjennom. Men ja

Informant:

Ja, ja... det blir litt det samme som foring da, kanskje

Intervjuer:

Og straff, er vel...

Informant:

Ja, det er i hvert fall negativt.

Intervjuer:

Og dyr i fangenskap

Informant:

Ja, altså, det er vel, det er vel de to som kanskje...

Intervjuer:

Så røkting, straff, dyr i fangenskap er de som er mest..

Informant:

... negative ja, tror jeg. Ja.

Intervjuer:

Men topp. Da har vi gått gjennom de spørsmålene vi skulle. Har du noe du vil legge til?

Informant:

Nei, tror ikke det.

Intervju 1 – Gruppe 2 – "Pernille"

Intervjuer:

Hva tenker du når jeg sier akvariet i Bergen?

Informant:

Da tenker jeg fisk og pingvin. Emm... og... krokodille, reptiler. Tarantell. Tenker kafe, Nordnes. Ja.

Intervjuer:

Ja.. har du besøkt akvariet i Bergen tidligere?

Informant:

Ja. Tre ganger kanskje

Intervjuer:

Tre ganger? Besøkte du dem sammen med noen, eller?

Informant:

Em... jaa... med familien. Mamma og ... hva var det, mamma og brødrene mine. Ja. Og så har jeg vært der en gang med en venninne.

Intervjuer:

Mhm... var det i voksen alder du besøkte akvariet, eller var det mens du...

Informant:

Nei, det var kanskje sånn, tenåring. 18... ja er jo voksen da kanskje... 17-18... ja. Husker ikke helt

Intervjuer:

Husker du om det var, altså hvorfor dere valgte å besøke akvariet?

Informant:

Du, nå husker jeg, nå husker jeg en gang til jeg var der. Det var,, jeg var på en sånn leir, fredsleir i Filippinene og da var vi i en gruppe som skulle bli kjent før vi reiste. Og et var der,,, vi var der i forbindelse med at vi skulle bli kjent. Det er den jeg husker best.

Intervjuer:

Hadde det noe med filipinene da, at dere var der?

Informant:

Nei, det var bare at, det er en sånn organisasjon som eter CSV. Som du,, nei så du må,, vi kjente,, jo bare 11 år da. Så ganske unge. Vi skulle bare bli kjent, og gjøre ting sammen. Så da var vi en gang på akvariet. Nå husker jeg det. Men da var jeg der da jeg var 11 da. Så det er litt lenge siden.

Intervjuer:

Ja, så du har vært der noen ganger...

Informant:

Ja, har vært der et par ganger, det kom... det kom litt i tankene nå.

Intervjuer:

Huske... da var det jo for å bli kjent med denne gruppen, men når du for eksempel var med familien din eller venninnen din, husker du hvorfor dere valgte å besøke akvariet?

Informant:

Nei, det er fordi at det er liksom... hvis du skal finne på noe i Bergen så kan du gå på fløyene eller bryggen og når du har gjort det er par ganger så vil du gjøre noe nytt da. Så da... det er en fin måte å vise Bergen på da. Det er jo på en måte ett av... er det ikke ett av Europas største... ettellerannet... så det er ganske god standard da, synes jeg. Fin måte å vise frem hva vi har på.

Intervjuer:

Husker du noe spesielt fra besøket? Også gjerne om du kan trekke frem noe som var positivt og noe var, ikke fullt så bra.

Informant:

Emm... husker at det var veldig gøy å se på de der selene. Når de gjorde triks da, det var gøy. Det var høytaler, og det var... det var et opplegg da. Det var et arrangement. Eller... om du kan kalle det et arrangement da. Så det var gøy. Emm... kan ikke huske at det var noe sånn negativt. Men vi var der på en fin dag... hvert fall da vi var der med familien. Så da var der sol og det husker jeg var veldig positivt. Og så... em... hva mer var det da? Jo kanskje det som var litt mer negativt.. det kanskje var litt dyrt i den der souvenirbutikken da. Ja, men det er jo standard da... så det er det eneste jeg tenker på kan være negativt.

Intervjuer:

Ja. Mhm. Pris. (Informant: ja). Emm... hva er din personlige mening på akvarier og dyrehager?

Informant:

Emm... jeg synes at, dersom dyrene har vært oppvokst og født inn i fangenskap, så er det en annen sak enn hvis de blir, på en måte tatt utenifra da. Men jeg synes jo at det er, unaturlig å ha pingviner i Bergen. Ja... så... noe annet jeg tenker...? det kommer... det er jo, på hvor stor plass de har, og hvordan de bli behandlet. Det er jo noe som jeg ikke vet, men jeg velger jo å tro at her i Norge så har vi så gode... em, vi har veldig... ja, godt dyrevelferd i forhold til resten av verden da, sånn at jeg velger å tro at, håper at de blir behandlet bra da.

Intervjuer:

Em, tenker du at parker som blant annet akvariet bidrar til noe positivt, eller eventuelt negativt ovenfor samfunnet?

Informant:

Em... altså det bidrar jo til å ha... å gi folk noe å gjøre da, en aktivitet. Em... det bidrar til... noe mer positivt, at... Ja, at folk får lære om dyr som ikke vi har naturlig, da. Kan... ja... det er en gøy aktivitet da, hvert fall for hele familien tenker jeg da. Emm... noe negativt det er jo at, at dyr skal jo egentlig være frie. Men... jeg tenker jo av og til at de der burene

til de slangene og sånn er veldig små, i forhold til hva de burde ha vært da. Så det er jo noe negativt, så vet ikke om de får luftes og sånt innimellom, det vet jeg ikke. Men jeg vil, jeg vil ta fram det som negativt da.

Intervjuer:

Hvis du ser noen år frem i tid. Tror du at akvarium og dyrehager fortsatt har en plass i samfunnet vårt?

Informant:

Nei, jeg tror at det kommer til å dabbe av, sånn som det har gjort med sirkus. Det, dyrene er tatt vekk fra sirkus, men det er jo mye mer ekstremt da. Med tanke på at de blir transportert veldig mye. Em... men igjen så er der jo det at, hvis på en måte et dyr er født inn i et fangenskap, eller, å tro at det er... det naturlige habitatet, så tenker jeg at det må være greiere enn hvis de blir fanget da. Ja, men jeg vet ikke hvor mange dyr som blir fanga og satt i fangenskap lenger. Ja... jeg vet ikke... jeg har ikke tenkt akkurat så veldig mye over disse tingene da.

Intervjuer:

Det er bra det. Vi ville ha den umiddelbare responsen din, så Emm... har du noen tanker om hvorfor akvariet i sin tid ble opprettet?

Informant:

Mmm... Nei. Det har jeg ikke. Tenker det er jo, altså det er en måte å tjene penger på. Det er jo en bedrift. Og så, mmm, ja det er jo noe som, jeg tror mmm... er veldig attraktivt da, for mange. Å delta på, eller hvert fall å besøke. Så, det tenker jeg... umiddelbart da.

Intervjuer:

Har du noen tanker om akvariet på en eller annen måte gjør ting for å bidra til samfunnet?

Informant:

Mmm... nei det vet jeg ikke noe om.

Intervjuer:

Nei, det er helt greit.

Emm... hvis jeg sier underholdningsarena eller læringsarena. Hva føler du passer best for akvariet?

Informant:

mmm... underholdning. Hvis at det skal være en læringsarena så må det være mye mer sånn, eller... de gangene jeg har vært der, så går du selv. Og da lærer du ikke så mye som hvis en guide er med da, for eksempel. Så da, em, da tenker leg liksom hvis du går til krokodillene og ja...

Intervjuer:

Hvis du tenker underholdning. Hvilken type underholdning tenker du at du får når du besøker et sted som akvariets..?

Informant:

Em, utenom det vanlige... mmm... det er, hvilken type underholdning... det er... det er jo noe nytt da. Det er imponerende, emm... Det er jo fortsatt en, du lærer jo fortsatt gjennom underholdningen da. Så jeg vil jo påstå at du lærer... en lærende underholdning hvis det kan sies.

Intervjuer:

Absolutt...

Hvis du nå skal,, eller, når du besøker slike parker. Hva er da viktigst for deg hvis du skal besøke en sånn park? Er det: (oppramsing)

Informant:

Emm nei, da tenker jeg at kanskje det viktigste, hvis jeg skulle gått nå i dag, eller i fremtiden. Så tenker jeg at jeg hadde vært mye mer tilbøyelig til å gå der hvis jeg hadde noe bevis på hvordan dyrene ble behandlet da. Noe... ja, vi gjør sånn og sånn, og det er viktig på grunn av sånn og sånn. Og, ja. Da hadde jeg ansett de som mer troverdig. Emm... en annen... hvorfor jeg skulle besøkt det... det er jo, det er jo en... det er for å vise, hvis jeg har besøk av noen, vise fram. Ja. Er egentlig det. Og pris er, em... ikke så veldig viktig, for det er ikke noe jeg kommer til å gjøre ofte da. Sånn at da er det liksom en engangssum som du liksom kan betale.

Intervjuer:

Ja, kjempebra.

Em, hva føler du at et akvarium og dyrehage sin viktigste oppgave BØR være?

Informant:

Det bør være å for eksempel ta vare på dyr som ikke kan overleve ute. Utrydningstruede dyr som, em, ja av en eller annen grunn ikke klarer å overleve på egenhånd. Em... det er jo det som er. Det er jo det viktigste som jeg mener burde vært gjort. Men jeg forstår jo at det kanskje ikke mulig å få tak i alle de typer dyr som de ønsker å ha, med en god grunn da. Så... det mener jeg egentlig er den viktigste misj... eller visjonen da og misjonen til en dyrehage. Em... ikke egentlig underholdningsverdien.

Intervjuer:

Hmh... men kjempebra.

Da har vi kommet til del 3, av intervjuet. mmm... har du tidligere, i sosiale medier som Facebook, (osv) delt, eller... delt eller postet selv innhold om eller med dyr?

Informant:

Jaja, eller em, veldig glad i katter så veldig mye sånn funny cats som jeg liker å publisere. Men det er ikke ofte. Mer før.

Intervjuer:

Mhm... emm... er det andre typer... da er det jo humor, som på en måte er én ting, men er det andre typer innhold som du på en måte har postet, eller... likt eller som du synes er interessant å dele? Sånn læring, eller hvis det er dyrevelferd eller, altså..

Informant:

Må jeg ha delt den?

Intervjuer:

Nei, altså, postet eller delt, men også gjerne hvis du tenk... Hvis du på en måte synes at det innhold med dyr er interessant, så vil jeg gjerne høre litt rundt dine tanker om det også.

Informant:

Emmm... ja det er egentlig mest sånn... ufrivillig moro, med sånn dyr igjen da. Om det skulle være en hund eller hest eller katt. Emm... publiserer jo en del bilder på Snapchat for eksempel da, av kattene mine. At de er... han ene er veldig feit da, for eksempel... ikke sånn sjukelig feit, men sånn... stor katt da. Så det er sånn morsomt da. Litt sånn bipolar katt, så det, det synes jeg er kjempegøy. Emm, og så... men jeg er ikke så god på å publisere og på en måte.. akkurat det med sånn som med dyrevelferd. For jeg synet at det er grusomt å se de videoene som ligger ute, så det er litt sånn, litt nesten litt dobbeltmoralsk, men jeg er kjempe forkjemper for, men jeg er ikke så aktiv, fordi at em... blir litt ignorant da dessverre. Ja, mhm.

Intervjuer:

Det vil si da, at når du får opp sånne forferdelige filmer på, i feeden din for eksempel, scroller du forbi?

Informant:

Ja, jeg gjør det. Jeg får så vondt... ja... det er, em. Eller ja, har tenkt at jeg kan, jeg har forresten sagt at, sende en mail til dyrebeskyttelsen i Bergen og sagt at jeg er frivillig da, at jeg har lyst å bidra på andre måter da, så ja.

Intervjuer:

da, er vi kommet til siste del. Den siste delen består av to bolker, på en måte. Det betyr at, i første dels skal du få se to ulike facebook-poster som akvariet i bergen har, postet på sin facebook. Det første er en liten filmsnutt. Så først ser du filmen, så skal du lese teksten som står ved siden av.

gjør det

intervjuer:

Hvis du skulle beskrevet denne tekste med to ord. Hva ville de vært?

Informant:

mmm... em... det er jo på en måte, det er jo litt sånn, ikke lærerikt, men du lærer jo sånn... Lære liksom, tenker på barn... at du skal pusse tenner. Sånn at det kan være litt læring. Men det er jo, vil ikke si at det er direkte moro, men det er litt sånn vittig da. Ja, og... Tre ord... mmm... litt sånn kul da

Intervjuer:

Får du noen følelse, når du ser det?

Informant:

Jaa, altså jeg tenker jo at det var jo frivillig at den selen ble pusset tenna på, for det er den sikkert lært opp til da. Fordi at jeg vet at det, hun har en hund som blir pusset

tennene på her kveld, og den liker å bli pusset tennene på. Så jeg tenker at det er noe positivt da.

Intervjuer:

Da skal du få se en ny post, det er da i form av et ark. Eem, samme her. Se på et bilde, les teksten, og så gjerne si hva du tenker om den.

Informant:

Mhm, okei. Jeg skal si tre ord her?

Intervjuer:

Hmhm, du kan gjerne si tre ting, om du synes det er lettere, liksom.

Informant:

Okei, emmm... ja, altså jeg synes jo den ser litt trist ut da, på en måte. Men det er jo slik en sel ser ut da. Jeg fikk litt sånn... kom og se meg spise klokken 13... da tenkte jeg sånn, åja, men hvorfor, hvorfor skal vi se en sel spise liksom? På en måte, den klarer det fint selv. Trenger ikke publikum for det liksom. mmm... ja... krokodilleføring... men jeg vet jo på en måte at det er fra akvariet, sant. Sånn at på en måte, det er innafor. Men tenker at hvis jeg ikke visste at det var akvariet, liksom så... em hvorfor skal vi... men det er fordi jeg har en relasjon til de da

Intervjuer:

Ja, så det gjør til at du aksepterer posten bedre, forstår jeg det rett?

Informant:

Ja, ja... kan si det sånn.

Intervjuer:

Mhm... så hvis vi da skal oppsummere, sååå

Informant:

Likte bedre den andre, da.

Intervjuer:

Ja, men topp.

Takk. Da, skal du få tolv ord hos meg, og så vil jeg at du skal ta disse ordene og plassere de i tre ulike kategorier, ut i fra den første responsen du får for det. (osv). Og hvis det er ord du ikke kjenner til, eller ikke har... vet hva betyr, så plasserer du de etter hvordan du opplever ordlyden.

Informant:

Medisinsk trening... em, jeg vet ikke hva det betyr sånn egentlig, men jeg kan tenke meg til hva det er. Eller nei, det kan jeg ikke. Kan du forklare hva det er?

Intervjuer:

Bare legg det der først, så kan jeg forklare til deg etterpå.

Informant:

Legge den vekk?

Intervjuer:

Nei, bare legg der hvor du føler den, hvordan du ville følt det om det for eksempel var en Facebook-post da. Gir det deg en god magefølelse eller en dårlig magefølelse eller ingenting?

Informant:

Nei faktisk ingenting, eller nei den gir meg litt sånn... det var litt negativt egentlig sånn. Tenker, du trener folk med medisin, når du bedøver de da. Det er ikke så bra...

Em, røkting av dyr...

Em, team sjøløve...

Skal jeg tenke i forhold til akvariet?

Intervjuer:

Bare for din egen del...

gjør det

Intervjuer:

Hva synes du om oppgaven?

Informant:

Joda, var bra, det var gøy oppgave, men... altså, det er litt sånn... synes det var litt vanskelig for jeg tenkte på... så plutselig på dyretrener så tenkte jeg plutselig på farfar, for det er jo yrket hans. Og så her tenkte jeg liksom på akvariet da, så det var liksom, så.. det va mange tanker da.

Intervjuer:

Var det noen ord du synes var vanskelig å plassere?

Informant:

Ja, det var jo denne første da,

Intervjuer:

Medsisink trening?

Informant:

Ja, eee... den fordi, det har jeg hørt om i markedsføring, så da begynte jeg å tenke på hva det var.

Intervjuer:

Positiv forsterkning... ?

Informant:

Ja. Eller i, ett eller annet annet fag her da. Eee... show, sant fordi at jeg tenkte dyreshow med... sånn show, sånn Dagfinn Lyngbø-show er gøy, sant? Eemm. Ja.

Intervjuer:

Du plasserte dyr i menneskelig omsorg først på positiv og så flyttet du den.. hva var grunnen til at den hoppet ed på nøytral?

Informant:

Eee, fordi at, først så tenkte jeg at det er jo bra med dyr som er i menneskelig omsorg, fordi at da tenkte jeg først at det det er jo masse hunder og katter som har det fint, men så kom jeg på at det er mange mennesker so behandler dyr... ikke så bra. Så da flyttet jeg den ned da, men jeg ville ikke ha den helt nederst, fordi at det er jo veldig mange dyr som har det bra, så derfor ble det det.

Intervjuer:

Kunne vi gått gjennom ordene du har plassert i de ulike kategoriene, bare for å høre litt hva du tenker rundt de ulike ordene?

For eksempel trening har du lagt på positiv. Hva tenker du

Informant:

Ja, trening det er positivt for enhver, både dyr og menneske. Det er derfor den ligger der.

Intervjuer:

Show, fortalte du litt om. Men naturlig atferd..?

Informant:

Det er jo, er jo.. jeg synes det et helt klart positiv, fordi at, menneske, eller alt det har jo en naturlig atferd som de gjør, som redd, eller være glad. Altså, det er jo noe en ikke skal tulle med da, egentlig.

Intervjuer:

Og dyrepasser, det var farfar?

Informant:

Jaa, for jeg tenker at de er jo.. jeg tenkte på akvariet for jeg har et inntrykk av at de er flinke med dyrene da. Ja, så... jeg var litt sånn, kanskje på nøytral, men at det dyrepasser er...

Intervjuer:

Er det noe forskjell på dyrepasser og dyretrener, siden du har plassert begge på positiv.

Informant:

Nei, for det var den der jeg tenkte på farfar da.

Intervjuer:

Ja for det var den du tenkte med dyretrener, ja.

Informant:

Farfar har dressert hunder hele livet, så jeg ser han som en dyretrener da.

Intervjuer:

Hm... og foring?

Informant:

Foring er jo god stemning da, for dyr.

Intervjuer:

Så har du nøytrale, der er det jo dyr i menneskelig omsorg. Den snakket vi jo litt om Team sjøløve...

Informant:

Da tenker jeg litt sånn konstruert, opplegg... sjøløve skal på en måte ikke være et team, tenker fotballteam. Det er sosialt konstruert, liksom

Intervjuer:

Men likevel er det nøytralt?

Informant:

Jaa... fordi at jeg visste ikke helt om det kunne vært negativt. Em... negativt.. altså det trenger ikke være noe negativt, hvis det er team sjøløve. Nei, jeg vet ikke helt om jeg har et godt svar på hvorfor den er nøytral...

Intervjuer:

Nei, men du trenger ikke å ha det. Det er mer enn nok, det er magesfølelsen er første og viktigste her.

Positiv forsterkning sa du at du kanskje husket litt fra markedsføringen... em...

Informant:

Altså, du får jo på en måte en positiv forsterkning når du får mat da, på en måte. Jeg vet ikke helt, du på en måte husker noe positivt, og hvis det skjer igjen så får du en positiv forsterkning på det... så egentlig så kunne den vært her, når jeg tenker på det... fordi jeg husker ikke helt hva det var, men jeg tenkte meg til noe...

Intervjuer:

Presentasjon, på nøytral.

Informant:

Ja vet ikke, synes det var så stress på barneskolen å skulle presentere ting, så det er derfor den er der, for å være helt ærlig.

Intervjuer:

Og så har du fire ord på negativ...

Medisinsk trening sa du jo litt om...

Straff...

Informant:

Ja,, kan jo være positivt med straff og... eller nei, jo... kanskje ikke positivt, men det er jo en viktig læringsarena da, eller læringsmetode...

Intervjuer:

Røkting av dyr... kjenner du til det begrepet? Bare følelsen av det?

Informant:

Nei,, jeg bare synes det høres stygt ut. Røktning, det minner litt om røyking av dyr da, som laksen liksom.

Intervjuer:

Dyr i fangenskap..

Informant:

Ja, det er jo.. skal helst unngås da. Men, som sagt. Hvis det er en eller annen grunn til at de må, at de er skadet eller ett eller annet. Men ellers da så er det negativt da. De skal være fri.

Intervjuer:

Nei, men kjempebra. Da er vi faktisk gjennom det vi skulle.

Intervju 2 – Gruppe 2 – "Pia"

Intervjuer:

Det første jeg lurer på er... hva er det du tenker når du hører akvariet i Bergen?

Informant:

Da tenker jeg på pingviner, hehe, og seler. Jeg tenker på da jeg var liten, jeg var der en del da jeg var liten. Tenker på det som et familiested.

Intervjuer:

Du var der mye med familien, da?

Informant:

Ja, var der en del med familien, sånn innimellom

Intervjuer:

Har du vært der en del sånn i det siste, eller er det lenge siden du har vært der?

Informant:

Jeg har ikke vært der i det siste. Det blir vel... husker ikke akkurat. Det er vel en del år siden

Intervjuer:

Da du reiste der sist, var det en spesiell grunn til at du reiste dit.. var det en spesiell ting du ville oppleve, eller var det...

Informant:

Hmm, lurer på om jeg var der med kjæresten min da, for han er veldig interessert i det. Hehe

Intervjuer:

Emm, var det noe spesielt, enten negativt eller positivt da du var der sist? Altså, som du opplevde.. det kan være begge deler

Informant:

Nei, ikke som jeg kommer på. Synes det er koselig å være der liksom

Intervjuer:

Hva er liksom din personlige mening om akvariet, og dyreparker, sånn generelt sett.

Informant:

Jeg er veldig glad i akvariet her i Bergen. Sånn, norske dyreparker synes jeg er veldig kjekt. Jeg har hatt litt sånn, litt... kanskje... dårligere holdninger da, til dyr innesperret i litt... mindre utviklede land. Der er det kjent at det er litt dårligere forhold for dyrene. Men sånn dyreparken i Kristiansand... jeg har ikke noe dårlige holdninger til den. Jeg synes at det er en kjekk attraksjon.

Intervjuer:

Føler du at... dyreparker og sånn, bidrar til samfunnet på et vis?

Informant:

Ja

Intervjuer:

Hvis du tenker frem i tid, tror du at akvariet fortsatt vil bestå?

Informant:

Ja.

Intervjuer:

Hvorfor det?

Informant:

Jeg har sett tegningene til det nye akvariet på dokken

Intervjuer:

Okei... Ja... vet du hvorfor akvariet i Bergen ble opprettet?

Informant:

Nei, det vet jeg ikke.

Intervjuer:

Ok...

Informant:

Nå ble jeg nysgjerrig vet du, hehe

Intervjuer:

Ja, det ble du sikkert... hehe

Emm... men ja.

Vi snakket litt generelt om det i sta, men akvariet i Bergen da. Føler du at de bidrar, tror du at de bidrar til samfunnet på noen måte... eller negativt for den saks skyld...

Informant:

Ja, synes de bidrar til... der jo en sånn, litt sånn turistattraksjon. Det er vel en kjekk aktivitet for familier å besøke. Og så er jo der, det er jo mye sånn akvakultur i Bergen, sånn at, det bidrar jo til den biten

Intervjuer:

Hvis jeg sier underholdningsarena, eller læringsarena. Hvilken av de to føler du beskriver akvariet best?

Informant:

Underholdning.

Intervjuer:

Underholdning... hvorfor det da?

Informant:

Tror de fleste kommer dit for å ha det kjekt, se noe nytt... ja... fremfor å liksom, lære nye arter. Ja, vet ikke...

Intervjuer:

Akvariet da, ser på seg selv som en læringsarena. Hvordan tenker du når du får høre det?

Informant:

Åja... altså læring for unger da, eller er det læring generelt?

Intervjuer:

Læringsarena... det er for alle sikkert...

Informant:

Ja, tror ikke det er det ordet jeg ville brukt

Intervjuer:

Nei... kan du si litt hvorfor?

Informant:

Litt på grunn av det jeg sa i sted. Føler det er mer sånn underholdning, liksom... se på noe spennende hehe... men jeg ser jo den og at de kan se på det som en måte... spesielt unger da, kan lære litt på. Husker det da jeg var yngre og, så hadde vi liksom skoleturer til akvariet, og... og den biten...

Intervjuer:

Men, hvis du skal besøke et sånt sted, og nå tenker jeg generelt igjen, dyrepark eller akvarium. Hva er viktigst for din del da? (oppramsing), eller andre ting? Altså, hva er det DU synes er viktig når du skal til et slikt sted?

Informant:

Det er litt... spennende dyr kanskje. Men, ja. Jeg har jo kanskje gått mest for å oppleve noe nytt, eller tidsfordriv egentlig. Nå har jo ikke jeg vært så mye på akvarier, eller dyreparker da, når jeg har vært på ferie da- men det har vært litt sånn at vi har hørt at de har noe kult der, derfor drar vi.

Intervjuer:

Mhm... så, det er liksom for en opplevelse da..?

Informant:

Ja.

Intervjuer:

Em, er det kun det, eller kan du tenke at det er andre ting og som er viktig? Er det sånn, pris for eksempel da...

Informant:

Ja, pris er viktig. Tror ikke jeg ville betalt dyre dommer for å se..

Intervjuer:

Emm, bare sånn, på pris... hva ville du sammenlignet sånn prismessig? For eksempel en kino da, og akvariet. Hvordan ville du sammenlignet prisnivået..? Er det greit at det er dyrere enn kino, eller?

Informant:

Ikke mye.

Intervjuer:

Ikke mye..?

Informant:

Hva koster en kino da, 120kr?

Intervjuer:

Ja... ish

Informant:

Jeg kunne betalt max 200.

Intervjuer:

Hm... hva føler du... ja, kanskje litt samme spørsmål som i sta, men hva føler du er den viktigste oppgaven til et akvarium eller dyrehage BØR være. Altså, ideelt sett, hva bør den viktigste oppgaven være?

Informant:

At dyrene har det bra...

Intervjuer:

Noe mer..?

Informant:

At det er trygt for de som kommer inn. At det ikke, plutselig, ja.

Intervjuer:

mhm, så det er at dyrene har det bra, som er viktigst da..?

Informant:

Ja.

Intervjuer:

Det er greit...

Når vi på del tre, faktisk, av intervjuet.

På sosiale medier. Har du delt eller lagt ut innhold på Facebook, Instagram osv om dyr...

Innlegg om dyr?

Informant:

Nei...

Intervjuer:
Aldri, ingen bilder eller noe som helst?

Informant:
Altså, jeg har postet noen bilder av hunden til en venninne, liksom. Det har jeg gjort.

Intervjuer:
Men det er kun det?

Informant:
Ja

Intervjuer:
Og da er det liksom, humor, type. Eller litt sånn kos, liksom?

Informant:
Bare sånn kos, ja.

Intervjuer:
Synes du at innhold med dyr på nett, altså sånn på sosiale medier, synes du at det er appellerende... er det interessant?

Informant:
Ja

Intervjuer:
Oppsøker du det?

Informant:
Ja, jeg kommer jo av og til over disse kattevideoene, eller hundevideoene som er veldig søte da, som jeg må se

Intervjuer:
Så da er det mest humor du går etter?

Informant:
Ja, og så er jo det og, jeg har jo sett litt på disse her, anti-... anti-pels... og de... ja. Den type ting da

Intervjuer:
Mhm... men er det sånn... stopper du opp når du ser det, eller?

Informant:
Nei, ikke alltid.

Intervjuer:
(bekreftende) nei...
Da, er vi på del 4...

Og først skal jeg vise deg en filmsnutt. **læter frem** og da kan du først bare se filmen, og så leser du teksten etterpå.

Informant:
Denne teksten?

Intervjuer:
Ja

...

em, hvis du skulle beskrevet det her med tre ord, eller, du kan beskrive det med mer også, men hva er liksom de tre ordene, følelsene som du sitter igjen med.

Informant:
Eeh, unødvendig kanskje? Jeg vet ikke om seler pleier å pusse tennene. Det er jo ikke nødvendig. Emm... kanskje kreativt... eheh.. og... ja, litt morsomt?

Intervjuer:
Litt morsomt?

Informant:
Ja hehe

Intervjuer:
Ja... emm kan du utdype noe av det? Du sa jo litt først da, om at det kanskje var litt unødvendig.

Informant:
(skyter inn) Unaturlig? Ja, det er jo kanskje litt unaturlig. Det er det jo. Jeg vet ikke... skadelig for dyrene, det tviler jeg på, men ja... kanskje litt unødvendig, men det er morsomt, for det er jo [ord som ikke oppfattes]. og så er det jo kreativt, på grunn av teksten. Den skal jo liksom... litt motivasjon for ungene da.

Intervjuer:
Mhm... ja... du skal få se en til, men denne gangen er det et bilde.
Sorry for at arket er litt sånn, "kødda", men...
Bare se bildet, les tekste, og så...

gjør det

Intervjuer:
Hva er de tre første ordene du tenker på da?

Informant:
Jeg tenker at jeg har vært med på mye av det her, hehe
Em... altså det å se de spise..?

Intervjuer:
Altså når du ser det... altså det er jo et innlegg på Facebook.

Informant:

Ja... tenker at det sikkert er kjekt for unger å se på.

Intervjuer:

Får du noen følelse, sånn, bortsett fra det?

Informant:

Ja, jeg tenker på da jeg var liten og så på pingvinforingen og sjøløveshowet, men ja.

Intervjuer:

Kan du si noe om bildet, for eksempel? Hva synes du om det?

Informant:

Jo, den var søt.

Intervjuer:

Ja... men teksten da?

Informant:

Den jeg er sulten?

Intervjuer:

Mhm

Informant:

Synes den er grei, jeg.

Intervjuer:

Nei, men så bra. Em...

Da, skal du få en ny oppgave. Du skal få 12 ord, og så skal du få lov å plassere de i tre ulike kategorier. Du får 90 sekund, så det er bare første... første følelsen

Da er det enten om det er positivt ord, nøytralt ord eller negativt ladet ord, og så her er ordene, så kan du bare begynne, så får du nitti sekunder.

...

ja, og hvis det er ord som du ikke kan, så legger du de kun etter hvordan du føler ordet oppleves.

Informant:

Medisinsk trening, hva er det for noe? At de tester...

Intervjuer:

Bare, bare... legg det der du føler.

Informant:

Røkting, hva er det for noe, er det innhenting sånn...

Intervjuer:

Jeg kan si det etterpå

Informant:
Trening på dyr da... [mumler]

Intervjuer:
Ja, ferdig? Så bra. Skal bare se litt...
Kan jo begynne og så..
Var det noen ord du var usikker på?

Informant:
Røkting...

Intervjuer:
Ja, det er knyttet til fiskeoppdrett sånn. Det er når de går rundt og kaster ut mat til fiskene.

Informant:
Ja... akkurat

Intervjuer:
Ja, litt sånn frakoblet, distansert måte å fore dyrene på da, kan man si

Informant:
Ja, så det er egentlig positiv...

Intervjuer:
[lurte også på medisinsk trening] ja, lurte du på den..? (ja), ja det er en trenings... måte.
Emm, mene... vi kan begynne...
Ta positivt da, vi kan ta for eksempel... naturlig atferd da. Hvorfor føler du at det er positivt?

Informant:
At hvis dyrene har en naturlig atferd, så har de det bra.

Intervjuer:
Presentasjon da?

Informant:
Hehe, vet ikke hvorfor jeg la den der...

Intervjuer:
Nei, men det...

Informant:
I sånn akvariesammenheng så blir det vel litt sånn, litt samme som show, kanskje.
Prestenasjon...

Intervjuer:
Ja, og show også er positivt...?

Informant:

Mhm... Foring vet ikke jeg... ja... vet ikke hvorfor jeg la den der.

Intervjuer:

Nei, altså, hvis du føler at det er positivt, så.. er det jo derfor da.
Emm, og dyrepasser...

Informant:

Ja, den var jeg litt usikker på.

Intervjuer:

Hvorfor det?

Informant:

Hmm... for det kommer, altså, det kommer litt an på dyrepasseren. Hehe

Intervjuer:

Skjønner...

Og positiv forsterkning, den satt du på nøytral... em, det var fordi du ikke visste helt hva det var..?

Informant:

Ja

Intervjuer:

Men hva tenker du da, når du hører... hører det da. Hvorfor er det ikke positivt hvorfor er det ikke negativt?

Informant:

Hva var det for noe..?

Intervjuer:

Em, hvis vi bare tar ordet... sånn som du opplever det da.

Informant:

Positiv...forsterkning..

Intervjuer:

Er det noe du synes det høres ut som?

Informant:

Nei, jeg vet ikke helt

Intervjuer:

Nei, men det er greit.

Emm, så, trening. Hvorfor synes du at det er negativt?

Informant:

Fordi at, trening på dyr, da tenker jeg litt sånn sirkus da... Tenker jeg litt på... og der, er det ikke alltid de behandler de så bra...

Intervjuer:

Nei... og dyretrener da, er det litt det samme da, eller?

Em, og så røktning av dyr. Nå vet du jo hva det er, men før du fikk vite det. Når du liksom leser ordet, hva var det du tenkte, da du så det?

Informant:

Jeg visste at jeg hadde hørt det før, for jeg har jo en samboer som jobber i.. på fiskeoppdrett, og har snakket om røktning hehe men, jeg trodde ikke det handlet om føring da... så hvis jeg hadde visst det så tror jeg at jeg hadde plassert det på positivt da. (ok) jeg er ikke imot fiskeoppdrett

Intervjuer:

Em, dyr i menneskelig omsorg da?

Informant:

Ja... Den skulle jeg kanskje lagt på positiv [ligger på negativ]

Intervjuer:

Okei, hvorfor det?

Informant:

Det er jo det at akvariet er... heh...

Intervjuer:

Hva er det du mener?

Informant:

Dyr i menneskelig omsorg... (ja)

Er det... det er det akvariet driver med, er det ikke det?

Intervjuer:

Altså, det er jo

Informant:

De har dyre... ja

Intervjuer:

Ja, men hvordan opplever du det ordet? Altså, hva tolker du det som?

Informant:

Det blir jo li-... jeg tror jeg tolket det at det var unaturlig

Intervjuer:

Okei, ja.

Men så ombestemte du deg?... litt?

Informant:

Litt, ja. Kanskje jeg skulle lagt den på nøytral.

Intervjuer:

Dyr i fangenskap da?

Informant:

Ja, jeg følte det var negativt.

Intervjuer:

Mhm...

Er det en spesiell grunn til det?

Informant:

Ja, når man hører dyr i fangenskap så tenker man fort at de ikke har det noe bra.

Intervjuer:

og... straff?

Informant:

Ja, det og var negativt

Intervjuer:

Det er bare negativt?

Informant:

Deet... hvis dyrene blir straffet, så kan jeg se for meg at de har det vondt.

Intervjuer:

Og så siste var medisinsk trening. Hva...

Informant:

Ja det og lurte jo jeg på hva innebar

Intervjuer:

Ja, hehe, men hva tror du det innebærer da? Hvordan opplever du det?

Informant:

Jeg tenkte jo på sånn der dyretesting og sånn, jeg.

Intervjuer:

Ja, sånn ondt eksperiment-type, liksom?

Informant:

Ja, vet ikke. Det er det jeg tenker når jeg hører medisinsk, men så sammen med trening, jeg vet ikke hva... medisinsk trening...

Intervjuer:

Nei, men det er greit det.

Det var egentlig det. Ikke noe mer.
Men før vi avslutter, er det noe mer du lurere på?

Informant:
Nei.

Intervju 3 – Gruppe 2 – "Pelle"

Intervjuer:

Hva tenker du når du hører akvariet i Bergen?

Informant:

Jeg tenker at det er en plass med mye spesielle dyre, egentlig. Så tenker jeg på Idar Vollevik faktisk. Han reddet ett eller annet dyr, som heter Ida, der inne. Om det er en krokodille eller noe. Husker ikke helt.

Intervjuer:

Ja... Det var interessant. Informasjon jeg ikke visste om. Ja.
Har du besøkt akvariet i Bergen tidligere?

Informant:

Ja, da jeg var seks år.

Intervjuer:

Ja, husker du om du dro dit sammen med noen?

Informant:

Jeg dro dit med familien. Det var gøy.

Intervjuer:

Mhm, husker du hvorfor dere besøkte akvariet?

Informant:

Det var fordi at vi var nysgjerrige på dyr, egentlig. Og, hva som egentlig lever rundt oss.

Intervjuer:

Rundt oss... ?

Informant:

Altså, rundt oss i verden da. Det er jo sånn at dyr som er der, ikke nødvendigvis lever i Norge da.

Intervjuer:

Mhm, er det noe spesielt du husker fra det besøket på akvariet?

Informant:

Nei altså... kan ikke si at jeg husker noe spesielt ekstremt fra det nei.

Intervjuer:

Nei.

Har du besøkt andre akvarier eller dyrehager tidligere?

Informant:

Jeg har besøkt et i Danmark.

Intervjuer:

Husker du hvor gammel du var da?

Informant:

Jeg var 10

Intervjuer:

Da var du ti... hehe, litt eldre.

Er det noe spesielt du husker fra det besøket?

Informant:

Ja, det var en sånn der tunell der du gikk, og så svømte haier over deg. Det var litt tøft.

Intervjuer:

Var det en positiv opplevelse, eller..?

Informant:

Ja, fikk litt sånn nærkontakt da, på en skummel måte hehe

Intervjuer:

Hehe, så både litt positivt og negativt, eller?

Informant:

Ja. Jada, det var helt klart det.

Intervjuer:

Hva er din personlige mening om akvarier og dyrehager?

Informant:

mmm... jeg har egentlig vært litt skeptisk til de, egentlig. Altså, jeg synes det er utrolig fint at det er sånn, men. Jeg er veldig opptatt av egentlig å se hvordan det er bak kulissene da. Så... egentlig det jeg tenker om det. Det er ufattelig interessant da. Plutselig så, på Karmøy for eksempel, så har de en kenguru der. Det var jo ganske tøft, at det er såne.

Informant:

Tenker du at de, altså såne parker eller dyrehager har en plass i samfunnet vårt? Bidrar de med noe positivt eller negativt til samfunnet?

Informant:

Altså, du lærer jo på en måte, eller du får se ulike typer dyr da, som du ellers ikke får se i Norge. Em... sånn som for eksempel pingviner. Det er jo ikke normalt å se i Norge da. Du får på en måte en, på en måte kunnskap om dyr da, både fysisk og via, via fakta. Det er litt sånn... det er en ting å lese og det er å se det. Jeg vil si at det er positivt da.

Intervjuer:

Hvis vi tenker litt frem i tid. Tenker du at akvarier og dyrehager vil ha en plass i samfunnet, og er en tjeneste vi vil ha i fremtiden?

Informant:

Det er et godt spørsmål. Ting begynner å bli mye mer digitalisert da, så jeg er stygt redd for at det ikke kommer til å være det. Ting blir litt for digitalisert til at du bare kan få det opp via en link, eller ta på noen vr-briller og gå inn i en dyrepark, at det blir noe sånt. Eller akvariet, for den saks skyld. Sånn at du ser opp så ser du en hai, sant. Ja, så kanskje tror jeg at det ikke vil være [akvarier] fysisk.

Intervjuer:

På grunn av teknologien, men ikke på grunn av...?

Informant:

Ja...

Intervjuer:

Altså, du har ikke barn i dag, men hvis at du hadde hatt barn, nå eller noen år frem i tid. Kunne du tenkt deg å benytte deg av en tjeneste som akvariet?

Informant:

Definitivt. Jeg synes det er veldig fascinerende da. Jeg tror det er litt viktig at man får se litt hvilke dyr man har rundt seg. Se at det ikke er bare biler og båter rundt oss, men at det også er skapninger. Det tror jeg er viktig å se.

Intervjuer:

Har du noen tanker om hvorfor Akvaret i Bergen ble opprettet?

Informant:

Nei, altså kanskje for å få en turistattraksjon... og kanskje litt på grunn av klima da. At hvis man skal ha en sånn turistattraksjon sånn som akvariet, så vil det være essensielt å ha det på Vestlandet. Kanskje Bergen, siden at det tidligere var hovedstaden vår. Kanskje det er et bedre kjennemerke da, kanskje det er derfor at de har gjort det.

Intervjuer:

Har du noen tanker om akvariet bidrar på noen måte til samfunnet?

Informant:

mmm... altså de, de bevarer jo dyr da. De tar godt vare på de. Og de, lærer jo oss å ta vare på de. Hvis du ser... altså mitt inntrykk er i hvert fall at hvis du er der og ser hvordan de gjør det, så vil du også gjøre det selv. Kanskje du, det fører til at du tar mer hensyn til dyrene dine hjemme da. Det er kanskje mitt førsteinntrykk av det.

Intervjuer:

Det er da ikke et verst førsteinntrykk hehe
Hva tenker du på når du sier å bevare dyr?

Informant:

Det er det at de tar hensyn til dyrene. At de har det bra, at de ikke bare bruker dem som utstillingsobjekt men at de faktisk bryr seg om de da. De skal jo ha det bra de og.

Intervjuer:

Hvis jeg sier underholdningsarena, eller læringsarena. Hva synes du passer best for akvariet i Bergen?

Informant:
mmm....

Intervjuer:
Som er mest beskrivende...

Informant:
Jeg vil si at det er en læringsarena egentlig.

Intervjuer:
Hvorfor tenker du det?

Informant:
De har ulike show, sant. Men altså show som viser hvordan de gjør ting. Emm, og så når du er der inne så har du alltid folk rundt deg som har erfaring da. Som for eksempel hvis de skal rense et bur til en slange da, så forklarer de ofte hvordan de gjør det og hvorfor de gjør det. Så bidrar til kunnskap da. Nå er det ikke hver dag du tar på en slange, sant? Så jeg vil tro at de gir kunnskap fremfor underholdning da. Det er selvsagt underholdning i det og da, men ikke på den måten. Går kanskje fra Akvariet er litt klokere da, enn da jeg kom inn.

Intervjuer:
Det er jo lov å håpe hehe
Hvis du skal besøke en sånn park. Slik som akvariet. Hva er viktigst for deg da?
(oppramsing)

Informant:
Altså, som student vil jeg si at pris er viktig, fordi at en skal ha råd til å gå der. Hehe, men også utvalg av dyr da. For, en går jo ofte der hvis en er litt nysgjerrig på dyr da. Også det å tilegne seg ny kunnskap da, tror jeg er interessant. Husker første gangen jeg lærte om pingviner var da jeg var der. Da jeg fikk inntrykk av det, og hvor tøft det var. Jeg vil påstå at det er det viktigste for min del da. Og litt det at det er underholdning da, at det ikke er bare at du leser på en vegg, og så ser du en slange. At du faktisk får et show da.

Intervjuer:
Så, læring gjennom underholdning...?

Informant:
Mhm, ja egentlig.

Intervjuer:
Hva føler du at er et akvarium eller dyrehage sin viktigste oppgave BØR være?

Informant:

Hmm... må kanskje være å få frem dyrene på en original måte da. Skal si da... på en måte hvordan de er født, oppvokst... hvordan de gjør det i naturen da. At de gjør det på samme måte i akvariet, at de ikke blir tvunget til andre ting da.

Intervjuer:
Naturlig atferd..?

Informant:
Naturlig, ja. Det vil jeg påstå er viktig.

Intervjuer:
Å presentere det på en naturlig måte..?

Informant:
Mhm, ikke, altså tvinge dyrene til å gjøre tingene. Det tror jeg er viktig.

Intervjuer:
Har du tidligere delt innhold i sosiale medier, som (oppramsing) om eller med dyr? Og husker du eventuelt hvilken type innhold dette var?

Informant:
Jaa... jeg har delt ulike ting. Litt sånn triste ting med, med hunder som blir slaktet og sånn, og så har jeg delt en video som er basert på dyr sine reaksjoner, altså til en eksamen. Som er for å få opp humøret til folk da. Det er det jeg har delt, da.

Intervjuer:
Så både da humoristisk og... kanskje dette med slakting av hunder da, jeg regner kanskje med at det er i forhold til type Korea eller Kina, hvor de spiser hund?

Informant:
Mhm...

Intervjuer:
Og så har jeg egentlig sånn, altså jeg digger, jeg kaller det før tøffe dyr da, veldig gla i lama og alpukka og sånn. Følger mye med på den der alpukkaforeningen hehe

Intervjuer:
Ler
Du er en dyrevenn?

Informant:
Ja, jeg er veldig glad i dyr.

Intervjuer:
Så du liker... altså, forstår jeg deg riktig, at du liker å få opp ting i feeden din med dyr?

Informant:
Ja, det er fascinerende da.

Intervjuer:

Har du noen gang postet egne dyr?

Informant:

Ja. Jeg har en hund som er veldig glad i å ta på seg julenisselue og sånn der, god jul skjerf. Jeg poster ofte den. Og så har jeg postet når vi ikke er helt enige om fordelingen i sofaen da. Når hunden tar tre fjerdedeler av sofaen. Hehe

Intervjuer:

Em, men når du postet dette innlegget om disse dyrene, disse hundene som ikke hadde det bra, for eksempel. Var det fordi at du hadde lyst å opplyse andre om det, eller var det, altså du følte det er samfunnsnyttig, ønsker å lære andre... hva, hadde du noen tanker om hvorfor du spredde det videre?

Informant:

Altså, jeg spredde det jo videre for å vise hvordan verden egentlig er. For å opplyse folk da, for jeg tror ikke nødvendigvis det er så mange folk som er klare over det. Det er forferdelig trist å se på. Så det er egentlig bare for å opplyse da. Og det er ett eller annet samfunnsengasjement at du bryr deg da. Et jo mer du deler det, jo flere ser det. Større påvirkningskraft, kan du få. Så det er egentlig begge deler da.

Intervjuer:

Da, skal du få se to ulike Facebook-poster som akvariet i Bergen har hatt. Først skal du se en liten filmsnutt. Så da vil jeg at du først ser filmen, og så leser du teksten på siden etter.

gjør det

Informant:

Hehe, tøft.

Intervjuer:

Ja, hvis du skulle beskrevet denne posten med tre ord, hva ville de ha vært da?

Informant:

Kreativt, Synes jeg det var. Em... med ord, jeg vet ikke sånn... kan det være en stemning..?

Intervjuer:

(skyter inn) det kan være følelser, ja si en setning gjerne.

Informant:

Ja altså hvis man har små barn da så er det mye enklere at hvis de ikke vil pusse tennene så er det mye enklere å vise en sånn video av at de og gjør det. Og da forstår kanskje ungene at ja da må jeg og gjøre det. Em... og så er det jo, dyrevelferd kanskje. Positivt, at de bryr seg.

Intervjuer:

Så det var en positiv følelse du fikk av den filmen?

Informant:

Ja, veldig glad.

Intervjuer:

Mhm... hehe ser veldig gla ut **ler**

Informant:

Jaa, jeg er glad hehehe

Intervjuer:

Da skal du få se en post til, den er da i papirform.

gjør det

Informant:

Okai...

Intervjuer:

Samme her, hvis du skal oppsummere denne, hva tenker du da?

Informant:

Den ser litt trist ut da.

Intervjuer:

Hvorfor synes du det?

Informant:

Vet ikke jeg, jeg er sulten står det. det er litt sånn... Det spiller jo på følelsene til folk. Litt sånn som at du på en måte må komme, ellers får den ikke mat. Det er egentlig det første inntrykket mitt.

Intervjuer:

Hva tenker du om det?

Informant:

Nei, det er jo ikke helt bra da. Det kan være litt misvisende egentlig. Det kan godt hende at det er ment på en helt annen måte enn jeg tolker det som da. (grubler) Em... sulten... det er jo en eller annen måte å lokke folk på, men jeg synes det er litt mer sånn, kom ellers får de ikke mat. At så brutalt skal det være. Vet ikke om jeg har noen andre ord på det..

Intervjuer:

Så litt trist og litt brutalt, sa du og...

Informant:

(skyter inn) spiller på følelser da

Intervjuer:

Ja, spiller på følelser og misvisende..?

Informant:

Ja, det kan være misvisende for folk.

Intervjuer:

Mhm...

Hvilken følelse får du av den?

Informant:

Nei, jeg får jo litt vondt av den stakkaren da.

Intervjuer:

Det er ikke en... er det en positiv eller negativt ladet annonse for deg?

Informant:

Jeg vil påstå at den er litt negativ da.

Intervjuer:

Nei, men supert. Topp. Da er vi kommet til siste oppgave.

Du skal nå få 90 sekunder, og få 12 ord av meg. Så skal du plassere ordene (fortsetter med instruksjer)

gjør det

Intervjuer:

Der, var du i mål.

Informant:

Jaaa... forsto ikke helt hva alle var...

Intervjuer:

Nei, var det noen av ordene du synes var vanskelig å plassere?

Informant:

Altså, positiv forsterkning høres jo positiv ut, men der er litt sånn... vet ikke helt hva det betyr da, for å være ærlig. Og så røkting av dyr og, aldri hørt før.

Intervjuer:

Mhm... det kommer fra oppdrettsnæringen. Så det er bare å gå og kaste ut mat.

Informant:

Aah, ja...

Intervjuer:

Og positiv forsterkning er at du belønner ønsket atferd, og bare ignorerer uønsket atferd. Det er liksom ikke noe straff.

Informant:

Aha, ja.

Intervjuer:

Var det andre ord du var usikker på, eller synes var vanskelig å plassere?

Informant:

Nei, ikke egentlig.

Intervjuer:

Nei, skal vi da gå gjennom ordene du har plassert på de ulike...

Informant:

Ja

Intervjuer:

Du har plassert dyr i menneskelig omsorg på positiv. Hva tenkte du da du hørte det?

Informant:

Nei, altså jeg tenkte jo dyr og mennesker som har omsorg for dyra da... vil jeg tro er positivt for det betyr at de ivaretar dyrene sin helse og trivsel.

Intervjuer:

Så har du dyretrener og dyrepasser på positivt ladet. Føler du... er det likevekta ord for deg, eller er det forskjellige ord?

Informant:

Altså, dyretrener er liksom en som får litt kustus på de da. Mens en passer er kanskje en som forer de og ser at de har det bra da. Gir de medisin og sånne ting Det er det jeg assosierer med det akkurat nå da.

Intervjuer:

Trening.. ?

Informant:

Ja, trening så ser jeg for meg at. En hund, at du må på en måte trene de litt, at du må på en måte få en liten kustus på de da. So nødvendigvis ikke er negativ, men at de får trent på ting som kanskje er normalt for de da... ja

Intervjuer:

Og show?

Informant:

Ja altså det er jo egentlig litt tøft når du... synes jeg da, når du har trent med et dyr da, så skal du vise det til folk. At du på en måte viser, får frem det positive ved dyret da. Hvor mye de har jobbet, og vist hvor mye de har gjort.

Intervjuer:

Og naturlig atferd? Det sa du jo litt i sta også, da du sa hva det BØR være.

Informant:

Ja, det er jo det at de skal ha det bra da, og at de skal kunne oppføre seg slik de ellers gjør, uten å bli straffet for det. Litt sånn som der hvor de kommer fra da egentlig.

Intervjuer:

Mhm... og team sjøløve?

Informant:

Jeg så for meg et show egentlig. Hehe.

Intervjuer:

Ja, og det var positivt det og?

Informant:

Ja, jeg så for meg en instruktør da, eller trener, og så sjøløve hehe

Intervjuer:

Mhmh, som et team...

Informant:

Ja

Intervjuer:

Og foring..?

Informant:

Ja, de må jo ha mat. Jeg ser på det som positivt.

Intervjuer:

Og så to nøytrale ord. Presentasjon og positiv forsterkning.

Informant:

Ja... positiv forsterkning var mest fordi jeg ikke helt forsto hva de betydde. Presentasjon et er jo... ja det er litt sånn som show for min del egentlig.

Intervjuer:

Hvorfor havnet det på nøytral da, og show på positiv?

Informant:

Njaa... jeg ser for meg at en presentasjon er en powerpint, for å være helt ærlig. Jeg synes show er mer fysisk. Det er hvert fall min assosiasjon da, vil jeg tro.

Intervjuer:

Ja, men det er jo din assosiasjon vi er på jakt etter, hehe
Og så har du fire ord på negativt ladet.

Informant:

Ja...

Intervjuer:

Straff, røkting av dyr, medisinsk trening og dyr i fangenskap.
Straff, vil du si noe rundt det?

Informant:

Ja, altså jeg liker ikke å skade dyr. Det er helt greit at du gir de en straff, hvis de har gjort ett eller annet – hvis de har bitt noen eller noe sånt. Men ikke på den måten at du skal gi de sånne varige men da. Det var egentlig det jeg mente med det.

Intervjuer:

Ja, mhm, og røkting av dyr var vi jo litt inne på i sted.

Informant:

Ja, det... tok jeg der rett og slett fordi jeg ikke visste helt hva det betyr.

Intervjuer:

Em, dyr i fangenskap?

Informant:

Ja, jeg er jo en sånn som får veldig vondt i hjertet når jeg ser dyr som har det vondt. Og hvert fall når de er i fangenskap. Det synes jeg er trist. Jeg synes det er veldig negativt. At folk ikke har hjerte til å ta vare på dyr, og derfor bare burer de dem inne.

Intervjuer:

Men tenker du at det er forskjell på, altså... dyrene på akvariet, er de i fangenskap?
Eller...

Informant:

Nei, jeg vil ikke påstå det. Jeg ser for meg at fangenskap er når det du låser de inn i et bur, og så bare mater de litt. Mens på akvariet der får de jo... de får hvert fall stor nok plass, vil jeg påstå. Og så får de jo være i bevegelse. Det er veldig sånt en ikke får i et bur

Intervjuer:

Og medisinsk trening...

Informant:

Jeg har egentlig tenkt på den på to måter... enten at du doper ned dyret, eller at du lærer det å ta medisin, hehe. Men jeg, ja. Medisinsk trening det høres litt ut som at du doper ned dyret da. Det er mitt inntrykk.

Intervjuer:

Nei, men supert. Da er vi faktisk i mål.
Har du noe du vil legge til?

Informant:

Nei, ikke som jeg kommer på. Veldig interessant case, da.

VEDLEGG VI: Eksempel fra kodingsprosessen

Eksempel fra kodingsprosessen

Gruppe 1 - Mats

Intervjuer:

Hva tenker du på når jeg sier akvariet i bergen?

Informant 1:

Oof, opprinnelig jeg hadde sagt fisk, dyr, aktiviteter rundt læring og miljø. Og så som forelder - hvordan man kan bruke 30 minutter opp til 2 timer med barn som trenger, ja å få litt ekstra opplevelse.. ja.

Intervjuer:

Ja.. veldig bra. Em

Ut i fra det du sa nå, har du besøkt akvariet i Bergen tidligere?

Informant 1:

Umm, mange ganger. Hehe.

Intervjuer:

Em, hvem er det du har dratt sammen med?

Informant 1:

Em, opprinnelig var det med datteren min, hun er syv år nå, går på skolen. Hun kommer fra samme barnehage (som sønnen). Men no er det hovedsakelig med sønnen, som er på nesten fire år. Såå vi tar en tur der ofte, de tre av oss, men det er også.. ja. Flere muligheter for å gå bare to også.

Intervjuer:

Em, kan du si noe rundt eeh, eller husker du rundt hvorfor dere besøkte akvariet, altså hva var.. ønsket du å oppnå?

Informant 1:

Jeg ville gjerne at barna mine er kjent med liv på jorda... naturen og at de får se på så mange dyr som jeg så når jeg var barn sjøl. Jeg hadde mange gode opplevelser på akvariet hvor jeg kom fra... Jeg var ofte på dyrehage og sanne parker. Så jeg vil gjerne at barna mine får det samme. Jeg vil ikke at de blir helt sånn cityboys eller cityjenter hehe. Jeg vil gjerne at de opplever litt mer.. litt mer av naturen. Selv om i Bergen man kan få en god smak av naturen rundt byen.

Intervjuer:

Så, en forståelse av..

Informant:

Ja ka em, jeg vil gjerne at de ser litt på biodiversitet. At livet det er ikke bare hund og katt og fisk som de finner i fryseren. At de egentlig kommer fra et sted - og at det er så diverse og så fargerike. At man bør kanskje, ja utforske litt selv, verden for å se flere av de.

Intervjuer:

Veldig.. bra.. svar

Et sted med dyr 1 KODELæringsarena 3 KODEFamilieaktivitet 2 KODEHar vært de mye 4Familieaktivitet 2Småbarnsaktivitet 5Opplev det samme som da jeg var liten 6Positive opplevelse til akvarier og dyrehage 7Vil klatig å vise hvordan naturen henger sammen 8

Eksempel fra kodingsprosessen

Gruppe 2- "Pelle"

Det er et godt spørsmål. Ting begynner å bli mye mer digitalisert da, så jeg er stygt redd for at det ikke kommer til å være det. Ting blir litt for digitalisert til at du bare kan få det opp via en link, eller ta på noen vr-briller og gå inn i en dyrepark, at det blir noe sånt. Eller akvariet, for den saks skyld. Sånn at du ser opp så ser du en hai, sant. Ja, så kanskje tror jeg at det ikke vil være [akvarier] fysisk.

KODE 71

Intervjuer:
På grunn av teknologien, men ikke på grunn av...?

Informant:
Ja...

Intervjuer:
Altså, du har ikke barn i dag, men hvis at du hadde hatt barn, nå eller noen år frem i tid. Kunne du tenkt deg å benytte deg av en tjeneste som akvariet?

Informant:
Definitivt. Jeg synes det er veldig fascinerende da. Jeg tror det er litt viktig at man får se litt hvilke dyr man har rundt seg. Se at det ikke er bare biler og båter rundt oss, men at det også er skapninger. Det tror jeg er viktig å se.

KODE 8

Intervjuer:
Har du noen tanker om hvorfor akvaet i bergen ble opprettet?

Informant:
Nei, altså kanskje for å få en utristattraksjon... og kanskje litt på grunn av klima da. At hvis man skal ha en sånn turistattraksjon sånn som akvariet, så vil det være essensielt å ha det på vestlandet. Kanskje bergen, siden at det tidligere var hovedstaden vår. Kanskje det er et bedre kjennemerke da, kanskje det er derfor at de har gjort det.

KODE 19

Intervjuer:
Har du noen tanker om akvariet bidrar på noen måte til samfunnet?

Informant:
mmm... altså de, de bevarer jo dyr da. De tar godt vare på de. Og de, lærer jo oss å ta vare på de. Hvis du ser,,, altså mitt inntrykk er hvertfall at hvis du er der og ser hvordan de gjør det, så vil du også gjøre det selv. Kanskje du, det fører til at du tar mer hensyn til dyrene dine hjemme da. Det er kanskje mitt førsteinntrykk av det.

KODE 82

Intervjuer:
Det er da ikke et verst førsteinntrykk hehe
Hva tenker du på når du sier å bevare dyr?

Informant:
Det er det at de tar hensyn til dyrene. At de har det bra, at de ikke bare bruker dem som utstillingsobjekt men at de faktisk bryr seg om de da. De skal jo ha det bra de og.

KODE 18

Intervjuer:

*
"quote" " "

**VEDLEGG VII: Koding og kategorier
av intervjuer**

Koder

1. Et sted med dyr
2. En familieaktivitet
3. En læringsarena
4. Har vært der mye
5. Småbarns aktivitet
6. Oppleve det samme som da jeg var liten (nostalgi)
7. Har positive opplevelser knyttet til akvarier og dyrehager
8. Viktig å vise hvordan naturen henger sammen
9. Gir innblikk i norsk marin fauna
10. haitunnelen er et høydepunkt for barn og voksne
11. Får sett mye, men lærer lite
12. Positivt med stor diversitet
13. Morro for barna
14. Lite læring for de voksne
15. Vil ha bedre informasjon og lære om dyrene
16. Kritisk til samarbeid med oppdrettsnæringen
17. Viktig fordi de gjør oss mer knyttet til naturen
18. Dyrevelferd er viktig
19. Har noen tanker, men er usikker på hvorfor Akvariet ble opprettet
20. Synes de presenterer livet i havet på en god måte
21. Marinbiolog – jobber med havforskning
22. Synes de bidrar til å belyse utfordringene i verdenshavene
23. Opplever Akvariet som en underholdningsarena
24. Forventer å få valuta for pengene
25. Akvariet har et ok prisnivå
26. Synes det er viktig med gode presentasjoner
27. Synes det er viktig at de fornyer seg
28. Bør være visuelt stimulerende
29. unødvendig plassering av café
30. Bør gi innsikt og skape forståelse for dyr og naturen
31. Vil oppleve dyr og verden igjennom SoMe
32. Besøker Akvariet for å oppleve fremmede dyr
33. Positivt å vise at de tar vare på dyrene og deres helse
34. Ser en positiv interaksjon mellom menneske og dyr

35. Dårlig kommunikasjon, skaper negative assosiasjoner
36. Naturlig atferd vil jeg se
37. Det viktigste – medisinsk trening
38. Vil ikke at dyr skal straffes
39. Show er negativt ladet og assosieres med penger og sirkus
40. Ønsker at Akvariet har mer fokus på læring om dyr og miljø
41. Sluttet med årskort fordi det ble litt kjedelig for de voksne
42. foringer er ikke tilrettelagt for stor publikumsmengde inne
43. Det er spennende med foringer og presentasjoner
44. Sjøløvene er mest spennende
45. Har god kjennskap til dyrehager
46. Skeptisk til pattedyr i fangenskap
47. «Diskriminerer» fisk, ok å ha i fangenskap
48. Skeptisk til dyrenes innhegninger
49. Ingen tanker om akvarier og dyrehagers plass i fremtiden
50. Ikke viktig med restaurant
51. Viktig at barna lærer og opplever noe
52. Fint med forandring
53. Overraskende hendelse relatert til dyr fra eget liv – delt i SoMe
54. Deler innhold i SoMe med familiens kjæledyr
55. Liker content med dyr SoMe
56. Likte ikke å se at sjøløven pusset tenner – unaturlig
57. Mer naturlig og nærere som skapte positive følelser hos meg
58. Besøk kjæreste og venner
59. Et tidsfordriv utenom det vanlige
60. Positivt at barna får oppleve og lære noe
61. Skeptisk til dyr i fangenskap
62. Besøkt flere ulike akvarier og dyrehager
63. Tror det kan bli mer fokus på dyrrettigheter i fremtiden
64. Ingen kjennskap til Akvariets bakgrunnshistorie
65. Går dit for å bli underholdt
66. Søt og morsom tror den appellerer til barn
67. Tror posten er godt ment, men skaper en dårlig følelse
68. Bergen
69. besøkt Akvariet et par tre ganger
70. Dyrt i suvenirbutikken
71. Tror Akvariet vil fases ut på sikt
72. Tror Akvariet ble opprettet som en kommersiell institusjon

73. Vet ikke om Akvariet bidrar til samfunnet 74. Læring gjennom underholdning 75. Akvariet bør jobbe for bevaring av skadde og utrydningstruede arter 76. Synes det er ubehagelig med bilder og film om dyrevelferd om i feeden 77. Har vært der en del tidligere	78. Tror Akvariet vil bestå i fremtiden 79. Turistattraksjon 80. Akvakultur 81. Ivaretagelse av publikum 82. Lærer oss om god dyrevelferd 83. Deler innhold i SoMe om dyrevelferd og -rettigheter

Kommunikasjon	
69. Besøkt akvariet et par-tre ganger	
77. Har vært der en del tidligere	
4. Har vært der mye	
45. God kjennskap til dyrehager	
62. Besøkt flere ulike akvarier og dyrehager	
6. Oppleve det samme som da jeg var liten (nostalgi)	
7. Har positive opplevelser knyttet til akvarier og dyrehager	
21. Marinbiolog – jobber med havforskning	
37. Det viktigste – medisinsk trening	
57. Mer naturlig og nærere som skapte positive følelser hos meg	
66. Søt og morsom, tror den appellerer til barn	
34. Ser en positiv interaksjon mellom menneske og dyr	
39. Show er negativt ladet og assosieres med penger og sirkus	
76. Synes det er ubehagelig med bilder og film om dyrevelferd i feeden	
35. Dårlig kommunikasjon, skaper negative assosiasjoner	
56. Likte ikke å se at sjøløven pusset tenner – unaturlig	
67. Tror at posten er godt ment, men skaper en dårlig følelse	

SLO og Autentisitet - Forventninger	
16. Kritisk til samarbeid med oppdrettsnæringen	
18. Dyrevelferd er viktig	
38. Vil ikke at dyr skal straffes	
46. Skeptisk til pattedyr i fangenskap	
48. Skeptisk til dyrenes innhegninger	
61. Skeptisk til dyr i fangenskap	
63. Tror det kan bli mer fokus på dyrerettigheter i fremtiden	
30. Bør gi innsikt og skape forståelse for dyr og naturen	Maja og Pelle
22. Synes de bidrar til å belyse utfordringene i verdenshavene	
33. Positivt at de tar vare på dyrene og deres helse	
75. Akvariet bør jobbe for bevaring av skadde og utrydningstruede arter	
24. Forventer å få valuta for pengene	Handler om forventninger
36. Naturlig atferd vil jeg se	
83. Deler innhold i SoMe om dyrevelferd og -rettigheter	

CSR	
71. Tror Akvariet vil fases ut på sikt	Sammenligner det med sirkus
78. Akvariet vil bestå i fremtiden	
19. Har noen tanker, men er usikker på hvorfor Akvariet ble opprettet	Pelle: Turistattraksjon (penger da sikkert?)
72. Tror Akvariet ble opprettet som en kommersiell aktør	
49. Ingen tanker om akvarier og dyrehagers plass i fremtiden	
64. Ingen kjennskap til Akvariets bakgrunnshistorie	
73. Vet ikke om Akvariet bidrar til samfunnet	
60. Positivt at barna får oppleve og lære noe	
51. Viktig at barna lærer og opplever noe	
74. Læring gjennom underholdning	
40. Ønsker at Akvariet har mer fokus på	

læring om dyr og miljø	
11. Får sett mye, men lærer lite	
14. Lite læring for de voksne	
15. Vil ha bedre informasjon og lære mer om dyrene	
32. Besøker akvariet for å oppleve fremmede dyr	
82. Lærer oss om god dyrevelferd	
3. En læringsarena	
65. Går det for å bli underholdt	
23. Opplever Akvariet som en underholdningsarena	
17. Viktig fordi de gjør oss mer knyttet til naturen	
20. Synes de presenterer livet i havet på en god måte	
8. Viktig å vise hvordan naturen henger sammen	
9. Gir innblikk i norsk marin fauna	
41. Sluttet med årskort fordi det ble litt kjedelig for de voksne	
27. Synes det er viktig at de fornyer seg	
28. Bør være visuelt stimulerende	
12. Positivt med stor diversitet	
52. Fint med forandring	
26. Synes det er viktig med gode presentasjoner	

Kastede koder:

1. Et sted med dyr
2. En familieaktivitet
5. Småbarnsaktivitet
25. Akvariet har et ok prisnivå
50. Ikke viktig med restaurant
70. Dyrt i suvenirbutikken
47. "Diskriminerer" dyr i fangenskap
44. Sjøløvene er mest spennende
59. Et tidsfordriv utenom det vanlige
58. Besøk kjæreste og venner
13. Moro for barna
10. Haitunnellen er et høydepunkt for barn og voksne
43. Spennende med foringer og presentasjoner
42. Foringer er ikke tilrettelagt for stor publikumsmengde

68. Bergen
81. Ivaretagelse av publikum
54. Deler innhold i SoMe med familiens kjæledyr
80. Akvakultur
55. Liker content med dyr i SoMe
79. Turistattraksjon
31. Vil oppleve dyr og verden gjennom SoMe
29. Unødvendig plassering av café

VEDLEGG VIII: Begrepsstabell positiv/nøytral/negativ

	Mats	Monica	Maja	Pernille	Pia	Pelle
Dyretrener	Nøytral	Nøytral	Nøytral	Positiv	Negativ	Positiv
Show	Negativ	Nøytral	Negativ	Positiv	Positiv	Positiv
Straff	Negativ	Negativ	Negativ	Negativ	Negativ	Negativ
Medisinsk trening	Positiv	Nøytral	Nøytral	Negativ	Negativ	Negativ
Naturlig atferd	Positiv	Positiv	Positiv	Positiv	Positiv	Positiv
Dyrepasser	Positiv	Positiv	Positiv	Positiv	Positiv	Positiv
Trening	Nøytral	Positiv	Nøytral	Positiv	Negativ	Positiv
Røktning av dyr	Negativ	Negativ	Negativ	Nøytral	Negativ	Negativ
Team sjøløve	Nøytral	Nøytral	Positiv	Nøytral	Positiv	Positiv
Foring	Negativ	Positiv	Negativ	Positiv	Positiv	Positiv
Presentasjon	Positiv	Nøytral	Nøytral	Nøytral	Positiv	Nøytral
Positiv forsterkning	Positiv	Positiv	Positiv	Nøytral	Nøytral	Nøytral
"Dyr i fangenskap"	Negativ	Negativ	Negativ	Negativ	Negativ	Negativ
"Dyr i menneskelig omsorg"	Positiv	Nøytral	Positiv	Nøytral	Negativ	Positiv

VEDLEGG IX: Begrepstabell med utfyllende svar fra informanter

	Mats	Monica	Maja	Pernille	Pia	Pelle
Dyretrener	Nøytral Lenkes til show, som er negativt. Å utstille dyr som objekter. Men det er også de som skal passe på dyrene og at de har aktiviteter.	Nøytral Litt negativt, fordi man "kun" trener og ikke passer dyrene	Nøytral "Man trener gjerne et dyr for menneskets skyld, ikke for dyret"	Positiv Tenker at de er flinke med dyrene, pluss "farfar var dressør."	Negativ Tenker sirkus. "Ikke alltid dyrene blir behandlet så bra"	Positiv "En som får litt kustus på de da"
Show	Negativ Som et sirkus. Kun for å skaffe penger.	Nøytral Nøytralt fordi akvariet kaller det show når de presenterer. Ville ellers sett det som negativt.	Negativ Kunne kanskje plassert annerledes. Men høres ikke ut som at det er for dyrets skyld.	Positiv "Dagfinn Lyngbøshow, det er gøy, sant"	Positiv	Positiv "Egentlig litt tøft. [...] at du får frem det positive ved dyret, hvor mye de har jobbet og hvor mye de har gjort."
Straff	Negativ "Vil ikke se i det heletatt"	Negativ Se til svar på dyr i fangenskap	Negativ	Negativ "Kan være bra med straff, for å lære da..."	Negativ "Hvis dyrene blir straffet så kan jeg se for meg at de har det vondt"	Negativ Straff er greit, hvis de har gjort noe galt, men ikke hvis det gir varige men. Liker ikke å skade dyr.
Medisinsk trening	Positiv "Kanskje det viktigste"	Nøytral Forestiller seg at dyrene ikke nødvendigvis liker det.	Nøytral "Samme som dyretrener – at de skal lære en	Negativ	Negativ Synes det høres ut som dyretesting	Negativ Høres ut som at man doper ned dyret.

		Men tror det er viktig og nødvendig.	atferd"			
Naturlig atferd	Positiv Vil se det oftere. "At de kan føle seg hjemme."	Positiv "Det er fint hvis de kan ha det"	Positiv At dyret får være seg selv og oppføre seg slik det skal fra naturens side	Positiv Alt har en naturlig atferd som en ikke skal tulle med	Positiv "Hvis dyrene har naturlig atferd, så har de det bra"	Positiv "At de skal ha det bra, at de skal kunne oppføre seg slik de ellers ville uten å bli straffet for det."
Dyrepasser	Positiv Viktig at man passer på dyret.	Positiv Høres positivt ut fordi man passer på dyr	Positiv "En som passer på dyret, høres fint ut" Hovedformålet er at det har det bra.	Positiv Tenker at de er flinke med dyrene	Positiv Litt usikker på den, "kommer litt an på dyrepasseren"	Positiv "en som forer de og ser at de har det bra. Gir medisin og sånne ting."
Trening	Nøytral Lenkes til show, som er negativt. Å utstille dyr som objekter	Positiv "Viktig"	Nøytral	Positiv "Bra for både dyr og menneske"	Negativ Tenker sirkus. "Ikke alltid dyrene blir behandlet så bra"	Positiv "Må på en måte få litt kustus på de. Ikke nødvendigvis negativt, men få trent på ting som kanskje er normalt for de da."
Røktning av dyr	Negativ	Negativ "Høres skarpt ut"	Negativ "Litt samme som foring"	Nøytral "Høres stygt ut. Minner om røyking"	Negativ Høres/leses negativt. Blir positivt når hun får vite hva det betyr	Negativ Vet ikke hva det betyr
Team sjøløve	Nøytral Ingen mening bak	Nøytral Nevnte tidligere at	Positiv "Høres ut som at	Nøytral "Konstruert opplegg,	Positiv	Positiv "Så for meg show"

	det. "Bare et team".	hun synes sjøløvene har det litt trangt. Derfor. Kunne havnet på negativ.	sjøløvene har det gøy i teamet"	sjøløver skal ikke være på team"		
Foring	Negativ "Å gi mat til et dyr for at det skal utvikles som man vil". Bryr seg sikkert ikke med å gi god mat	Positiv "Viktig"	Negativ Høres ut som at det ikke er for dyret sin skyld.	Positiv "God stemning for dyr"	Positiv Vet ikke helt.	Positiv "De må jo ha mat. Jeg ser på det som positivt"
Presentasjon	Positiv Formidling. Det å vise hvordan dyret lever og dets miljø.	Nøytral	Nøytral "Nøytralt..."	Nøytral "Stress på barneskolen å skulle presentere ting"	Positiv Vet ikke helt. "I akvariesammenheng så blir det litt samme som show da kanskje.	Nøytral "Litt samme som show. [...] Ser for meg en powerpoint, for å være ærlig – show er mer fysisk"
Positiv forsterkning	Positiv "Forklarer seg selv"	Positiv "Fineste treningsmetoden"	Positiv Kunne kanskje lagt den på nøytral. "Hvertfall bedre enn negativ forsterkning"	Nøytral * beskriver klassisk betingning *	Nøytral Vet ikke helt	Nøytral Høres positivt ut, men vet ikke helt hva det betyr
"Dyr i fangenskap"	Negativ	Negativ "De er jo fanget"	Negativ	Negativ Skal helst unngås, men går greit om dyret er skadet eller lignende.	Negativ "Når man hører dyr i fangenskap så tenker man fort at de ikke har det noe bra"	Negativ "Får vondt i hjertet når jeg ser dyr som har det vondt At folk ikke har hjerte til å

						ta vare på dyr, og bare bure de inne." – ser ikke på dyrene i akvariet som fangenskap.
"Dyr i menneskelig omsorg"	<p>Positiv</p> <p>God symbiose mellom mennesker og dyr. Passer på at de har alt de trenger.</p>	<p>Nøytral</p> <p>Vet ikke. Føles verken negativt eller positivt.</p>	<p>Positiv</p> <p>"Det er nok det omsorgsordet som gjør det til et positivt begrep, at dyret blir tatt godt vare på"</p>	<p>Nøytral</p> <p>*Fra positiv til nøytral. Tenkte først det var bra, men kom så på at mange mennesker behandler dyr dårlig.</p>	<p>Negativ</p> <p>"Skulle kanskje plassert på positiv". Tror det er det akvariet driver med. Men føler at ordet høres unaturlig ut. "Kanskje nøytral?"</p>	<p>Positiv</p> <p>Mennesker som har omsorg for dyr. Positivt fordi det ivaretar dyrene sin helse og trivsel</p>

Akvariet i Bergen 🤗 føler seg takknemlig.
14. mai kl. 21:24 · 🌐

Tusen takk for alle de flotte navneforslagene som kom inn i navnekonkurransen "Hva skal oterne hete". Endelig har juryen bestemt seg, de har fått navnet Gizmo og Bella.
Les mer her om navnevalget
<https://www.akvariet.no/nyheter/og-oterne-skal-hete/>

Akvariet i Bergen har oppdatert forsidebildet sitt.
23. april · 🌐

Hva skal oterene hete? Vi er godt i gang med ombygging av dammen som våre skjønne pelsvenner skal flytte ut i 🐾. Men de kan selvfølgelig ikke flytte ut før de har fått hvert sitt passende navn 😊. Her trenger vi hjelp fra DEG!! Har du et fint gutte- og jentenavn som er passer for våre små sjarmører♥? Forslaget må være et enkeltnavn for å bli med i konkurransen.
✅ Send inn ditt forslag i kommentarfeltet, frist 2. mai.

Liker · Kommenter · Del

92 Eldste ▾

Hmmmm Ka i himmelens navn, så tåpent å bytte navn på dem.... greit at d e viktig at dyran har det bra. Men dette va uforståelig å rett å slett latterlig gjort.. Totalt unødvendig. Auro kjenn navnet sitt... Merkelig beslutning!!! Lika IKKE!!!
Liker · Svar · 1 u · 3

Faen før noen drittunga dåkk e som bytta navn på de!
Liker · Svar · 1 u · 1

E da rart da e krig i verden 🤔🤔🤔
Liker · Svar · 1 u · 8

Ikke bra... 😞
Liker · Svar · 1 u · 1

Dagbladet 📰
Liker · Svar · 1 u · 2

1 svar

Atlantehavsparken var aldri inne på tanken på å endre navnan på ho Pia den fikk hos mæ og han de henta i Lofoten. De ha alle sine fødenavn.. D va nesten som en selvfølge at de skulle hete d vi hadde døpt dem for. Vi ble å invitert dit, med full omvis... Vis mer
Liker · Svar · 1 u · Redigert · 10

Flaut. Dåkker bør skjermes.
Liker · Svar · 1 u · 7

Er dere RUSK??
Det var OVERTALL av stemmer for Auro og Emma, navnene de fikk av de som tok vare på de før de kom til dere. Det går ikke an å være så bedritent arrogante, mækan!
Liker · Svar · 1 u · 5

Respektløst!
Liker · Svar · 1 u · 4

Herregud!! Værste e har hørt på læææænge!! De som faktisk tok vare på de her, burde værme å få bestem navnan på oteran de brukt penga og masse tid på! Auro bi ALLTID Auro hos oss og ho Emma og!! Respektløst!! Vi fø oss ikke takknemlig for den respekta vi får!!
Liker · Svar · 1 u · Redigert · 5

Fokuset her burde heller holdes på det at dyran har da bra og ikke korsn navn de har.
Liker · Svar · 1 u · 1

2 svar

Kanskje vi berre ska ta oss ei avstemning sjøl: Dyreparken i Bergen? Høstes da kjent ut?, nei men navnebytte har dokk ingenteng imot så 😊
Liker · Svar · 1 u · 1

Janne Skjerve Gå å hent krenkekrakken og sett dåkker på den! Det norske folk har tydeligvis for lite å gjøre om dagen når vi ska bry oss om ka 2 otera skal heite. Herregud og fader at det e mulig...
Liker · Svar · 1 u · 11

4 svar

Kina Holm Av alle de 516 kommentarene som kom inn i forbindelse med navnekonkurransen har én person foreslått Gizmo, mens to stk har foreslått Bella. Langt over halvparten av stemmene var for Auro og Emma. Likevel velger dere å bytte, hvorfor?
Liker · Svar · 1 u · 1

Akvariet i Bergen Hei. Vi er glad for at dere er engasjerte og har klare meninger. Akvariet i Bergen har lang tradisjon (60 år) i å engasjere bergensere og andre når vi skal gi navn til våre dyr. Konkurransen vi la ut var en navneforslagskonkurransen, ikke en avstemning. En av hovedkriteriene når valget skulle tas var at navnene var distinkt. Distinktiv betyr utmerkende eller atskillende, navnene skal være tydelige og ha en klar uttale som er viktig i treningssammenheng. Håper dere kan respekterer avgjørelsen som er tatt og glede dere over at dyrene har det godt og blir godt tatt vare på av våre dyktige dyrepassere. Dyrevelferd er første prioritering for Akvariet i Bergen!
Liker · Svar · 1 u · 24

15 svar

Auro og Emma.
Liker · Svar · 4 u · 5

Men de har jo navn? Hvorfor gi nytt?
Liker · Svar · 4 u · 6

All ære til Akvariet i Bergen som gir disse flotte dyrene ett permanent hjem når naturen ikke var helt på deres side, men det blir for dumt ovenfor de menneskene som tok dem inn, tok vare på dem og ga dem denne muligheten. Begge oterne har navn fra før, og mange har fulgt dem fra dag en. Dette ser nå ut som ett mislykket reklamestunt, og de bør etter min mening få beholde de navnene de allerede har, Auro og Emma.
Liker · Svar · 4 u · 19

1 svar

De heter jo Emma og Auro fra før av. Hva med å vise de som har tatt vare på dem før dere litt respekt og la dem fortsette å hete det. EMMA & AURO 😊
Liker · Svar · 4 u · 10

Når kan vi få se de skjønne oterene?
Liker · Svar · 1 u · 1

Akvariet i Bergen Går alt som planlagt åpner vi Oterdamen 28. juni 🥰🥰. Du er hjertelig velkommen 🥰
Liker · Svar · 1 u · 1

Vis flere svar

sjeeeeeeeeeeeeee så nætt!!!! æ ønske mæ nånn sånne i bursdagsgave!
Liker · Svar · 1 u · 5

Hege-Marte Bucher-Johannessen Gizmo og Bella... helt herlige!
Liker · Svar · 1 u · 1

Ingebjørg Uro Maage Alfsen Nei dette ble dumt.. veldig skuffet over dere nå!
Liker · Svar · 1 u · 1

Vi gløder oss til å få se de 🥰 supert at de får et godt hjem hos dere 🥰 Kan virke som mange er mer opptatt av oterens navn enn at de blir godt tatt vare på.
Liker · Svar · 6 d · 1

Janne Skjerve har anmeldt Akvariet i Bergen – 1★
14. mai kl. 22:08 · 🌐

Elendig....skifter navn på dyrene Dere får inn.. Som dyrene lyder!! Ikke dyrenes beste!! Mista alt av interesse for dere nu!
Liker · Kommenter · Del

Kina Holm har anmeldt Akvariet i Bergen – 1★
14. mai kl. 22:59 · 🌐

Lurer veldig på om Akvariets filosofi er «all reklame er god reklame»? -for mækan til innsats med å gjøre kundene misfornøyd har i hvertfall jeg sjelden sett! Dere har vel snart fått hundrevis med hint om at dere viser ingen respekt for de som tok veldig godt vare på oterne i flere måneder, dersom dere skifter navn på de. Hvor vanskelig kan det være å beholde de navnene de allerede har?
Liker · Kommenter · Del

7

Skriv en kommentar ...

Kina Holm har anmeldt Akvariet i Bergen – 1★
14. mai kl. 22:50 · 🌐

La oterene få sine rettmessige navn tilbake! Respektløst ovenfor de som har gjort en fantastisk jobb med å fostre dem opp!
Liker · Kommenter · Del

7

Janne Skjerve har anmeldt Akvariet i Bergen – 1★
14. mai kl. 22:41 · 🌐

Respektløst, frekt, skuffende og smakløs oppførsel etter de fikk vakre Emma & Auro...
Liker · Kommenter · Del

5

Skriv en kommentar ...

Kina Holm har anmeldt Akvariet i Bergen – 1★
14. mai kl. 22:39 · 🌐

Usmakelig og dårlig oppførsel ifh til navn på oterne! Dårlig pr-stunt.....
Liker · Kommenter · Del

5

Skriv en kommentar ...